

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਜੁਲਾਈ 10, 1987

July 10, 1987

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper

P.O. BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8 Ph. (604) 581-4473

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਯਕੀਨੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਖਬਰ ਪੁੱਜੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਹੁਣ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਯਕੀਨੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਅਖੌਤੀ 'ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ' ਬੜੀ ਹੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਨਿੱਤ ਦੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਭਾਰੂ ਧੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਕੌੜੀ ਔਖ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਖਤਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਕਤਲ ਹੀ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਜਿਨਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਉਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਸੰਜੀਦਾ ਸੱਜਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਚੱਕਸੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਆਪਸੀ ਛੁੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਖਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਜਮਹੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਅਮਨ ਸਦਭਾਵਨਾ ਰੈਲੀਆਂ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਦਿਖਾਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਾਰਨ ਸਮਝੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ

ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

- ਲੋਕ ਦਲ ਵਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਿੱਤ-ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਹੁਗੁਣਾ ਨੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।
- ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਫੇਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਵਤ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼।
- ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਤਸਦੀਲੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਿਕਾਵਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸ਼੍ਰੀ ਖੇਮਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਯੂਸ ਅਤੇ ਔਖਾ ਹੈ।
- ਮੋਗੇ ਵਿਚ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਕਾਮਰੇਡ ਲਾਲ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
- ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਮਨ ਮਾਰਚਾਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਵੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਜੁੱਤੀਆਂ ਝੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸੋਇਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।
- ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
- ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣ।

ਜਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨੀਆਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਹੋਏ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਕਰੜਾ ਵਾਰਾ ਪਹਿਰਾ ਵੀ, ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਚੀਫ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ — ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ

ਅਟਵਾ — ਕੱਲ੍ਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਬਾਰ ਫਿਰ ਭਾਰੀ ਜਿੱਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 127 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 148 ਵੋਟਾਂ ਨਾਕ ਸਿੱਟੇ ਹੋਏ।

1986 ਵਿਚ ਵੋਟੇਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਮਤੇ ਦੀ 124 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 130 ਨਾਲ ਹਾਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ 25 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਬਾਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਾਇਨ ਮਲਰੂਨੀ, ਮਿ. ਜਾਹਨ ਟਰਨਰ ਅਤੇ ਮਿ. ਬਰਾਡਬੈਂਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਪੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੇ ਮਤੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਵੋਟ ਪਾਏ।

ਹੁਣ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਗੇ ਜਾ ਪਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕ ਸਾਲ 'ਚ 388 ਹਿੰਦੂ - 344 ਸਿੱਖ ਮਰੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਮਿ. ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਹੜੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਪਤਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਛਾਪੀ ਜਾਏਗੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜੁਰਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਡੀ ਜੇ ਪੀ ਬਣੇ ਹਨ ਇਕ ਅਪਰੈਲ 1986 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 1987 ਤੱਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ 738 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ 388 ਹਿੰਦੂ, 349 ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਛੇ ਪੁਲਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸਨ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣਾ ਹੋਵੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਸਟੋਰ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਡੀਲ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

- ਜੇਕਰ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਟ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਟੈਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ

- ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ● ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ, ● ਬੈਡ ਰੂਮ ਗੱਲ ਕੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖਰੀਦੋ।
- New ● Used Or ● Trade-Ins

Royal Furniture Ltd.

2601 Main St. at 10th Ave. Vancouver, B.C.

ROYAL - THE NAME FRIENDS RECOMMEND

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ

TEL. 874-9525

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪਦ ਲਈ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਚੁਲਾਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਮਿਥਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਆਜ਼ਾਦ ਤੀਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਗੋਰਖਾ ਫਰੰਟ ਅਫਸਰ ਮਿ: ਸੁਭਾਸ਼ ਕਸ਼ਿਅਮ ਨੇ 26 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੇਪਰ ਚੈਕ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਹੁਣ 27 ਜੂਨ ਤੱਕ ਕਾਗਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿ: ਵੈਂਕਟਾਰਮਨ ਕਾਂਗਰਸ (ਇ) ਵਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਸਟਿਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਆਇਰ ਹੋਣਗੇ।

ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 13 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੇ ਸੂਬਾ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਜੇ ਐਮ ਪੀ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 11:30 ਵਜੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰੀਜ਼ਲਟ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਤਿਵਾਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। 19 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ 14 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕਦਮ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨ ਨਾਲ ਅੱਧਾ ਪੁੰਦ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਰੋਹ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਦੋ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਖੱਬਾ ਫਰੰਟ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਜੇਤੂ

ਕਲਕੱਤਾ — ਏਥੇ ਪੁਜੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਖੱਬਾ ਫਰੰਟ 23 ਜੂਨ ਦੀਆਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 6 ਦੀਆਂ 6 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੰਦਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਹਾਰ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਖੱਬੇ ਫਰੰਟ ਦੀ ਜਿੱਤ ਉਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਿਖੜ ਗਈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਆ ਰਹੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ 13 ਜੁਲਾਈ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਤਾਂ ਪੁਛਣਾ ਹੀ ਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। 1979 ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਸਟੇਂਡ ਕਾਰਨ ਹੀ ਟੁੱਟੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਇ) ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਢੰਗ ਉਪਰ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਗੋਰਖਾ ਫਰੰਟ ਨੇ ਬੰਧ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ

ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ — ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਬੰਧ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਧਾਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਗੋਰਖਾ ਫਰੰਟ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ 13 ਦਿਨਾਂ ਬੰਧ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਨੌਂਵੇਂ ਦਿਨ ਹੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬੰਧ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਰੇ ਸੂਬੇ ਨਾਲੋਂ ਕੱਟ ਜਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀ ਸੜਕ ਹਾਈਵੇ ਨੰਬਰ 31 ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰੇਲਵੇ ਸਰਵਿਸ ਵੀ ਬੰਦ ਰਿਹਾ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਤੇ ਬੈਂਕ, ਡਾਕਘਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੰਧ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੱਕ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫਰੰਟ ਦੇ ਨੇਤਾ ਘੀਸ਼ਿੰਗ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਜਿਓਤੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫਰੰਟ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਮੁਖੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਉਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਥਣ ਤੇ ਬੰਧ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਪਾਲੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਘੀਸ਼ਿੰਗ ਨੇ ਗੋਰਖਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਵੱਖਵਾਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਹਿਰ ਚਾਲੂ ਕਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਮੰਤਰੀ ਬਿਨੋਏ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਅਜੇ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿਚ ਗੋਰਖਾ ਫਰੰਟ ਨੇ ਬੰਧ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਮਾਡਰੇਟਾਂ ਤੇ ਗਰਮਦਲੀਆਂ 'ਚ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ

ਪਟਿਆਲਾ — ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਬਣੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਮਾਡਰੇਟ, ਗਰਮਦਲੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਖਤ ਫੂਟ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਵੀ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਗੇਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੁਪ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਚੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ (ਨਾਭਾ) ਲੀਡਰ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਰਹੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਬਾਦਲ ਤੇ ਟੋਹੜੇ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਬਾਦਲ ਗਰੁਪ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਗਰੁਪ ਵਾਲੇ ਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗਰਮਦਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਟ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗੇਂ ਜੈਨ ਮੁਨੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

ਜੰਗ ਤੇ ਤਬਾਹੀ — ਤਾਮਿਲਾਂ ਦੀ ਮਾਯੂਸੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਉਤਰੀ ਇਲਾਕੇ ਜੇਫਨਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਵਲ ਜੰਗ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤਿ ਕਠਨ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਉਪਰ ਇਹ ਲੋਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂਡਾਪਾਮ ਵਿਚ ਅਇਆ ਰਵਿਊਜ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦਰਨ ਦੇਸੋਂ 80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਭਾਰਤੀ ਤੱਟ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਤੇ ਤਸੱਦਦ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹਰ ਵਕਤ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਤਾਮਿਲ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ 13 ਮਿਲੀਅਨ ਸਿਨਹਾਲੀਆਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਲੋਂ ਤਾਮਿਲਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣ ਨੇ ਇਹ ਰਵਿਊਜ਼ੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਮੱਦਦ ਰਾਹੀਂ ਖੁਰਾਕ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਚੈਕ ਕਰਕੇ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਇਕੱਲੇ ਇਕਹਰੇ ਮੁਠਭੇੜ ਦੌਰਾਨ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀਆਂ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। 20 ਜਾਂ 25 ਕੁ ਲੋਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੇਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਰਵਿਊਜ਼ੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ ਗੁਰੀਲੇ ਪਿਛੇ ਹਟ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਇਲਾਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਅਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਤਾਮਿਲ

ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧੀਨ ਇਕੱਲੇ ਅਪਰੇਲ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮ ਸਿਨਹਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਨੂੰ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਆਏ ਤਾਮਿਲ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫਰੰਟ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਤੇ ਤਸੱਦਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰਲੀ ਮੱਦਦ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦ ਐਵੇਂ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਲੁਟਮਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੰਕਾ ਦੇ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਨੇ। ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ 100,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਕ ਕੈਂਪ ਦੇ ਮੁਖੀ ਚੰਦਰਾ ਸੇਕਾਕਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਾਮਿਲ ਲੋਕ ਕਤਲੇਆਮ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੂਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਬਰੀ ਤਸੱਦਦ ਦਾ ਕਿਸੇ ਖੁਦ ਵਾਕਿਆਤ ਦੇ ਅਖੀਂ ਦੇਖੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਲੋਂ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 23 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਚੰਦਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਮਾਰਟਰ ਤੇ ਹਵਾਈ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਂਢ ਹੀ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਤਰੀ ਜਾਫਨਾ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅਰਸੇ ਲਈ ਟਾਈਗਰ ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਟਰੈਫਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਫੌਜੀ ਭੇਜ ਬਦਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਘੁਸਦੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਉਪਰ ਵੀ ਬੰਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

BERNARD SIMPSON & COMPANY

HANDLING CAR ACCIDENTS FOR
OVER 15 YEARS

CONTINGENCY FEES AVAILABLE
(IF NO RECOVERY NO LEGAL FEE)

NO CHARGE FOR INITIAL
CONSULTATION

SITUATED IN THE AUTOMOBILE
ASSOCIATION BUILDING

PRACTICE RESTRICTED TO
INJURIES SUFFERED DUE TO

CAR ACCIDENTS (ICBC CLAIMS)

ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਆਈ. ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ.

ਕਲੇਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈਂਡਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

734-2272

999 West Broadway, Vancouver, B.C. V5Z 1K5

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਜਾਰੀ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਭਾਈ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ 26 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੱਦਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਖਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਸੱਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਲੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨਫਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੀ ਪੁਲਸ ਤੇ ਹੋਰ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਅਮਲੇ ਵਲੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਉਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਫਿਊ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਉੱਪਰ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖੋਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ 125 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵੱਡੇ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਅਮਲੇ ਉੱਪਰ ਬਦਲਾ ਲਊ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖੋਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ

ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 25 ਜੂਨ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵੇਲੇ ਪੁਲੀਸ ਉੱਪਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਕੂਟਰ ਸਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਅਤਵਾਦੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਇੱਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਵੀ 29 ਜੂਨ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤਵਾਦੀ ਹਲਾਕ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਵੱਖੋਂ ਵੱਖੋਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੰਤ ਵੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਏ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਦਸ ਤੱਕ ਕਤਲ ਰੋਜ਼ ਹੋ ਜਾਣੇ ਆਮ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰੋ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਸੁਲਾਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਖਬਰ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਸੁਲਾਹ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉੱਪਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਪਰ ਅੱਖਰ ਅੱਖਰ ਅਮਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵੇਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਓ — ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ

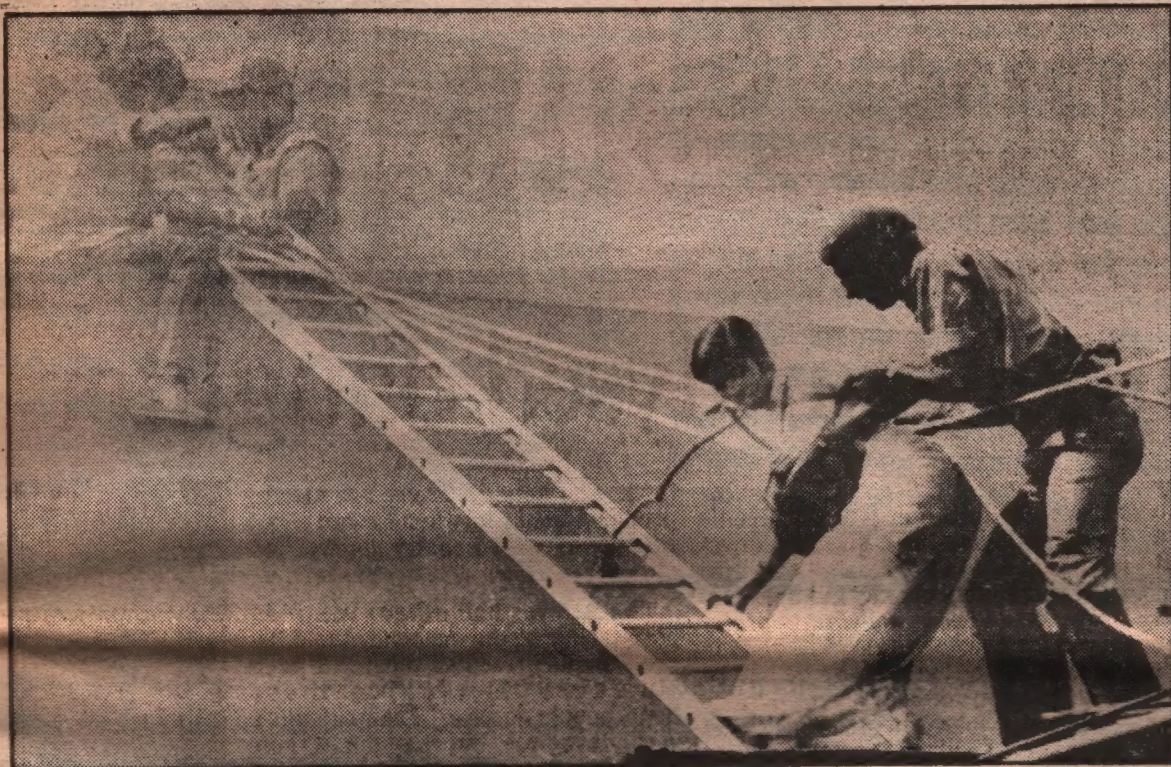
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਖਬਰ ਹੈ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਸੰਬਲੀ ਭੰਗ ਕਰ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਫਿਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਟੈਲੀ ਫਿਲਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਐਸ ਐਲ ਕਪੂਰ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਕਿਰਤਾਂ ਉੱਪਰ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਟੈਲੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਮਹੁਰਤ ਕੀਤਾ।

ਆਡੀਓ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਫਿਲਮਜ਼ ਤੇ ਨਿਊਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਟੀ ਵੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅਰੰਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਅੱਗ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅੱਗ ਲਗ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਮੌਤਾਂ ਤੇ 80 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਲਾਪਤਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅੱਗ ਘਟਨਾ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਆ ਗਏ। ਫਾਇਰ ਬਰਗੇਡ ਵਲੋਂ ਨਾਲ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੇੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੁਚਾਣ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋੜ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਤਲਵੰਡੀ ਤੇ ਬਾਦਲ ਫਿਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ੀਡੀਅਮ ਮੈਂਬਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਭੜਕਾਊ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ੀਡੀਅਮ ਮੈਂਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਫਿਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਪੰਨੂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ:

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ
ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ
ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਕਾਰਡ ਪਸੰਦ ਕਰੋ

ਸਪੈਸ਼ਲ

ਜੁਲਾਈ ਤੇ ਅਗਸਤ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਪਿੱਕਰ ਕਾਰਡ ਛਪਾਉਣ ਲਈ **10%** ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਫੋਨ : 585-7916

ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ!

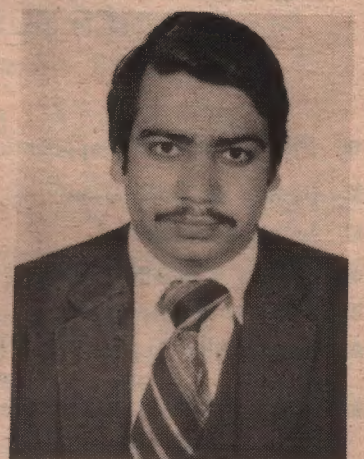
ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਟਰਾਅਬੇਰੀ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਸ ਬੇਰੀ, ਬਲੂ ਬੇਰੀ, ਸਪਰੋਟ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਲ ਸਟਰਾਅ ਬੇਰੀ ਅਤੇ ਰਸ ਬੇਰੀ \$3.20 ਪ੍ਰਤੀ ਫਲੈਟ ਅਤੇ \$4.00 ਘੰਟੇ ਦੇ ਦਿਆਂਗੇ

- ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
- ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਲਿਜਾਣ ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ — 596-1843

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਰ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੱਕਾਪ੍ਰਸਤ ਸਿਆਸਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਖੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੱਕਾਪ੍ਰਸਤ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਮਨੋਰਥ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟਾਉਂਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਖੜਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਧਰੇ ਉਹ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗ ਨੇ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਧਰੇ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿਧਰੇ ਤਿਰੀਪੁਰਾ ਦੀ ਉਪਾਜਾਤੀ ਸੰਘ ਵਰਗੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਨਾਲ। ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਦੇ ਘੀਸ਼ਿੰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖੱਬੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਕੇ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੱਕਾਪ੍ਰਸਤ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਖ ਹੋਣਾ ਲਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਾਖ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਜਿੱਤ ਸਕਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਹਾਰ ਵਿਚ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁਟ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਅਣਬਣ, ਰੱਖਿਆ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿਚ ਘਾਲੇ ਮਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸਕੈਂਡਲ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਪਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਪਰ ਜੋ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ 1989 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ 1977 ਵਾਂਗ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਵੱਡੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਵੱਲ ਰਾਹ ਨੂੰ ਪਧਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਫੰਧਾ ਟੁੱਟਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਇਕ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਨੂੰ 127 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 148 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਪੁਲੀਸ ਮੈਨਾਂ ਨੇ ਕਤਲਾਂ, ਕੁਝ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਧਿਰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਜੋ ਮੁਖ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਸਤ ਸਭਿਅਤਾ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਧ ਯੁਗ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿ ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਤਕਾਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਬੁਰਾਈ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਉਜੱਲ ਦਸਾਂਭ ਨੇ ਇਕ ਯਤਨ ਕੀਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਯੋਗ ਯਤਨ ਸੀ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 'ਤੇ

ਸਾਬਕਾ ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਹੜਪ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ

—ਖੜਕ ਸਿੰਘ—

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਚੁਆਬ ਦਿੱਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਚੁੰਡੀ ਦੀ ਮਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਿਰਫ ਕਾਂਗਰਸਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਕੇ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਦਰੁਸਤ ਹੀ ਬਣਦਾ ਸੀ।

ਜੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਹੀ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬਚਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਿੰਨੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ? ਜੇ ਚੰਦੂ ਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਵੀ ਤਾਂ ਝੁੱਲਣਾ ਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਉਬੈਕੇ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਚੋਣਾਂ ਮੁੜ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਇਹਨਾਂ ਉਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਨਅੰਤਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਭੰਗ ਹੋਏ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ (ਕੁਝ ਨੂੰ ਛੱਡ) ਨੂੰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਆਪ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂੜੀਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਬਰਨਾਲਾ ਖੁਦ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਬਰਨਾਲਾ ਹੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ — ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ

ਗੱਲ ਏਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਵਿਚਾਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਸੁਆਲ “ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਪਸੀ ਜੋੜ ਮੇਲ ਹੈ?” ਦਾ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ — “ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੁਆਬ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ (ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ) ਚੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨਸਰਾਂ ਤੋਂ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲਏ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।”

ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਹੈ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ, ਏਥੇ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਸੁਆਲ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਚੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਦ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਕਰਦੀ ਸੀ? ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਮੰਨ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਜਿਹੜੀ ਹਮਾਇਤ ਅੱਜ ਵੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ) ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਫਰਕ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੋਸ਼ ਅਧੀਨ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਇਖਲਾਕੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਖਲਾਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੱਲਾਂ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਸੁਆਲ — “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਡਿਸਮਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੈ?”

“ਇਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਖੌਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਤਾਂ ਮੈਂਬਰ ਹੋਏ।”

ਸੁਆਲ — “ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ?”

“ਮੈਂ ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਆਦਮੀ ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੋਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਹਨ।”

ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਹਾਲਤ ਹੈ ਵਿਚਾਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ। ਜਿਹੜਾ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਇਕ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਚ ਉਲਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ —

ਪੱਤਰਕਾਰ — “ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਵਲੋਂ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਗਿਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?”

“ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਕਮੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਤੋੜੀਏ? ਸਥਿਰਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡਿਸਮਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਚਾਈ ਦਾ ਵੀ ਜੁਆਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਐਕਸ਼ਨ ਪੰਸਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੀ ਤੁਕ ਹੈ? ਅਸਲੀਅਤ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਉਹ ਦੀਆਂ ਪਤਾਲ ਮਾਰਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਸਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਇਰਾਡੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜੀ? ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਇਰਾਡੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੁਆਲ — “ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਇਰਾਡੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ? ਜਿਹੜੀ ਰੀਪੋਰਟ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤਦੀ ਹੈ?”

“ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।”

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 'ਤੇ

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

- Filing a successful application for immigrant & business Visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office : 433-4685

- Assisted relative applications for brother, sister, uncles, Aunts, nephews and Nieces — Married or single regardless of age.

- Hindi, Punjabi spoken

If you need help and require updated information — Contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who has 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

5024 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3T8

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

Tel: Off.

324-9441

ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ — ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗੱਲਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਝਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕੁਝ ਅਤਿਵਾਦੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਨਾਂ ਲਏ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ ਪੀ ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਥੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ। ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਅਤੇ ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਲੋਕ ਰਾਏ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮਾਂ ਵਲੋਂ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਚਾਰੀਆ ਮੁਨੀ, ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ ਤੇ ਸਾਧੂਆਂ ਮਹਾਤਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਟੇਪ ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਇਹ ਟੇਪ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲੋਕ ਰਾਏ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਹਾਕਮ ਨੂੰ ਝੁਕਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ ਨੇ ਹਰਿਦੁਆਰ ਦੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਆਚਾਰੀਆ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਨਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ: ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ

ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੱਤ ਮੁਖੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਰੋਲ ਸਦਾ ਹੀ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। 30 ਅਪਰੈਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੁਲਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਗੱਲੂ ਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਇਹਨਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ਸੰਗਰੂਰ ਯੂਨਿਟ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਆਦਿ।

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

“ਕੀ ਬਰਨਾਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ।”

“ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਹਿ ਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਇਸ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿਰ ਸਕਦਾ। ਅਜੇ ਕਲ੍ਹ ਹੀ ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

ਇਰਾਡੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਉਪਰ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਕੀ ਸਮਝ ਹੈ ਹੁਣ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਬਰਨਾਲਾ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਜੇਕੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਇਰਾਡੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮੰਨਣਾ ਆਪਣੇ ਖੋਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਖੜ ਜਾਣ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਇਹ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਾਲ ਬਣੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜਗੱਦੀ ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਜਮਾਨ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਰਾਡੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰੇ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜਿਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਅਰਥਾਤ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸਦੀ ਬੇਹੁਦਾ ਰੀਪੋਰਟ ਛਾਇਆ ਕੀਤੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ।”

“ਅਕਾਲੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਸਨਲ ਸਟਾਫ ਦੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ?”

“ਬਰਨਾਲਾ ਮੇਰੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਸਾਬਕਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੇਰੇ ਪਰਸਨਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਵਲੋਂ ਰੋਡ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਸ ਘਰ ਤੋਂ ਇਕ ਲਸੀ ਬੰਦੂਕ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲਈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਕ ਹਫਤੇ ਪਿਛੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਟਾਫ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਕਸਮ ਖਾ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਮਿਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਲਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ) ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸਬੰਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।”

ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਹੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗੋਬੀਰੋ ਅਤੇ ਰੇਅ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਇਕ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁਛ ਗਿੱਛ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅੱਤ ਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੁਰਖ ਰੇਖਾ ਵਲੋਂ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਦਮਾਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਤੋਂ ਵਗਾਹ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

(‘ਸੁਰਖ ਰੇਖਾ’ 'ਚੋਂ ਪੰਨਾਵਾਦ ਸਹਿਤ)

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦੇਣੀ ਇਕ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਮੰਨਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਧਰਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਮਹਾਂ ਪਾਪ’ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਇਕ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਤਲਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਪਰਤੱਖ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਹ ਮਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਗਰੀਬੀ, ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛੜੇਵਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਕਤਲ ਤੱਕ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਨੌਬਤ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੋਕ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਇਸ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਤੇ ਦੀ ਹਾਰ ਉਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਸੰਕਟ

ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਉਪਰ ਡਿਕਟੇਟਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਚਾਂਨ-ਦੂ-ਹਵਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਾਹਰੇ ਜੇਤੂ ਹੋ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ਡਿਕਟੇਟਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਰਾਏ ਦੇ ਅਗੇ ਝੁਕਣਾ ਪਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਰਾਜਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਡਿਕਟੇਟਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਨ ਲੈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜ ਬੜਾ ਹੀ ਚਿੰਤਾਵਾਨ ਸੀ, ਕਿ ਕਿਧਰੇ ਇਹ ਲੋਕ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੀ ਨਾ ਹੋ ਨਿਬੜੇ। ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਅਮਰੀਕਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਹਨ, ਜੋ ਸ਼ਸਤੀ ਲੇਬਰ ਦੇ ਕੇ ਵੱਡੇ ਮੁਨਾਫੇ ਕਮਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ 40,000 ਅਮਰੀਕਨ ਮਿਲਟਰੀ ਉਥੇ ਤੰਬੂ ਤਾਣੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਤਰਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਜ ਹੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਉਪਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋ ਜਾਣ ਉਪਰ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਇਹ ਡਿਕਟੇਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕਨ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰ ਵੀ ਸੀ, ਲੋਕਾਂ ਅਮਰੀਕਨ ਝੰਡੇ ਅਤੇ ਡਿਕਟੇਟਰ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਸਾੜੇ ਅਗੋਂ ਵੇਖੇ ਕੁਝ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਕੜੀ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਜਿੱਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੰਮ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰੋ!

ਇੰਮੀਗਰਾਂਟ ਤੇ ਸਟੂਡੈਂਟ ਕੰਮ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਨ

- ਕੰਮ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਕੰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲੇਗੀ।
- ਫਾਰਮ ਤੇ ਨਰਸਰੀ, ਪੈਕਰਾਂ, ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਹੈ
- ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਇੱਛਾ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜੇ।
- ਕੰਮ ਤੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਤਾ :

POKO FARM MARKET

2952 - BURNS RD.

PORT COQUITLAM, B.C. V3C 3V4

Ph. 942-8089

B. & H. AUTO CARE LTD.

Convert to Propane & Receive \$600.00 Free Propane

ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੋਪੇਨ ਤੇ ਬਦਲਾ ਕੇ 600 ਡਾਲਰ ਦੀ ਮੁਫਤ ਪਰੋਪੇਨ ਲਓ

ਫੇ ਮਹੀਨੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ਼ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਸਪੇਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਸਿਰਫ 31

ਚੁਲਾਈ ਤੱਕ ਹੀ, ਜਲਦੀ ਆ ਕੇ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ

Balbir (Bill) Bains Phone 581-8844

10815 - 132 Street, Surrey, B.C.

**6 Month Int. FREE
Payment Plan**

**OFFER TILL
JULY 31st, 87**

AUTHORIZED
CONVERSION
CENTER

WARRANTY

Auto-Propane
conversion components
and labour
are warranted against defects
in workmanship or material
on a new or used vehicle
for a period of 12 months
or 20,000km (whichever comes
first) from date of installation

* All conversions must be done by a propane authorized person

ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਮਾਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਕਰਨ ਮੈਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ — ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ

ਫਰਵਰਾੜਾ — ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਖੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਸਿਮਰਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਗਲਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰੋਂ ਆਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਇੱਛਾ ਬਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖਿਆਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦਲ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦਖਲ ਦੇਣਗੇ ਜਦੋਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੇਨ

ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ — ਨਹੀਂ ਅਜੇਹਾ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਗਰਮਦਲੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ — ਹਾਂ—ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਈ ਗਈ।

ਇਕ ਤਕਰੀਰ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ — ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਏਕਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ ਭੁਲ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਭਾਰ ਵੰਡਾ ਕੇ ਹੀ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣਾ ਘਰ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਏ ਕਿ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਲੱਗੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਅਸਹਿ ਸ਼ੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਰਾਤ ਬਸੇਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਡਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖ ਵਿਚੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਨਿਕਲ ਆਏ ਤੇ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਕੋਈ ਕਾਰਾ ਕਰ ਜਾਏ।

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਖ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਗੈਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਡਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਕ ਸਨਅਤਕਾਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਖੁੰਡੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਰਾਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਘੱਟ ਵੱਧ ਹੀ ਦੇਂਦੇ ਹਨ।

90 ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ

ਜਲੰਧਰ — ਲਗਭਗ 90 ਸ਼ੱਕੀ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦਿੱਤੇ। ਜ਼ਿਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗਿਆਨੀ, ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ-ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਐਮ ਏ ਕਲਾਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਦੌਰਾਨ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਬਲਿਕ ਸੂਚਨਾ

ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ BCOFR ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੁਨਰਗਠਿਤ 'ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟ ਕਮੇਟੀ' ਖੁਬ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਹੁਣ ਲੋਕ ਨਸਲਵਾਦ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

'ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟ ਕਮੇਟੀ' ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ, ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਵਲੰਟੀਅਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਹਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਸਲਵਾਦ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੁਣਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁਕੰਮਲ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਸਲ, ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਉਪਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਰੀ ਸ਼ਰਮਾ — 420-2972

ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ — 576-2307

ਮੱਖਣ ਟੂਟ — 437-5666

ਹਰੀ ਸ਼ਰਮਾ — ਚੇਅਰਮੈਨ

ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟ ਕਮੇਟੀ

ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਵਲੋਂ ਐਂਟੀ-ਕੁਰਪਸ਼ਨ ਮੁਹਿੰਮ

ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਮਲੇ ਵਲੋਂ 25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਛਾਪੇ 18 ਮੁਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ 76 ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਰੇਲਵੇ, ਕੌਮੀ ਕੀਤੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਤੇ ਕਸਟਮ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫਸਰ ਸਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੁਰਪਸ਼ਨ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ 24 ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਇਕ ਮਿਆਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਧਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੋ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੇਅਸੂਲੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 50 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।

ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਬੰਧ ਸੁਧਰ ਸਕਦੇ ਹਨ — ਵਲੀ ਖਾਨ

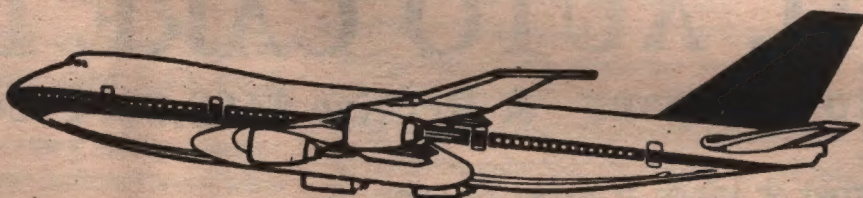
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਖਾਨ ਅਬਦੁੱਲ ਵਲੀ ਖਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਬੰਧਾਂ 'ਚ ਨੇੜਤਾ ਲਿਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨੇੜਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਮਿ: ਖਾਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਵਲੀ ਖਾਨ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਦੂਰ ਰਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਖੇ। 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਲੀ ਖਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਵੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ੁਮੇਂਵਾਰੀ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਫੌਜੀ ਦਾ ਨੱਕ ਵੱਢ ਖਾਧਾ

ਬਰਮਿੰਘਮ — ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦ 26 ਸਾਲਾ ਫੌਜੀ ਸਟੀਫਨ ਹੈਜ਼ਲੇਮ ਫੁੱਟੀ ਕੱਟਣ ਆਇਆ ਇਥੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਯਾਰਡਲੇ ਦੇ ਸਵੈਨ ਪੱਥ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗਰਲ ਫਰੈਂਡ ਨਾਲ ਬੀਅਤ ਬੱਤਾ ਪੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਫੈਲ ਛਬੀਲਾ ਆ ਕੇ ਗਰਲ ਫਰੈਂਡ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਜਦ ਫੌਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੀ ਗਰਲ ਫਰੈਂਡ ਹੈ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਦੇ ਆਸ਼ਕ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਿਆ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਆਸ਼ਕ ਨੇ ਢਾਹ ਲਿਆ ਤੇ ਉਹਦਾ ਨੱਕ ਵੱਢ ਖਾਧਾ। ਹੁਣ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਨੱਕ ਦੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸਰਜਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

London	from \$625 ⁰⁰	Toronto	from \$318 ⁰⁰
Montreal	from \$329 ⁰⁰	San Jose	from \$179 ⁰⁰
Los Angeles	from \$269 ⁰⁰	San Fransisco	from \$209 ⁰⁰

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ
CALL TOLL FREE 1-800-663-6699 (B.C. & ALBERTA)

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੁਅ ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ
MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
321-4353

MANN SHOE STORE
6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਲਸੇ ਚ ਨਾਅਰੇ ਤੇ ਜੁਤੀਆਂ

ਅੱਜ ਕੇਂਦਰੀ ਬੰਬੀ ਵਿਚਲੇ ਪੰਡਾਰ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਪੁਸ਼ਪ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਗਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਨਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਗਏ। ਪਰੰਤੂ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਲਗਪਗ 20 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਚੁਆਬੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। 'ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਮੁਰਦਾਬਾਦ', 'ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਵਾਪਸ ਜਾਓ' ਅਤੇ 'ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਸੀ ਆਈ ਏ ਦਾ ਏਜੰਟ' ਆਦਿ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਬੜੀ ਖਿਚਾਅ ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਲੱਗਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਰੋਲਾ ਰੱਪਾ ਦਸ ਮਿੰਟ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਦਰਬਾਰ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਖਾਵਾਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਚੱਪਲਾਂ ਤੇ ਚੁੱਤੇ ਸੁੱਟੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਡਿੱਗ ਪਏ ਜੋ ਵਿਖਾਵਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਟੇਜ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਮਾਰੇ ਜਿਥੇ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੇਤਾ ਬੈਠੇ ਸਨ ਪਰ ਚੁੱਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆ ਡਿੱਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਰਬਾਰ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵਾਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਵੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੱਥਪਾਈ ਹੋ ਪਏ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਗਈ ਜਦੋਂ ਪਤ੍ਰਿਕਾ 'ਅਪਣੇ' ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਗਰਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਇਕ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਨੇ ਇਕ ਵਿਖਾਵਾਕਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਬੈਠੇ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਠੇ ਤੇ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਰੋਲੇ ਰੱਪੇ ਸਮੇਂ ਹਾਲ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਪੁਲਸ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਰ ਪੁਲਸ ਆ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਖਾਵਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਰਮ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਹਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਰ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਬੰਬੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪੁਰਅਮਨ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ। ਚੋਤੇ ਰੋ ਸਵੀਡਨ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਤੱਪਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵੇਅਰਵੇਕਸ ਦੇ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਬੜੀ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੋਰ ਫੂੱਪਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਪ੍ਰੈਲੀਅਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਜਿਥੇ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਧਾਰਾ 144 ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਰੋਲੀ ਵਿਚ ਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਖਚਾਖਚ ਭਰੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ 30 ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਪੁਸ਼ਪਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸਕੈਂਡਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਸ ਸੇਧੇ ਵਿਚ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਕ ਪੁਸ਼ਪ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਪਾਰੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਸਹਿਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਕ ਪੁਸ਼ਪ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਦੇ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜੋ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਧਨ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਣਗੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਫੇਕ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਨਮਲਾਨੀ ਨੂੰ ਚੇਲੰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸੇਧੇ ਵਿਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣ ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਚਲਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਤਾਮਿਲਾਂ ਦਾ ਅੱਡਾ ਨਸ਼ਟ 7 ਤਾਮਿਲ ਮਾਰੇ ਗਏ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਅਜ ਤਤਕਾਲ ਇਕ ਵੱਡੇ ਲੜਾਕੂ ਤਾਮਿਲ ਗਰੁਪ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅੱਡਾ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਚਾਨਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਵਿਚ 7 ਫਾਪਾਮਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕ ਜ਼ਿਲਾ ਆਗੂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਤਾਮਿਲ ਆਗੂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ 6 ਸਾਥੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬੰਗਾ 'ਚ ਸਨਅਤਕਾਰ ਗਲਾ ਘੁਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ

ਬੰਗਾ, 28 ਜੂਨ-(ਖ਼ਬਰਾਂ) ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਲਗਪਗ 9 ਵਜੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਸਨਅਤਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਨਾਥ ਕਲਸੀ ਨੂੰ ਗਲਾ ਘੁਟ ਕੇ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪ ਟੱਪ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚੇਹਰੇ ਕਸੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਕੁਰਤਾ ਪਜਾਮਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 302-452 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਤਵਤੀਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਐਸ ਪੀ ਡਿਟੈਕਟਿਵ ਨੇ ਮੌਕਾ ਵੇਖਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇ -ਭਾਜਪਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅੱਜ ਇਥੇ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆਂ ਬੜਾ ਸਮਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨਵਰਸਾਂ ਬੰਦ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਖੋਖੇ ਚੁਕਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵੇਲੇ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਖੋਖੇ ਫਿਰ ਲੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ ਹਾਲਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੱਚ ਤੇ ਨਿਆਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੰਘੂਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਸੂਰਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਚਲਾਏ ਜਾਣ। ਇਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸੀਮਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ। ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਰਾਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ 4 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਮੋਟੀ, ਹਿਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ, ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਦਾਸ ਟੰਡਨ ਤੇ ਗਿਰਧਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਰਮ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਯੂਥ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 15 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 15 ਅਗਸਤ ਤਕ, ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 15 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 15 ਸਤੰਬਰ ਤਕ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਅਤੇ ਪਾਟੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਮਸਲੇ ਨਾਲੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਰਾਜਸੀ ਮਸਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੋਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਭੜਕਾਏ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਾਜੀਵ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਮਾਸਕੋ ਫੇਰੀ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ 2 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮਾਸਕੋ ਦੇ ਦੌਰੇ ਉਪਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਦਸਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਖਾਇਲ ਗੋਰਬਾਚੋਵ ਦੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਆ ਕੇ ਮੁੜ ਦੋ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਮਾਸਕੋ ਨਹਿਰਨ ਸਮੇਂ ਸੋਵੀਅਤ ਨੇਤਾ ਗੋਰਬਾਚੋਵ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਲੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੋਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਉਪਰ ਦਸਖਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਖੇਤਰੀ ਮਸਲੇ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਿਆਸ਼ੇਵ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ ਅਤੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਗੇ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਅੱਜ ਸਬੰਧ ਏਨੇ ਪੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਭਾਰਤ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤਾ

ਕੁਲੰਬੇ — ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਜਾਵਿਨਾ ਦੇ ਤਾਮਿਲਾਂ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਭੇਜਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਲੇ ਜੋ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖੁਰਾਕ ਜਾਵਿਨਾ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਏਗੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕੁਲੰਬੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਕਸ਼ਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਪੀੜਤ ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਜਾਏਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸਾਰਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਖਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚਿੰਤਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦਾ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਯੋਗ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜੈਵਰਧਨੇ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਚ 3 ਡੀ ਸੀ ਤਬਦੀਲ ਹੋਰ 52 ਵਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਜਰਾਟ, ਭਿਵਾਨੀ ਅਤੇ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ 2 ਆਈ ਏ ਐਸ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ 52 ਹਰਿਆਣਾ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ ਪੀ ਕੋਪਰੀਹਨ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ ਸੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਿਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲਜ਼) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਆਈ ਏ ਐਸ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਗੁਜ-

ਰਾਟੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਟੈਨਗੋਜ਼ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਆਈ ਏ ਐਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸ਼ਲਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਭਿਵਾਨੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ (ਸੀ ਐੱਸ ਆਰ) ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਰਟਰੀ ਸ: ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿ ਸਮੇਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਕ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਐਂਡੀਸ਼ਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਕਮਰਸ਼ਲ ਟੈਕਸ ਲੈਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਬਰਨਾਲਾ, 28 ਜੂਨ-(ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 1983 ਵਿਚ ਮੁਆਵਜ਼ ਕੀਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ ਟੈਕਸ ਦੀ ਹੁਣ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਧਨੋਲਾ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਬੇਦਾਰ ਭੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਕਿ 1983 ਵਿਚ ਬਾਗਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਸੰਗਰੂਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਊਟੀ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਹਾਨੀ ਪੁਜੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਕੇਵਲ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ (ਜੋ 6 ਰੁਪਏ 30 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲੋ ਹੈ) ਦਾ 60 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਮੁਆਵਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਟੈਕਸ ਦਾ 40 ਫੀਸਦੀ ਵਸੂਲਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲਿਸਟਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵਸੂਲੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ

ਇਹ ਵਸੂਲੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਹਾਤੀ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਬਾਗਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵੱਖ ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ 7 ਵਿਅਕਤੀ ਮਰੇ

ਅਲਾਹਾਬਾਦ, (ਪੀ ਟੀ ਆਈ) ਪੁਲਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ 7 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 2 ਅਰਧਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮਿਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਅਰਧਾਂ ਸੜਨ ਪਿੱਛੋਂ ਮਰ ਗਈਆਂ, ਦੋ ਮਰਦ ਫੁੱਫ ਗਏ ਜਦ ਕਿ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਮੌਤਾਂ ਇਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ।

Approved Office

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd.

ATAC

AJIT KANG

Authorized Ticket Agents for
AIR CANADA, WARD AIR, C P AIR, PAN AM, AIR

INDIA, JAPAN AIR LINES, BRITISH AIR
WAYS, KLM, EASTERN, AIR CAL, DELTA
AIR, LUFTHANSA and many other airlines.

321-8777

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਲੰਡਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਹਵਾਈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ
ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
5787 Victoria Drive, VANCOUVER, B.C. V5P 3W5

321-8777

ਹੁਣ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਡਟੇ ਰਹਿਣਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਕੋਰਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਕੇ ਨਯਨਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 27 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਐਤਕੀ ਉਹ ਡਟੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਉਹ ਖੱਬੀ ਪੱਖੀ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੋਟਰ ਇਹੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। 73 ਦਿਨਾਂ ਨਯਨਾਰ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਖਣ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਸੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਹਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਕੋਟਾਯਮ ਅਤੇ ਵਾਮਨਾਪੁਰਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਸੈਂਬਲੀ ਉਪ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਕਸੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਈ ਐਮ ਐਸ ਨੰਬੁਦਰੀਪਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਇੱਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੋਏ ਨਾਪਾਕ ਫਿਰਕੂ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਯਨਾਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਨੋਬਲ ਮਿਲਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਤਬਦਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਤਬਦਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਤਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਦਾ ਫਿਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਾਏ

ਡਰਬੀ - ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਇਕ ਗੈਸਰਚ ਵਰਕ ਉਤੇ ਕੰਮ ਰਹੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਦਾ ਦੇ ਅਚਾਲਕ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰੇਸ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਚਾਨਕ ਅਪੋਲ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਗਿੱਦੇ ਨੇ ਖੋਲ ਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਪਰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਉਤੇ ਅਫਸੋਸ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗੈਸਰਚ ਵਰਗ ਦੀ ਏਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਕ ਸ਼ੁਭਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਬਾਲੀ ਗਿੱਦਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗਿੱਦੇ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ੱਕ ਸੁਭੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਜਹੇ ਡੀਫੈਂਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਥੀਸਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰੇਗਾ ਮਿਸਜ਼ ਬਾਲੀ ਗਿੱਦਾ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ — ਸਾਡਾ ਭਵਿੱਖ ਰੋਸ਼ਨ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਚੀਨ ਦਾ ਫਿਰ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ

ਇਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਚੀਨ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਦੌਰਾ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਸ਼ੋਧ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਮਿ: ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਜੂਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਮਿ: ਤਿਵਾੜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇ ਦੌਰੇ ਲਈ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹ ਪਧਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਹੋਵੇ।

ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਚੀਨ-ਭਾਰਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਰਹੱਦੀ ਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਸੁਲਝਾਏ ਜਾਣ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੀਨ ਕੋਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਪਰ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹਾਮੀ ਹਾਂ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਖਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਹੀ ਵਪਾਰ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਧਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਕੇ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਚੀਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਇਕ ਅਰਬ ਅੱਠ ਕਰੋੜ

ਪੀਕਿੰਗ — ਚੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਅਜੇਹਾ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੀ ਇਕੱਲੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਦੋ ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਚੀਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਇਕ ਅਰਬ ਅੱਠ ਕਰੋੜ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਵਲੋਂ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ

ਜਲੰਧਰ, — ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਵਲੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ 10 ਦਿਨਾ ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਉੱਘੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲੀ, ਜਲਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਤੋਂ ਸਪਤਾਲ ਡਾਗ, ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤਵਾਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ,

ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਜ਼ੀ ਡਾਲਰ

ਸੁਵਾ — 14 ਮਈ ਦੇ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਜ਼ੀ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਵਾੜਾ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 18 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘਟਾਉਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਫਿਜ਼ੀ ਵਾਸੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪੈਸਾ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਗੈਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੀਮਤ ਘਟਣ ਨਾਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲੇਗਾ ਫਿਜ਼ੀ ਵਿਚ ਗੰਨਾ ਵਪਾਰ ਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਹੀ ਬਾਹਰੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਡਾਲਰ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਿਲਟਰੀ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਵੇਲੇ ਕੌਮੀ ਮਾਨੀਟਰੀ ਫੰਡ ਵਿਚ 175 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ 125 ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਨਵੇਂ ਰੈਜ਼ੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਲੋਕ ਮੁਲਕ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਮਾਇਕ ਫੰਡ 'ਚੋਂ ਅੱਧਾ ਹੀ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

‘ਏਡਜ਼’ ਵਾਲਾ ਖੂਨ ਵੇਚਣ ਤੇ ਸਜ਼ਾ

ਲੌਸ ਏਂਜਲਸ — 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏਡਜ਼ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਯੋਸਫ ਅਰਕੋਵਸਕੀ ਹੈ, ਨੇ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ 23 ਵਾਰ ਖੂਨ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਕਹਿਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਇਉਂ ਕੀਤਾ। ਏਡਜ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਮੁਜ਼ਰਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਯੋਸਫ ਬੇਸਵਾਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਪੰਦਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਲ ਚਾਰ ਚਾਰਜਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜਗੁਰੂ ਸੁਖਦੇਵ ਦੀ ਸ਼ਾਧੀ ਤੋਂ ਵੀ ਚਲਿਆ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਅੰਤਵਾਦ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੜਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਜ਼ਕਿਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਹਿੰਮ ਵਲੋਂ ਮਾਰਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੁੱਤ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਰਸਮੀ ਜਲਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਜਥੇ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ

ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਚੰਦ ਵਡੇਰਪੁਰੀ ਨੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਹਾਰ ਪਹਿਨਾਏ। ਦੂਜੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚ ਮਲਕੀਤ ਚੰਦ ਮੋਹਲੀ ਅਤੇ ਨਿਰਜਣ ਸਿੰਘ ਉੱਚਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਇਥੇ ਪੁਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਅੱਜ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਐਮ ਐਲ ਏ ਕਾਮਰੇਡ ਸਤਪਾਲ ਡਾਗ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ ਪ੍ਰਦਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਵਾਦ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੜਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇ। ਰੋਲੀ ਉਪਰੰਤ ‘ਪੀਸ ਮਾਰਚ’ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਉੱਪਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਜਥਾ ਚਾਟੀਵਿੰਡ ਗੰਦ, ਹਨਤਾਰਨ ਰੋਡ, ਕਟ ਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਲਤਾਨ ਵਿੰਡ ਪਿੰਡ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗਿਆ।

ਮੋਗਾ-(ਅਮਰ ਸਿੰਘ) ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਤਕਗੀਬਨ 5000 ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ ਸਮੇਤ ਰੁਲਦੁ ਖਾਨ, ਸੁਖਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ

Thinking of Buying or Selling

New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

Bench Mark Realty Corp.

7218 King George Hwy. Surrey, B.C. V3W 5A5

BENCH MARK
REALTY CORPORATION

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
2030-1055 W. Georgia Street.
Vancouver, B.C. V6E 3P3

LIFE ■ HEALTH ■ GROUP ■
DISABILITY INSURANCE

ਬੀਮਾ ਲੋੜਾਂ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਾਸਕ ਆਮਦਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਗੈਰਾਇਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕਿੰਨੀ ਆਮਦਨ ਮੰਗਦੇ
ਹੋ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ?

Off: 685-7364 Bhupinder Dhaliwal Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ, ਲਾਹੌਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼

—ਗਿਆਨੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ— ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ, ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ(ਗੋਟਾ:)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ, ਲਾਹੌਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ), ਜੋ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਲੰਡਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵਾਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਖ ਗੁ: ਐਕਟ 1925 ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸਿਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ

ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਗਲ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਅਤੇ ਮੀਰ ਮੀਨੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਅਸਥਾਨ ਇਕ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀ ਜਿਥੇ ਸਿੰਘਾਂ, ਸਿਖ ਬੀਬੀਆਂ (ਸਿੰਘਣੀਆਂ) ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਕੇ ਸਵਾ-ਸਵਾ ਮਟ ਦੇ ਪੀਸਣੇ ਪੀਸਣ, ਖੰਨੀ-ਖੰਨੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਭੁਖਿਆਂ ਰਖਣ ਅਤੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਹਿ ਤੇ ਅਕਹਿ ਕਸ਼ਟ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਦਕੀ ਪਰਵਾਨਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਲਈ ਰਜ਼ਾਮੰਦ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਪਤੀਆਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਪੁਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਫੇਰ ਵੀ ਬੀਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹਿਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਕਤਲ ਕਰ ਕੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਭੋਰਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਵੱਡੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਦੱਬ ਜਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਖੂਨੀ ਸਾਕੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਖ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਭੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਫਤਵਾ ਦੇ ਕੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੇ ਖੇਪੜੀ ਉਤਾਰਨ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਉਣ ਪਿਛੋਂ ਇਸ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰ ਵਜੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਭੋਰੇ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਖੂਹ ਜਿਉਂ ਦੇ ਤਿਉਂ ਕਾਇਮ ਰਖੇ ਗਏ। ਪਿਛੋਂ ਸ਼ੇਰੇ-ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭੀ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਕਾਇਮ ਰਹੀ। ਸਾਲ 1932 ਈ: ਵਿਚ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸਫਾਈ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਠੇਠਰ (ਠੇਠਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀ ਜੋ ਜ਼ਿਲਾ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਹੈ) ਨੇ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਖੂਹ ਤੇ ਭੋਰਿਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸਮੇਂ ਸਿੰਘਾਂ, ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ

ਬੇਅੰਤ ਪਿੰਜਰ ਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਅੰਬਾਰ ਨਿਕਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਸ਼ੋਅ-ਕੇਸਾਂ ਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਤੀਕ ਉਹ ਸ਼ੋਅ-ਕੇਸ ਉਥੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਰੀ ਤੇ ਸੈਲਾਨੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਗਾਈਡ ਤੋਂ ਹਾਲਾਤ ਸੁਣ ਕੇ ਹੰਝੂ ਵਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 9 ਸਤੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਚੁਗਤਾਈ ਨੇ 'ਸ਼ਰੋਮਣੀ-ਅਦਾਲਤ' ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ—

“ਇਥੇ ਕਾਫਰਾਂ (ਸਿੱਖਾਂ) ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਥਾਂ ਪੁਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਰਖਾਸਤ ਪੁਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬਾਈ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 'ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਦਾਲਤ' ਵਿਚ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਅਗੇ ਅੱਜ ਕਲ ਬਹਿਸ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 1978 ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1936 ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਖਦਿਆਂ ਮਿਸਟਰ ਖਾਲਿਦ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਤਾਰਾਂ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਭੇਜਣ, ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਲੰਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਵੀ-

ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 3 ਜਨਵਰੀ, 1979 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਟੱਲ ਬਿਹਾਰੀ ਬਾਜਪਾਈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਹੋਰ ਭੀ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਤਾਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਹ ਚੁਗਤਾਈ ਦੀ ਦੂਜੀ ਵੇਰ ਬੜੀ ਸੰਗੀਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤ ਕੇ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਤਾਣ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਆਤ ਹਿੱਤ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 1931-32 ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹਜ਼ੂਮ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਗੰਜ ਉਤੇ ਹੱਲੇ ਭੀ ਹੋਏ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਭੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਿਸਟਰ ਐਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘਾ, ਜੋ ਇਸਾਈ ਸਨ, ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ: ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਠੇਠਰਵਾਲੇ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਅ-ਐਂਡ-ਆਰਡਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸੇਵਕਾਂ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਇਲਾਕਾਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਦੱਬ ਗਈ। ਆਖਰ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਜਸਟਿਸ ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ ਵੀ ਸਨ, ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਰਾਏ ਬਹਾਦਰ ਬਦਰੀਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਵਿਲ ਦੇ ਉਚ-ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸ: ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ 'ਚਮਕ' ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਇਨਚਾਰਜ ਸਨ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਗੋਟਾਇਰਡ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ, ਜੋ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਨੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ; ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਰਾਏ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਲਿਆ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮੁਤਵਾਤਰ ਤੇ ਲੰਬੀ ਬਹਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਚੁਗਤਾਈ ਵਲੋਂ 'ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਦਾਲਤ' ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੱਜਣਾਂ ਵਲੋਂ ਵੇਰਵੇ ਛਪ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ, ਲਾਹੌਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਥੇ ਇਹ ਬਿਨੈ ਕਰ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਲੰਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ, ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਈ ਭੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤੇ ਅੰਤਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ/ਅਦਾਲਤ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਵਿਖੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁ: ਕਮੇਟੀ ਲਾਹੌਰ, ਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਾਲੀਸਟਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਵੀ ਸੰਨ 1936 ਵਿਚ ਇਸ ਅਪੀਲ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 12 'ਤੇ

A.M.C. Carpet Ltd.

Unit 8 - 12950 - 80th Ave. Surrey, B.C.

Carpet-Vinyl-Hardwood All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

■ BUYING

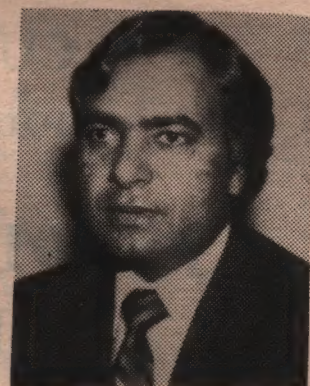
■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548 Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhani,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਗਾਈਡ

ਫਰੇਜ਼ਨੋ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਓ ਤੇ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ, ਗਰੋਸਰੀ, ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ ਵੀ ਖ੍ਰੀਦੋ
Ph. (209) 456-9491

INDICA IMPORTS — 4925 E. King Canyon Road, FRESNO, CA.

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ :

LONDON FASHIONS

1494 E. Bridge St., YUBA CITY CA. Ph. (916) 673-6634

PETE ELLIS DODGE

ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ, ਪਿਕ ਅੱਪ ਖ੍ਰੀਦਣ ਲਈ

ਫੋਨ ਕਰੋ :—

ਜੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ

(408) 738-0400

Credit or no Credit

CALL:

Jessie Grewal

2 to 5% over Dealer Cost

Pete Ellis Dodge

1095, West El Camino Real

SUNNYVALE, CALIFORNIA 94087

ਗੀਤ/ ਜਸਪਾਲ ਸੂਸ, ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ

ਬੋਲ ਉਸਦੇ ਮਿੱਠੇ ਮਿੱਠੇ
ਦਿਲ ਨੂੰ ਟੁਟਾਂ ਕਰ ਨੀ ਗਏ
ਨੀ ਜਿੰਦੇ !
ਅਸੀਂ ਫੁੱਬਦੇ ਫੁੱਬਦੇ ਤਰ ਨੀ ਗਏ ।
ਟੁਟੇਂਗਰੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਤੱਕ ਕੇ
ਦਿਲ ਨਾ ਡੱਕਿਆ ਜਾਵੇ
ਉੱਤੇ ਚਾਅ ਅੱਜ ਮੁੜ ਕੇ ਉੱਤੇ
ਮਨ ਬੋੜਾ ਸ਼ਰਮਾਵੇ
ਸੋਹਣੀਆਂ ਜੁਲਫਾਂ ਤੇ ਚੰਨ ਮੁੱਖੜਾ
ਪ੍ਰੀਤ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਨੀ ਗਏ
ਨੀ ਜਿੰਦੇ !
ਅਸੀਂ ਫੁੱਬਦੇ ਫੁੱਬਦੇ ਤਰ ਨੀ ਗਏ ।

ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਗੀਤ ਲਿਖਣ ਨੂੰ
ਹੱਥ ਮੈਂ ਕਲਮ ਨੂੰ ਪਾਇਆ
ਉਸ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦਾ ਬੁਲਾਂ ਉੱਤੇ
ਗੀਤ ਫਟਾ ਫਟ ਆਇਆ
ਮੁਦਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀ ਪਿਆਸ ਹੁਸਨ ਦੀ
ਬੁੰਦ ਹੁਸਨ ਦੀ ਵਰ ਨੀ ਗਏ ।
ਨੀ ਜਿੰਦੇ !
ਅਸੀਂ ਫੁੱਬਦੇ ਫੁੱਬਦੇ ਤਰ ਨੀ ਗਏ ।
ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਗਮ ਦਾ ਹਨੇਰਾ
ਹੋਇਆ ਚਾਨਣ ਵਿਗੜੇ
ਹੋਇਆ ਹਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਾਣੀ
ਮਾਨਣ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ

ਨਸ ਗਏ ਕਿਧਰੇ ਸੇਕ ਹਿਜਰ ਦੇ,
ਸੀਨੇ ਸਾਡੇ ਠਰ ਨੀ ਗਏ ।
ਨੀ ਜਿੰਦੇ !
ਅਸੀਂ ਫੁੱਬਦੇ ਫੁੱਬਦੇ ਤਰ ਨੀ ਗਏ ।
ਬੋਲ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਠੇ ਮਿੱਠੇ
ਦਿਲ ਨੂੰ ਟੁਟਾਂ ਕਰ ਨੀ ਗਏ
ਨੀ ਜਿੰਦੇ !
ਅਸੀਂ ਫੁੱਬਦੇ ਫੁੱਬਦੇ ਤਰ ਨੀ ਗਏ ।

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਅਸੀਂ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ
ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਾਰ, ਪਿਕ ਅੱਪ, ਬਲੇਜਰ, 4 ਸੈਲੰਡਰ, 6 ਸੈਲੰਡਰ ਜਾਂ 8 ਸੈਲੰਡਰ, ਫੋਰ ਡੋਰ ਜਾਂ ਟੂ ਡੋਰ ਕਾਰਾਂ
ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਿਧੇ R & K Suto Sales ਨੂੰ ਚਲੇ ਆਉ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰੋ

ਥੋੜ੍ਹੇ ਡਾਲਰ ਡਾਊਨ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਰਾਂ ਖ੍ਰੀਦਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਬਧ ਹੈ ।
ਨੌਜਵਾਨ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਧੜਕਣ ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਟਾਕ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ !

R & K AUTO SALES

SAVE

MORE

444 Colusa Hwy. YUBA CITY — CAL.

Ph. (916) 674-8680

KANG UP HOLSTERY

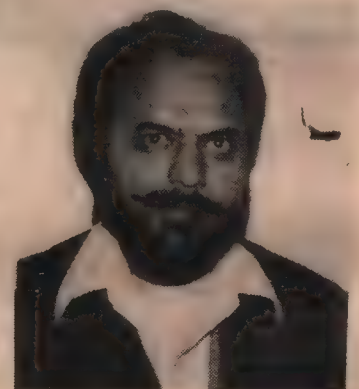
CUSTOM UPHOLSTERING

UPHOLSTERY FURNITURE MADE TO ORDER

Estimates Submitted/Pick-up & Delivery

Ph. (916) 673-6594 or 674-2500

Res: (916) 673-3387

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸੋਫਾ, ਚੇਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ
ਸਾਮਾਨ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

632 N. WALTON, ROAD, YUBA CITY, CA.

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਗੇ?

ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਦੇਹਲਵੀ

ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕ ਤੋੜਵੀਂ ਹਾਰ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਚੌਂਕਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਦਰਸਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਲੋਕ ਦਲ (ਬਹੁਗੁਣਾ) ਦਾ ਹੱਥ ਉਤੇ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਆਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਵੀ ਲੋਕ ਇਨੀ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਮਾਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵੀ ਨਾ ਮੰਗ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਰਾਜ-ਨੀਤਕ ਹਲਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੇ ਹਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੇ ਹਾਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ।

- (1) ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ।
- (2) ਸਕੈਂਡਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਕਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਬਦਨਾਮ ਹੋਣਾ।
- (3) ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੀਆਂ ਕਲਾਬਾਜ਼ੀਆਂ।
- (4) ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਇਦੇ।
- (5) ਘਟੀਆ ਚੋਣ ਹਥਕੰਡੇ।
- (6) ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੂਟ।

ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦਰਮਿਆਨ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹੇ ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਮੰਨ-ਮਾਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਠੋਸ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। 1955 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ 1955 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦਰਮਿਆਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੜ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਠੋਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 1981 ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚੋਂ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਕਰਾਇਆ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਾਉਣ ਲਈ

ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਛੱਡਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਉਖਾੜਨਾ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਦੀਆਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲੋਕ ਦਲ ਅਤੇ ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ਮਤੀ ਬਣਾਈ ਤੇ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੱਕ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾਇਆ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਠਾ ਦਿਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਖੁਸ਼ ਜਾਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਹਰਿਆਣਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭੜਕਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਟੇਂਡ ਲੈ ਸਕੀ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖੁਦ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ਮਤੀ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਲਾਬੀ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਾਬੋਤਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਲੋਂ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਦਬਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਇਧਰ ਲੁਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣਾ ਵੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ। 1984 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਲਈ ਜਾਦੂ ਦਾ ਡੰਡਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਆਉਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਲਈ ਇਕ ਘਾਟੇ ਵਾਲਾ ਸੋਦਾ ਬਣ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਗ ਪਈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜੀ ਗਈ ਤੇ ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ

ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁਕੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਗੋਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਹਥਕੰਡਿਆਂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਚਿੜ ਪੈਦਾ ਹੋਈ।

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟਫੁੱਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦਲਾਲੀ ਖਾਣ, ਸਵੀਡਨ ਤੋਂ ਤੋਪਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 50 ਕਰੋੜ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਦਲਾਲੀ ਲੈਣ, ਕੁਝ ਭਾਰਤੀ ਪੁੰਜੀਪਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਏਜੰਸੀ ਫੇਅਰਵੈਕਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਆਦਿ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸਟੇਂਡ ਬਦਲੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਚ ਖੁਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਨਾਅ ਨੇ ਰਹਿੰਦੀ ਕਸਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਗੂਦੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਖੁਦ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।

ਭਜਨ ਲਾਲ 1980 ਵਿਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਮੁੜ ਸਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ 1981 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 36 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦਾਂ ਦੀ ਘਾਇਤ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਸਨ। ਪਰ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਗੰਢ ਤਰੁਪ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤਪਾਸੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕ ਲਈ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 36 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤਕੇ 63 ਤੱਕ ਵਰਤ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਘਮਰਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੀਆਂ ਕਲਾਬਾਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।

ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਜਿਥੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਥੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਖਿਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਪਿਛੋਂ ਉਹ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਅਰੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖਿਚਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਬਹੁਤ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 13 'ਤੇ

Lake View Realty

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

- FREE Consultation for BUYING or SELLING
- FREE Information on Financing
- FREE Knowledge of your existing Mortgage
- FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL
Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

Namen

INDIAN FEATURES SYNDICATE BOMBAY 400 082

ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੱਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਹਾਂ ਕਿ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਐਨੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਈ।

ਪੰਨਾ 9 ਦੀ ਥਾਂ

ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਤੌਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1978 ਈ: ਵਿਚ ਕੁਝ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਭੀ ਯਤਨ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਪ੍ਰੀਵੀਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਅਰ ਹੁਣ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਸਦੀਕ ਚੁਗਤਾਈ ਵਲੋਂ ਪਾਵਨ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਆਇਤ ਨੰਬਰ 114 ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ 9 ਸਤੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਵਕੀਲ ਅਬਦੁਲ ਸਤਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵੇਰ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਲਾਹੌਰ ਸਬੰਧੀ ਚੁਗਤਾਈ ਜੀ ਵਲੋਂ

ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਸਬੰਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਉਰਦੂ ਦਾ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ 'ਸ਼ੇਰ-ਪੰਜਾਬ' ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਸਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਸ: ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁ: ਕਮੇਟੀ, ਲਾਹੌਰ ਵਲੋਂ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੋ ਕੇ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜੁਝਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 1947 ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਦਸੰਬਰ 1986 ਵਿਚ ਖਬਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਖਬਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਪੁਰ ਹੀ 'ਅਜੀਤ', 'ਅਕਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾ', 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ', ਆਦਿ ਨੇ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵੱਲ ਦੁਆਇਆ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਰਨਲਿਸਟ ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ 'ਸਰਹੱਦੋਂ ਪਾਰ' ਵਾਲੇ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿਚ ਖਬਰ ਦੇ ਕੇ ਵਡਮੁਲਾ ਲੇਖ ਭੀ ਲਿਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਤੇ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕਰਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਵਰੀ 1987 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ 'ਨੋਟਿਸ' ਲਿਆ ਸੀ। 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਵਿਚ 4 ਫਰਵਰੀ ਅਤੇ 'ਅਜੀਤ' ਵਿਚ 9 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਛਪੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਫਿਕਰਮੰਦ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਕੁ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਭਾਰਤਵਾਸੀਆਂ ਦੀ

ਗਿਆਤ ਹਿਤ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਂ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਸਕਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਭੀ ਰੀਕਾਰਡ ਰਹਿ ਸਕੇ।

ਇਸ ਵੇਰ ਚੁਗਤਾਈ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਬੜੀ ਅਹਿਮ ਤੇ ਸਿਖ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜ ਕੇ ਸਿਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਾਹੌਰ, ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਲੰਦਨ ਵਿਚ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇ 'ਬਲਿਊਸਟਾਰ ਐਕਸ਼ਨ' ਸਮੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਤੇ ਤੁਰਤ-ਤੁਰਤ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ

ਥਾਂਕੀ ਪੰਨਾ 13 'ਤੇ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਗਾਈਡ

TRAVEL

2086 Live Oak Blvd., Suite D
Yuba City, CA 95991

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਵਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

671-6060

Open 7 Days a Week

Great Service Is Our Business

Fully computerized for
all your travel needs

ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟਜ਼

ਵਿਉਪਾਰ ਜਾਂ ਮਨਪ੍ਰਚਾਵੇ ਲਈ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਫੁਨ ਕਰੋ

- Homes
- Ranches

- Commercial

- Industrial
- Exchanges

MLS

Domain Realty

(916) 671-4817

Broker: Dr. Gulzar S. Johl
2086 Live Oak Blvd.
Suite C
Yuba City, CA 95991

Large Selection of
Punjabi Books
For Sale

SARI PALACE

Airline Tickets to
Anywhere in the World
Passport • Visas

ਸੁਟਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ, ਸਾੜੀਆਂ, ਦੁਪੱਟੇ, ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੈਪਸੀ ਕੋਲਾ, ਸੈਵਨ ਅਪ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾੜੀ ਫੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

East Indian and Pakistani Groceries.
We rent Hindi and Punjabi movies on V.H.S.
Have large selection of pre-recorded
Punjabi and Hindi cassette tapes & fabrics

News Papers Like
India West, Canada DarPan,
Also Sold Here
EVERY WEEK

(916) 671-3105

472 Palora Ave.
Yuba City
Calif. 95991

ਪੰਨਾ 11 ਦੀ ਥਾਂ

ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ। (ਪਰ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਚੈਨੀ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ)।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਚੈਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੀ ਜੋੜ ਤੋੜ ਤੇ ਦਲਬਦਲੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਤਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਹਰਿਆਣੇ 'ਚ ਸਤਧਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਤੇ ਹੋਰ ਇਕਾ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਖੋਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹੇ ਸਨ ਪਿਛੋਂ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨੇ ਆ ਕੇ ਭਜਨ ਲਾਲ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਰ ਇਕਾ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਖੋਰਨ ਦੀ ਖੋਜ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੂਟ ਵਧ ਗਈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਣ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਉਹ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਦੁਆਰੀ ਲਾਲ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀ ਲੋਕ ਦਲ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿਤੇ ਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਦਲ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਭਾਵੇਂ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਇਕਾ ਜਿੱਤ ਜਾਏ ਪਰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਹੀ ਬਣਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਗੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚ ਫੂਟ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਪਰੋਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਖਿਚ ਰਹੇ ਸਨ।

ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦਾ ਸਖਤ ਸੁਭਾਅ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਹਾਰ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਵੱਲੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ, ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜੇ ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਲੋਕ ਦਲ (ਬਹੁਗੁਣਾ)-ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਮੁੜ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਮੁੜ ਕੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਬਦਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਡਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਮੁੜ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੇ ਹਾਰਨ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਇਦ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਰਾਜੀਵ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀਆਂ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਭ ਫਰੰਟਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਰਾਇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਨਾੜੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਉਹ ਮਸਲੇ ਉਲਝਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਜਿਹੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਆਲ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣਗੇ? ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਗੇ:

- ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਕਟ ਵਧੇਗਾ।
 - ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲੇਗਾ।
 - ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ

ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਵੋਟਰਾਂ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਫਰਕ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤੱਥ ਹੈ। 1984 ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਨਹਿਰੂ ਖਾਨਦਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਲੜਕਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛੋਂ 1984 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਕਾਰਨ ਰਾਜੀਵ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹਮਦਰਦੀ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੁੰਦੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਕਦੋਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੁਚੱਜੀ ਅਗਵਾਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੋਣ ਹਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਖਿਚ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਖੁਦ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਖਿਚਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਾਂਭੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਿਣਤੀ ਵਧੇਗੀ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵੀ ਵਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਇਕ ਹੋਰ ਦੌਰਾਨ ਵੱਲ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਅਜੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਫੇਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨੌਬਤ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ਵੋਟਕ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਿਚ ਅਜੇ ਦੇਰ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾ 'ਚ ਬਣੀ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਖੱਬਾ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਬਦਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ, ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਸੱਜਾ ਬਦਲ ਉਭਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਐਨ. ਟੀ. ਰਾਮਾਰਾਓ ਦੀ ਤੈਲਗੂ ਦੇਸਮ ਅਤੇ ਐਚ. ਐਨ. ਬਹੁਗੁਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀ ਤੇ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਕਾ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾਚਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਕੈਂਡਲਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਅੰਦੋਲਨ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦੇਣ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਯਤਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦਾ ਬਦਲ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਹੋਵੇ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੁਝ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਘੱਟ ਘੱਟ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਗੇ ਨਾ ਆ ਸਕਣ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦਾ ਬਦਲ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਪਰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੀ ਖੇਤਰ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਲੋਕ ਦਲ (ਬਹੁਗੁਣਾ) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣੇ 'ਚ ਸ਼੍ਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਇਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਕਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਹੁਣ ਉਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ

(ਪੰਨਾ 12 ਦੀ ਥਾਂ)

ਜੇ ਸਿਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੇ ਵਡਮੁਲੇ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਾਂਗ ਇਹ ਵਾਈਲਾਡ ਭੀ 'ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਐਕਸ਼ਨ' ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਿਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਸਵਾ ਪੰਥਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟ ਸਜਣਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਰੀਕਾਰਡ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਰੀਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ

ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਚਲ ਰਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਲੰਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਣ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਯਤਨ ਕਰ ਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਰੀਕਾਰਡ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਕੇ ਚੁਗਤਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੇ।

ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਯੋਗ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤੁਰਤ ਹੀ ਅਮਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਭੀ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਲੰਦਨ ਦੇ ਛਪੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਬੰਧੀ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਭਾਲ ਕੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਿਖ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਬਣਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਆਰੰਭ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਲੋਕੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਹੇ ਦੇ ਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਰਿਬੇਰੋ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਰਖੇ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕੇ। ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਹ ਦਿਵਾਲੀਆ ਤੇ ਸਵੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ ਰਹੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਸਾਰੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਖਤੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਰਹਿੰਦਾ ਖੁੰਹਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੱਗੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਏ ਸਿਖ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਤੰਦ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸਿਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਬਰਨਾਲਾ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉਨਾ ਵਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਤਨਾਅ ਵਧਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਲਾਭ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਕੋਲ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨੀਤੀ ਧਾਰਨ ਕਰੇ। ਸਹੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਲਝੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇ। ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਟਕਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਾ ਕਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਫਿਰਕੂ ਟਕਰਾਓ ਵਧਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਲੋਕ ਉਸਦੀਆਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਲੈਣਾ ਅਟੱਲ ਹੋਵੇਗਾ।

I CAN HELP

I'm an Investors professional financial planner.
It's my job to help you create and follow a
personal financial plan.
I can help with:

- Investment Funds
- Guaranteed Investment Certificates
- Registered Retirement Savings Plans
- Estate Planning
- Life and Disability Insurance
- Annuities

Hardial Sidhu (Dale)
Tel: Bus. 682-5431

Investors SYNDICATE LIMITED

MAIN FL., 789 WEST PENDER STREET / VANCOUVER, B.C. V6C 1H2 TELEPHONE BUS. 682-5431

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਇਨਵੈਸਟਰਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨਰ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਾਤੀ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!

- ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਫੰਡਜ਼
- ਗਾਰੰਟੀਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ
- ਰਜਿਸਟਰਡ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਪਲੈਨ
- ਇਸਟੇਟ ਪਲੈਨਿੰਗ
- ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ
- ਐਨੀਊਟੀਜ਼

ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਡੇਲ)

Res: 591-2697

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

Dino's at the New Location

ਡੀਨੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਉਤੇ

DINO'S GROCERY MART

460 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN. R3B 1R5

Ph. 942-1526

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹਾਂ

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਰੋਸਰੀ
- ਹਿੰਦੀ - ਪੰਜਾਬੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ
- ਭਾਰਤੀ ਰੀਕਾਰਡ - ਕੈਸਟਾਂ ਤੇ ਭਾਂਡੇ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ
- ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮੀਟ
- ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਗਰੋਸਰੀ ਖ਼ੀਦਣ ਉਤੇ ਡਿਸਕਾਉਂਟ
- ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਉਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਗਸਾਲੇ

ਡੀਨੋਜ਼ ਉਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਗਰੇ! ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਡੀਨੋ ਦੇ ਸਟੋਰ ਉਤੇ "ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਸਾਡਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਹੈ"

Dorion Insurance Agency

ਡੋਰੀਅਨ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ :—

- ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ
- ਵਿਉਪਾਰ
- ਕਾਰ ਤੇ ਟਰੱਕ
- ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ
- ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੇ ਜਾਂ
- ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ।
- ਆਟੋ ਪੈਕ ਰੀਨੀਊ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
- ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾ ਲੈਣ ਲਈ
- ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

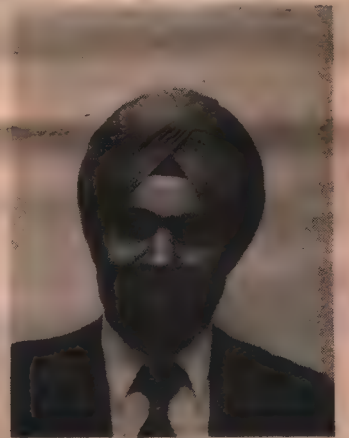
ਫੋਨ : 772-3301

775-1061

509 ELLICE AVE. WINNIPEG, MAN.

AJANTA TRAVELS

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਅਜੰਤਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Kulwant S. Brar
Manager & Owner

Commissioner for oaths

Locations Realty Inc.

36, Roslyn Road, WINNIPEG, MAN. R3L 0G6

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਰਾਇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਪਾਲ ਬਾਹੀਆ

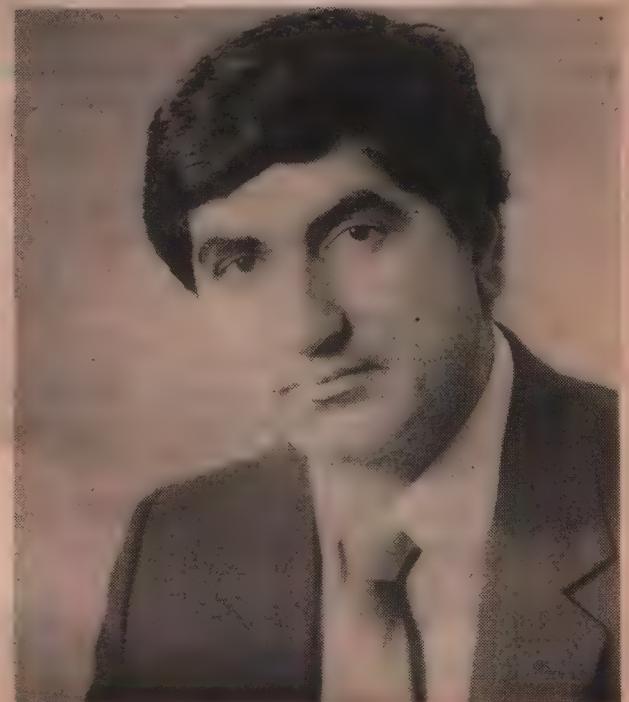
ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(204) 477-4600 (24 hrs.)

Res. 694-3550

LOCATIONS
REALTY INC.

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

(ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ)

ਸਟੇਨਲੈਸ ਸਟੀਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਖ਼ੀਦੋ

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

V.I.P. SUPERMARKET
739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

ਵਿਨੀਪੇਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਟੋਰ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ :

- ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਟ, ਇਕ ਪੀਸ, ਦੋ ਪੀਸ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪੀਸ
- ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਸਮਾਨ
- ਧਾਰਮਿਕ ਫੋਟੋਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਈਜ਼ਾਂ ਵਿਚ
- ਕਦਾਈ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ ਅਤੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਟਾਂਕੇ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਵਿਆਹ ਵਾਲੀਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਗੁਮਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਗੋਟੇ ਕਨਾਰੀਆਂ ਚਿਕਨ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ ਆਦਿ

ਆਓ ਤੇ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਦੇਖੋ!

BOMBAY FASHIONS

724 SARGENT AVE., WINNIPEG, MANITOBA R3E 0B2

Prop. BALDEV S. BEDI M.A.B.A. (Hons.)

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon
Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਜਾਂ
ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ

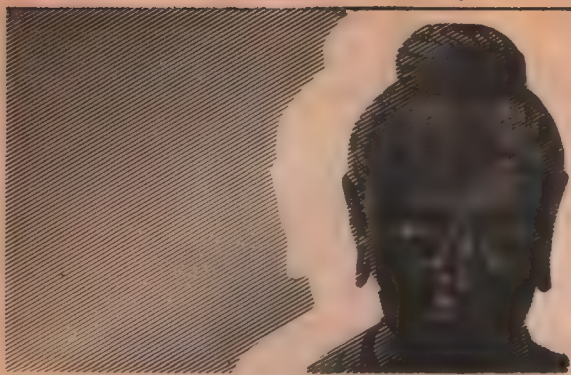
- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager
Res. 694-0731
Commissioner for oaths

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਕਹਾਣੀ

ਕਬਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿਵਿਆਂ ਨੂੰ

ਰਘੁਬੀਰ ਚੰਡ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ)

ਸਮਾਂ ਵੀ ਅਜੀਬ ਗਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਉ ਅਨੁਸਾਰ ਗਤੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਗਤੀ ਤੇਜ਼ ਜਾਂ ਮੱਧਮ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੀਰਥ ਤੇ ਬਚਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਜੰਮ ਕੇ ਖਲੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਐਤਕੀ ਸਿਆਲ ਵਿਚ ਤੀਰਥ ਤੋਂ ਬੇਰੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ ਗਈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁੱਕਦਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਕੌਡੀ ਖੇਡਦਿਆਂ ਬਚਨ ਤੋਂ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗਾ ਗੁੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਅਗੇ ਕੱਸੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਟਿਕੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਹੀਰ ਦੀ ਕਲੀ ਚੁੱਕਦੇ ਤਾਂ ਰੋਝਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤ ਉਜਾੜੇ ਮਲਕੜੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਪਰ ਹੁਣ ਨਾ ਤੀਰਥ ਤੋਂ ਮੁਹਰੇ ਲੱਗਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਨਾ ਪਿੱਛੇ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਬਚਨ ਦਾ ਸੀ। ਬੋਲ ਪਾਟ-ਪਾਟ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੜੀਆਂ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਪੁੰਡ ਪੁੰਡ ਪੱਗਾਂ-ਮੁਕਿਆਂ ਦੇ ਲੜ ਗਿੱਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

— ਤੀਰਥ, ਭੈਣ ਦੋਣਿਆਂ ਨੇ ਮਿਟ ਨੀ ਲਾਇਆ ਖੇਰੇ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲੱਗਿਆਂ! ਕੀ ਕਰੀਏ ਯਾਰ, ਭੋਰਾ ਜੀ ਨੀ ਲਗਦਾ। ... ਬਚਨ ਦੀ ਭੁੱਬ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ।

— ਬਚਨ ਯਾਰ, ਪਤਾ ਤਾਂ ਹੈ ਬਈ ਉਹਨੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨੀ ਆਉਣਾ। ਪਰ ਮਨ ਅਜੇ ਵੀ ਨੀ ਮੰਨਦਾ। ਪਰਸੋਂ ਰੋਹੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤ 'ਚ ਬੁਈਆਂ ਮਾਰਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਏ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਚੁਲ੍ਹਿਆਂ ਵਲੋਂ ਖੇਰੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵਾਜ ਮਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਕਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਉਧਰ ਨੂੰ ਭੱਜਿਆ। ਪਰ ਉਥੇ ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਮੁੜ ਆਇਆ। ਭੋਰਾ ਜੀਅ ਨੀ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ। ਉਵੇਂ ਹੀ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਬੱਸ ਬੁੜ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਖਾ ਲਈਆਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਟੀ ਖਾਧਿਆਂ ਸੋਂ ਗਿਆ। ਆਏ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਘੁਲ-ਘੁਲ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿਨਾ ਚਲ ਭਰਤੀ ਹੋ ਜਾਈਏ।

— ਠੀਕ ਐ ਤੀਰਥ, ਖਬਰੇ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਵਰਤ ਜਾਵੇ। ਆਪਣਾ ਦੋਹਾਂ ਦਾ 'ਕੱਠਾ ਕਿਸੇ ਬੜੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਠੀ ਮੁਹਰੇ ਪਹਿਰਾ ਲਗ ਜਾਵੇ। ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਉਹਦਾ ਟੱਬਰ ਜੀਪ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਕੋਠੀ ਦਾ ਮੋੜ ਕੱਟਦਿਆਂ ਜੀਪ ਉਲਟ ਜਾਵੇ। ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਜੀਪ ਨੂੰ ਬੇਰੀ ਵਾਂਗ ਚੱਕ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦੇਈਏ। ਸਾਰੇ ਬਚ ਜਾਣ। ਸਾਹਿਬ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਖੇ: 'ਜੇ ਮੰਗੋਗੇ ਦਿਆਂਗਾ।' ਤੇ ਆਪਾਂ ਆਖੀਏ: 'ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ, ਦੋ ਪੱਕੀਆਂ ਰਫਲਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਹ-ਪੰਜਾਹ ਰੌਂਦ ...'

— ਫੇਰ ? ... ਤੀਰਥ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

— ਫੇਰ ਬੱਸ ਓਸ ਸਾਰੀ ਕੁਤੀਤ ਨੂੰ ਫੂਕ ਦੇਈਏ ਜੀਹਨੇ ਖੇਰਾ ਵੱਢਿਆ ਸੀ। ... ਇੰਜ ਆਖ ਬਚਨ ਇੰਜ ਸ਼ਾਤ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨੇ ਸਾਰਾ ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਫੂਕ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ!

— ਤਥਾਸਤ੍ਰ! ... ਤੀਰਥ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ।

— ਇਹ ਕੀ ਹੁੰਦੇ? ... ਬਚਨ ਨੇ ਜ਼ਰਾ ਹੋਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।

— ਆਏ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨੀ। ਬੁੜ੍ਹਾ ਬੋਲਦਾ ਹੁੰਦੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਾਂ 'ਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣੀ ਹੋਵੇ — ਤਥਾਸਤ੍ਰ!

ਹੁਣ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਚ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਦਾ। ਮੂੰਹ ਉਤਰ ਗਏ। ਟੁੱਟ-ਹਾਰੇ ਲੱਤਾਂ ਧਰੀਕਦੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਦਾ ਬੇਵਕਤ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਵਿਛੋੜਾ ਵਲੂੰਧਰ ਕੇ ਸੁੱਟ ਗਿਆ। ਕੀ ਕਰਦੇ, ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ

Raghuveer Chander

ਹੀ ਪੀਂਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਨਸਵਾਰ ਵੀ ਲੈਣ ਲਗ ਪਏ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕਪੂਰੇ ਕੇ ਗੱਜਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਮਾਵਾ ਵੀ ਛੱਕ ਲੈਂਦੇ। ਲੋਰ 'ਚ ਉੱਘੀ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂ ਡੱਕੇ ਗੋਰੇ ਚੁਗਦੀਆਂ ਬਾਜ਼ੀਗਰਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਨੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਨਾਲ ਤਸ਼ਬੀਹਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ...

ਇਕ ਦਿਨ ਬਚਨ ਦਾ ਬਾਪੂ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਤੀਰਥ ਦੇ ਬਾਪ ਪੰਡਤ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ, "ਪੰਡਤਾ! ਆਏ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਖੁਰ ਜਾਣਗੇ। ਚੰਦਭਾਨ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਾਹੁਣਾ ਵੇਦਾਂ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਐ। ਕੋਈ ਜਾਪ ਦੇ ਕਰਾ ਲਈਏ ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ।"

"ਠੀਕ ਐ। ਮੈਂ ਅੱਜ-ਭਲਕ ਹੀ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਦਾਂ।" ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਜਚ ਗਈ ਸੀ।

ਪਰ ਜਾਪਾਂ-ਜਾਪ ਦੀ ਬੁਰਾਸੀ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਚਨ ਤੇ ਤੀਰਥ ਬਠਿੰਡੇ ਜਾ ਕੇ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ।

ਵੱਜ ਵਿਚ ਕੀ ਗਏ ਜੀਵਨ ਦਾ ਧਾਰਾ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਸਲੂਟਾਂ, ਪਰੇਡਾਂ, ਚਾਂਦਮਾਰੀਆਂ, ਕੂਚ ਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇਨਾ ਭਰ ਗਿਆ ਕਿ ਹਥਲੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਹੀ ਚੋਤੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਅਚੇਤ ਮਨ ਦਾ ਭਾਗ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਹੀ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਖੇਰੇ ਦੀ ਯਾਦ ਜਗਦੀ-ਬੁਝਦੀ ਮਾਂਦ ਪੈ ਗਈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਏ। ਤਲੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਸੁਹਰੇ-ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸੋਭਾ ਖੱਟ ਲਈ। ਬੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਲਾਲ ਜੰਮੇ ਤੇ ਮੂਰਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਦੋ-ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ। ਦੋਹਾਂ ਯਾਰਾਂ ਨੇ ਮੁਰੱਬੇਬੰਦੀ ਵੇਲੇ, ਨਿਆਈਂ ਵਿਚ ਟੱਕ ਲੈ, ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਮਕਾਨ ਪਾ ਲਏ। ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਰੋਟੀ ਬਚਨ ਦੇ ਘਰੋਂ ਤੇ ਦੂਜੀ ਤੀਰਥ ਦੇ ਘਰੋਂ ਖਾਧੀ। ਤੀਰਥ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਵਲਾਇਤ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹਨੇ ਚਾਚੇ ਬਚਨ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਵਲਾਇਤ ਸੱਦ ਲਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਯਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆ ਗਏ ਤੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਰਹਿਣ ਲਗ ਪਏ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨਿਸ਼ੱਲ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ, ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਬਗੀਚੀ ਵਿਚ ਫੁੱਲ ਖਿੜਾਉਂਦੇ - ਗੁਲਾਬ ਦੇ, ਗੋਦੇ ਦੇ, ਹਰਾ ਧਨੀਆਂ, ਹਰੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ ਤੇ ਪੁਦੀਨਾ, ਟਮਾਟਰ। ... ਨੁਹਾ ਧੋ ਦੁਪਹਿਰੇ ਮੱਖਣੀ ਨਾਲ ਤੰਦੂਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬਹਿ ਤਾਸ਼ਖੇਡਦੇ, ਸੀਪ। ... ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਆਰਾਂ ਨੰਬਰੀ ਚਲਦੀ ਰਹੀ, ਗੋਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਦਹਿਲੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਦਲਿਆ ਤਾਂ ਤੀਹ ਨੰਬਰੀ ਚਲ ਪਈ, ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਨਹਿਲਾ ਨੌਂ ਨੰਬਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਗੋਰਾ ਦਹਿਲਾ ਬਾਗ਼ਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਾਲੀ ਵੀ ਮੀਰੀ ਸੀ। ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੋਰ ਬਦਲਿਆ। ਗੋਰਾ ਰੰਗ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੀਪ ਸੋ ਨੰਬਰੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨੰਬਰ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਕੋਰਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੋਚਦੇ।

ਮਾਲੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕਾਫੀ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਘਲਾ ਦਿੰਦੇ

ਦੋਹਾਂ ਦੋਸਤਾਂ 'ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਉਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸੌਖਾ ਤੇ ਚਿਰਸਥਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ? ... ਬਚਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਈ ਚੰਦਾ ਲੈਣ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਦ ਕੇ ਪਿਆ ... ਉਹੀ ਧਰਮ ਜੀਹਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਸਾਡਾ ਯਾਰ ਮਿਟਾਂ-ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਵੱਢ ਘੱਤਿਆ! ... ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਏਨਾ ਹੀ ਮੁੱਲ ਐ ? ... ਠੀਕ ਐ, ਭਾਈਆਂ 'ਚ ਰਹਿਣੇ। ਲੈ ਲਵੋ ਜਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਰੋੜ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਦੁਰਗਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਚ ਮਰ ਗਿਆ ਪੋਹ-ਮਾਘ ਦੀ ਠੰਢ ਨਾਲ, ਪਰ ਸੁੱਖਾ ਪੀਣੇ ਭਾਈ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਇਕ ਕੋਠੜੀ ਨੀ ਦਿੱਤੀ ਚੰਦਾ ਲੈਣ ਆਏ ਨੇ ਵੱਡੇ ਨਗੋਰ। ਹਾਂ, ਜੇ ਲਾਊਡਸਪੀਕਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬਾਜੇਖਾਨੇ ਵਲ ਕਰ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਐ ਲੈ ਲਿਉ।

ਤੀਰਥ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਵਤੀਰਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮੰਦਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਧ ਜਾਂ ਪਾਂਡਾ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਦਰੋਂ ਹੀ ਮੋੜ ਦਿੰਦਾ।

ਪੰਦਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੋਵੇਂ ਯਾਰ ਸੋਗ-ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੇ। ਵਰਤ ਰਖਦੇ। ਨਾ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦੇ, ਨਾ ਮੀਟ ਖਾਂਦੇ। 'ਕਲਜੁਗੀ ਕੰਧ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੇਰੇ ਦੀ ਕਬਰ ਤੀਕ ਆਪ ਕੱਖ ਕੰਡਾ ਪੁੱਟਦੇ, ਸਵਾਈ ਕਰਦੇ ਤੇ ਅਗਰਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਉਂਦੇ। ਜਦੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਘੜੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਰੁਕਦੇ ਜਿਥੇ ਨਿਤਨੇਮ ਵਾਂਗ ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਏਹੀ-ਤੇਹੀ ਫੇਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ...

ਸਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ। ਨਾਜ਼ਰ ਦਾ ਪਿਉ ਵੀ ਬੱਕਰੀਆਂ-ਚਾਰਦਾ ਸੀ, ਨਾਜ਼ਰ ਵੀ ਉਵੇਂ-ਕਿਵੇਂ ਚਾਰਦੇ। ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਉਵੇਂ ਲੁੱਟੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੁੱਟਦੇ ਸਨ। ਸਾਲੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੇ। ਨਾਮੀ ਦਸ-ਨੰਬਰੀਏ ਸਰਪੰਚ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ। ਆਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਮਦਾਜੀਏ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਂਧੀ ਮਹਾਤਮਾ ਹਰੀਜਨ ਆਖ ਫੂਕ ਛਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਦੱਸ ਦੇਵੋ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੀ ਐ ਤਾਂ। ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸੌ ਘੁਮਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ, ਦੱਸ ਦੇਵੋ ਜੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਸਿਆੜ ਵੀ ਖੋਹਿਆ ਹੋਵੇ। ਨਾਲੇ ਵੇਖ ਲਵੋ ਅੱਧ ਜੀਹਨਾਂ ਨੇ ਜੈਤੋ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੁਖਬਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿਵੇਂ ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਈ ਤੇ ਪਸਤਲ ਲਟਕਾਈ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ... ਏਨੀ ਹਨੇਰਗਰਦੀ ਤਾਂ ਕਦੇ ਸੁਣੀ ਨੀ ਯਾਰੋ, ਬਈ ਬੱਸ ਦਾ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆਂ ਕਡਕਟਰ ਭਾਨ ਹੀ ਨਾ ਮੋੜੇ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵੇਲੇ ਨਿਗਰਾਨ ਨਕਲ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਪਰਚੀਆਂ ਫੜਾਉਣ। ਨੌਕਰੀ ਨਿਕਲੇ ਇਕ ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ! ... ਹੇਠਲੀ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣੇਗਾ ... ਇਕ ਹੋਰ ...

ਤੀਰਥ ਤੇ ਬਚਨ ਖੇਰੇ ਦੀ ਕਬਰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਮੁੜਦੇ ਤਾਂ ਕਾਮਰੇਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਲੋਤਿਆਂ ਵੇਖ, ਆਪਣਾ ਰੁਖ ਬਦਲਦਿਆਂ ਆਖਦਾ: "ਆਹ ਵੇਖ ਲੈ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਯਾਰੀ ! ਰੱਬਾ ਸਾਡੇ ਜੁੱਸੇ ਆਪੇ-ਆਪਣੇ ਦੋ ਜਿਸਮਾਂ ਇਕ ਜਾਨ ! ... ਮੇਏ ਯਾਰ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾਈ ਫਿਰਦੇ ਨੇ। ਨਹੀਂ ਗੀਸਾਂ ਬਈ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ! ਮਾਂਵਾਂ ਇਹੋ-ਜਿਹੇ ਪੁਰਖ ਜੁਗਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜੰਮਦੀਆਂ ਨੇ ..."

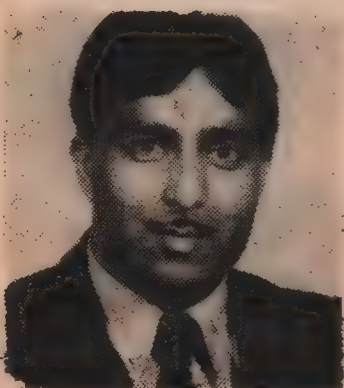
ਇਸ ਪਖ-ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਾਮਰੇਡ ਮੁੜ ਰਾਹ 'ਤੇ ਪੈ ਜਾਂਦਾ, "ਤੁਸੀਂ ਲੱਤ ਟੁੱਟੀ ਵਾਲਾ ਉਠ ਵੇਖਿਆ ਏ ਨਾ ਸੁੰਦਰ ਰੋੜ੍ਹੇ ਦਾ। ਉਠ ਦੀ ਲੱਤ ਜੁੜਦੀ ਨੀ ਹੁੰਦੀ। ਅਖੀਰ ਸੁੰਦਰ ਆਪ ਸਰਵਣ ਲੰਬੜਦਾਰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ, 'ਲੰਬੜਦਾਰ, ਹੁਣ ਏਹਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦੇ। ਕੰਮ ਦਾ ਨਾ ਕਾਜ ਦਾ, ਵੇਰੀ ਅਨਾਜ ਦਾ। ... ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਕਿਥੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰ ਪਿੰਡ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ 'ਚਰਖਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ।' ਗਾਉਂਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਹਾਲ ਐ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਮੱਥੇ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰੋਟੀ ਸਵਾਦ ਨੀ ਲੱਗਦੀ ਲੰਗੇ ਉਠ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ! ... ਪਰਲੇ ਆਵੇਗੀ ਪਰਲੇ ! ਫੇਰ ਨਾ ਆਖਣਾ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਨੀ ! ..."

ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਕਾਮਰੇਡ ਦੇ ਬੋਲ ਸੱਚੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਪਰਲੇ ਆ ਗਈ ਦੋਵੇਂ ਯਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਕੋਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਵਾਈ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਅੰਤਾਂ ਦੇ ਸੋਹਣੇ, ਮਾਰਕਸ ਐਂਡ ਸਪੈਂਸਰ ਦੇ। ਪਰ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਦਮ ਘੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

— ਮੈਂ ਗਲਘੋਟੂਆ ਆ ਕੇ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਤੀਰਥ ! ਚਲ ਪਿੰਡ ਉਠ ਚੱਲੀਏ।

— ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਬਹੁਤ-ਭਾਰਾ-ਭਾਰਾ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੱਕੀਆਂ-ਬੱਕੀਆਂ। ਕਿਤੇ ਸਾਲਾ ਬਲੱਡ ਪਰੈਸ਼ਰ ਹੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ... ਸਤਿਆ ਹੋਇਆ ਤੀਰਥ ਬੋਲਿਆ।

— ਪਿੰਡ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ। ਏਥੇ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਹੀ ਨੀ ਬਿਉਂਦਾ। ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 18 'ਤੇ

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੇਦੇਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ

ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਡਾਲ ਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਯੂ. ਕੇ.
 ਟਿੱਡੀ ਦਲ
 ਕਿਹੜਾ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਇਹ ਬਸਤੀਆਂ ਚੋਟੇ ਰਿਹਾ।
 ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰ 'ਚ' ਫੈਦਾ ਖੱਟ ਰਿਹਾ।
 ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਰੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ,
 ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਢੇ ਕੱਟ ਰਿਹਾ।
 ਹਿਰਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਡਾਰ ਨਿਹੱਥੀ ਕਤਲ ਹੋਈ,
 ਬਾਘ ਬਘੇਲੇ ਦਾ ਲੰਘ ਰੰਗਾ ਝੱਟ ਰਿਹਾ।
 ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਬੜਾ ਹੀ ਸਸਤਾ ਹੈ,
 ਸਾਡਾ ਦੇ ਖੂਹਾਂ 'ਚ' ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਰਿਹਾ।
 (ਜਗਤਾਰ ਦਾਅ)

ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

ਸੱਭਿਆਤਾ ਦਾ ਫਰਕ
 ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ਫਰੰਟ ਗਾਰਡਨ ਵਿੱਚ
 ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਲੱਗਾ ਇਸਤਿਹਾਰ
 "ਤਿੰਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ"
 'ਸਾਡੀ ਅੱਗ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਧੀ'
 ਕਿਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੈ ਇਹ ਕੁਕਰਮ?
 ਤੇ ਡੋਡੀ ਸਮੇਲੀ ਕਰਬੂਲ ਦੀ ਉਧਾਲੀ ਹੈ ਸ਼ਰਮ
 ਬਾਪ ਕੌਣ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ
 ਬਿਲਾ ਸ਼ੱਕ! ਇਹ ਹਵਾਸੀ ਖਤਾ ਹੈ
 ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ
 ਸਾਡੀ ਗੁੱਲ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਅਜੇ ਹੁਆਣ ਹੈ
 ਗੰਵਾਰ ਹੈ ਨਾਸਮਝ ਹੈ ਨਾਦਾਨ ਹੈ
 ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਗੱਲ ਲਾਉਣ ਲਈ
 ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪਿਆਰ ਦਾ ਤੂਫਾਨ ਹੈ
 ਦੇਸ਼ਤਾ! ਇਹ ਹੈ ਸੱਭਿਆਤਾ ਪੱਛਮੀ
 ਪਰ ਪੂਰਬ ਦੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਅੱਡਰੀ
 ਉਥੇ ਤਾਂ ਕੁਆਰੀ ਕੁੜੀ ਜੋ
 ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਕਰਦੀ ਫੜੀ ਜਾਏ
 ਆਪਣੇ ਚਾਹੀਤੇ "ਨੂਰ" ਨਾਲ
 ਚੀਰੀ ਜਾਵੇ ਆਰੀਆਂ ਬੀ
 ਹਾਲ ਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੇ-ਹਾਲ
 ਡਾਕਟਰ ਨੂਰ ਭਾਰਤੀ,

ਸੁੱਤੀਆਂ ਰੂਹਾਂ
 ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਅਲਾਰਮ ਤੜਕੇ
 ਅੱਖਾਂ ਮਲਦਿਆਂ ਚੁਕਣਾ ਝੋਲਾ
 ਆਬਣ ਵੇਲੇ ਮੁੜ ਲੈ ਆਉਣਾ
 ਖਾਲੀ ਹੋਇਆ ਕਾਲਾ ਝੋਲਾ
 ਖੂਹ ਦੀਆਂ ਟਿੱਡਾਂ ਵਾਂਗੂੰ
 ਘਰੋਂ ਫੈਕਟਰੀ, ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਘਰ
 ਮਰਨ ਤੇ ਜੰਮਣ ਵਰਗਾ ਚੱਕਰ।
 (ਅਵਤਾਰ ਸਾਦਿਕ)

ਹਿਪੋਕ੍ਰੇਸੀ
 ਏਥੇ ਜਾਨਵਰ ਬੰਦਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਕਦੇ ਨਈਂ
 ਪਰ ਬੰਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
 ਅੱਖੀਆਂ ਉਹਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
 ਉਹਲ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਏ
 ਉਹਲਾ ਬੱਗੇ ਜੱਥਾ 'ਤੇ ਕਾਲੇ ਦਸਤਾਨੇ
 ਅਖਬਾਰੀ ਵਰਕੇ 'ਤੇ ਫਾਪੀ 'ਜ਼ਰੂਰਤ'
 ਅੰਤ ਦੀ ਗੁੰਝਲ ਤੇ ਤਨਖਾਹੀ ਪੈਕਟ
 ਅੱਖ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ, ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਭੋਤਾ ਸੁਫਨਾ।
 (ਮਜ਼ਹਰ ਤਿਰਮਜ਼ੀ)

ਕੁੱਤੇ ਵਾਲੀ ਗੋਰੀ
 ਪੱਥ 'ਚ ਰੰਗ ਦੀ ਰੋਟਕ ਆ ਬੇਠੀ ਹੈ
 ਬਿੱਲੀ ਜਿੱਡਾ ਜੱਤਲ ਕੁੱਤਾ
 ਗੋਰੀ ਪੱਟੀ ਸੁਲਾ ਕੇ ਬੇਠੀ ਹੈ
 ਆਪਣੀ ਅੱਗ ਮਚਾ ਕੇ ਬੇਠੀ ਹੈ
 ਤਾਹੀਂ ਅੱਖ ਮਟਕਾ ਕੇ ਬੇਠੀ ਹੈ
 ਨਜ਼ਾਕਤ ਅੱਗ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ
 ਮਿੰਨੀ ਸਕਰਟ!
 ਪੱਟ ਦਿਖਾਈ ਸੰਗਦੀ
 ਆਪਣਾ ਨੰਗ ਲੁਕਾ ਕੇ ਬੇਠੀ ਹੈ
 ਜਿੰਨ 'ਚ ਜਿੰਜਰ ਏਲ ਮਿਲਾਵੇ
 ਰੰਗੇ ਬੁੱਲੀ ਜੀਭ ਨਚਾਵੇ
 ਘੜੀ-ਮੁੜੀ ਹਥ ਪਰਸ 'ਚ ਪਾਵੇ
 ਪਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਦਿਆ ਜਾਵੇ
 ਅੱਸਾ ਨਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਬੇਠੀ ਹੈ
 ਬਿੱਲੀ ਜਿੱਡਾ ਜੱਤਲ ਕੁੱਤਾ
 ਗੋਰੀ ਪੱਟੀ ਸੁਲਾ ਕੇ ਬੇਠੀ ਹੈ।
 (ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੰਤੋਖ)

ਕੰਨਸੋਮਾ ਆਈ ਵਰਨੇ
 ਕੰਨਸੋਮਾ ਆਈ ਵਰਨੇ
 ਕਿ ਪਾਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਤੇ
 ਟੁੱਟਿਆ ਏ ਕਹਿਰ ਨਾਦਰੀ
 ਸਰੋਵਰ ਲਹੂ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ
 ਉਸ ਲਗਵਾਈ ਆਪਣੀ ਹਾਰੀ,
 ਕੰਨਸੋਮਾ ਆਈ ਵਰਨੇ
 ਕਿ ਰੋਪਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਖੁਲ੍ਹਿਆ
 ਲਾ ਅਮਨ ਦਾ ਪੱਜ
 ਅੱਗ ਫਿਰੇ ਬਹਾਰਾਂ ਚੱਟਦੀ,
 ਮੁੱਕੇ ਨਾ ਅੱਗ ਦਾ ਰੱਜ। (ਦਰਸ਼ਨ ਬੁਲੰਦਵੀ)

ਆਪਣਾ ਕਿ ਪਰਾਇਆ
 ਦੇਸ ਬਿਗਾਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੈ,
 ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣਾ।
 ਦੇਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਪਣਾ,
 ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਪਣਾ।
 ਕੁਝ ਸੱਚ ਇਹ ਬੂਠ ਜਿਹਾ ਹੈ,
 ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੂਠ ਜਿਹਾ ਹੈ,
 ਦੇਸ ਦਵੰਦ ਤੇ ਸੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ
 ਕੀ ਆਪਣਾ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਆਪਣਾ?
 (ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਗਿੱਲ)

ਸੂਲਾਂ
 ਜੀ ਸਾਡਾ ਸਭ ਕੁਝ ਸੂਲਾਂ ਸੂਲਾਂ
 ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਸੂਲਾਂ ਖਾਈਏ
 ਤੇ ਸੂਲਾਂ ਹੋਰ ਕਮਾਈਏ
 ਸੂਲਾਂ ਤੇ ਚੱਲੀਏ ਸੂਲਾਂ ਤੇ ਸੌਂਈਏ
 ਸੂਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਟ ਸਜਾਈਏ
 ਸੂਲਾਂ ਦੇ ਗੁੱਛੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ
 ਕਦ ਤਕ ਸਮਝੀ ਜਾਈਏ
 ਜੰਮੀਏ ਸੂਲਾਂ ਪਾਲੀਏ ਸੂਲਾਂ
 ਸੂਲਾਂ ਦੇ ਹੋ ਹੋ ਜਾਈਏ
 ਫਿਰ ਵੀ ਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਨਾ' ਲਾ ਕੇ
 ਫੁਲਾਂ ਦੇ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹਾਈਏ
 ਦਿਲ ਵਿਚ ਲਖ ਬਗੀਚੇ ਸੁਕਣ
 ਸੋਚੀਏ ਤੇ ਮਰ ਜਾਈਏ। (ਬਲਦੇਵ ਬਾਵਾ)

ਫਰਕ
 ਰਸੋਈ ਦੇ ਪਤੀਲੇ 'ਚ ਉਬਲਦੀ
 ਕੁੱਕੜ ਦੀ ਬਾਂਗ।
 ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਿਆਂ ਸਫਿਆਂ 'ਤੇ
 ਜੀਉਂਦੇ ਮਰਦੇ ਲੋਕ।
 ਹਰ ਵੀਕ-ਐਂਡ ਤੇ ਪੱਕਦੀਆਂ
 ਹਾੜੀਆਂ ਸੋਣੀਆਂ
 ਮਲੇਸ਼ੀਏ ਦਾ ਸੂਟ ਪਹਿਨ ਕੇ,
 ਚੜ੍ਹਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਸੂਰਜ।
 ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਚੱਲ 'ਚ ਵੜੇ
 ਗਿੱਧੇ ਤੀਆਂ।
 ਬਰਫ ਹੇਠ ਦੱਬਿਆ
 ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਪਾਗਲਪਣ।
 (ਅਵਤਾਰ ਜੰਡਿਆਲਵੀ)

ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗੀ ਮੁਕਤੀ
 ਜਦ ਵੀ ਤੁਰਦਾ ਪੱਗੀ ਟੇਪਾ ਉਲਝਦੀਆਂ
 ਗੀਤ ਪੁਰਾਣੇ ਰੁਲਦੇ-ਫਿਰਦੇ ਰਾਹਵਾਂ 'ਤੇ
 ਜਦੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਹਵਾਈ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ
 ਸਿੱਧਾ ਦਿਲ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਲਹਿੰਦਾ ਹੈ
 ਮਨ ਖੁੱਸਦਾ, ਸੱਚੀ ਪੈਂਦਾ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-
 ਇਹ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਇਨ ਕਿਥੇ ਜਾਣਾ ਸੀ?
 ਘੁੱਗੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੰਨੀਂ ਜਦ ਪੈਂਦੀ ਹੈ
 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਖੰਭ ਸੁੰਗੜ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਕੰਥ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਨਾ ਉੱਡਦਾ, ਨਾ ਫੁੱਦਾ ਤੇ ਨਾ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਏਹੀ ਰਿਹਾ ਜੋ ਹਾਲ ਮੈਂ ਬਉਰਾ ਹੋ ਜਾਣਾ
 ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗੀ ਮੁਕਤੀ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦਾਂ ਤੋਂ।
 (ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ)

GIL'S NEW & USED Furniture & Appliances Warehouse

All kinds of New and Used Furniture — Color TV — Stereos — Major Appliances — Refrigerators —
 —Air Conditioners

WE BUY SELL TRADE

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

582-8726

121 SALTER STREET WINNIPEG, MAN.

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ ਉਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਕਹਾਣੀ

ਕਬਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿਵਿਆਂ ਨੂੰ

ਰਾਮਬੀਰ ਚੰਡ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ)

ਸਮਾਂ ਵੀ ਅਜੀਬ ਗਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਉ ਅਨੁਸਾਰ ਗਤੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਗਤੀ ਤੇਜ਼ ਜਾਂ ਮੱਧਮ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੀਰਥ ਤੇ ਬਚਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਜੰਮ ਕੇ ਖਲੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਐਤਕੀ ਸਿਆਲ ਵਿਚ ਤੀਰਥ ਤੋਂ ਬੇਰੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ ਗਈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁੱਕਦਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਕੋਢੀ ਖੇਡਦਿਆਂ ਬਚਨ ਤੋਂ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗਾ ਗੁੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਅਗੇ ਕੱਸੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਟਿਕੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਹੀਰ ਦੀ ਕਲੀ ਚੁੱਕਦੇ ਤਾਂ ਰੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤ ਉਜਾੜੇ ਮਲਕੜੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਪਰ ਹੁਣ ਨਾ ਤੀਰਥ ਤੋਂ ਮੁਹਰੇ ਲੱਗਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਨਾ ਪਿੱਛੇ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਬਚਨ ਦਾ ਸੀ। ਬੋਲ ਪਾਟ-ਪਾਟ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੜੀਆਂ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਪੁੰਝ ਪੁੰਝ ਪੱਗਾਂ-ਮੁਕਿਆਂ ਦੇ ਲੜ ਗਿੱਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

— ਤੀਰਥ, ਭੈਣ ਦੇਣਿਆਂ ਨੇ ਮਿਟ ਨੀ ਲਾਇਆ ਖੇਰੇ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲੱਗਿਆਂ! ਕੀ ਕਰੀਏ ਯਾਰ, ਭੋਰਾ ਜੀ ਨੀ ਲਗਦਾ। ... ਬਚਨ ਦੀ ਝੁੱਝ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ।

— ਬਚਨ ਯਾਰ, ਪਤਾ ਤਾਂ ਹੈ ਬਈ ਉਹਨੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨੀ ਆਉਣਾ। ਪਰ ਮਨ ਅਜੇ ਵੀ ਨੀ ਮੰਨਦਾ। ਪਰਸੋਂ ਰੋਹੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤ 'ਚ ਬੁਈਆਂ ਮਾਰਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਏਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਚੁਲ੍ਹਿਆਂ ਵਲੋਂ ਖੇਰੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵਾਜ ਮਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਕਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਉਧਰ ਨੂੰ ਭੱਜਿਆ। ਪਰ ਉਥੇ ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਮੁੜ ਆਇਆ। ਭੋਰਾ ਜੀਆਂ ਨੀ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ। ਉਵੇਂ ਹੀ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਬੱਸ ਬੁੜ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਖਾ ਲਈਆਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਟੀ ਖਾਧਿਆਂ ਸੋਂ ਗਿਆ। ਆਏਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਘੁਲ-ਘੁਲ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿਨਾ ਚਲ ਭਰਤੀ ਹੋ ਜਾਈਏ।

— ਠੀਕ ਐ ਤੀਰਥ, ਖਬਰੇ ਕੋਈ ਕੱਤਕ ਵਰਤ ਜਾਵੇ। ਆਪਣਾ ਦੋਹਾਂ ਦਾ 'ਕੱਠਾ ਕਿਸੇ ਬੜੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਠੀ ਮੁਹਰੇ ਪਹਿਰਾ ਲਗ ਜਾਵੇ। ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਉਹਦਾ ਟੱਬਰ ਜੀਪ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਕੋਠੀ ਦਾ ਮੋੜ ਕੱਟਦਿਆਂ ਜੀਪ ਉਲਟ ਜਾਵੇ। ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਜੀਪ ਨੂੰ ਬੇਰੀ ਵਾਂਗ ਚੱਕ ਕੇ ਖੜੀ ਕਰ ਦੇਈਏ। ਸਾਰੇ ਬਚ ਜਾਣ। ਸਾਹਿਬ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਖੇ: 'ਜੇ ਮੰਗੇਗੇ ਦਿਆਂਗਾ।' ਤੇ ਆਪਾਂ ਆਖੀਏ: 'ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ, ਦੋ ਪੱਕੀਆਂ ਰਫਲਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਹ-ਪੰਜਾਹ ਰੌਂਦ ...'

— ਫੇਰ? ... ਤੀਰਥ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

— ਫੇਰ ਬੱਸ ਓਸ ਸਾਰੀ ਕੁਤੀੜ ਨੂੰ ਫੂਕ ਦੇਈਏ ਜੀਹਨੇ ਖੇਰਾ ਵੱਦਿਆ ਸੀ। ... ਇੰਜ ਆਖ ਬਚਨ ਇੰਜ ਸ਼ਾਤ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨੇ ਸਾਰਾ ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਫੂਕ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ!

— ਤਬਾਸ਼ੁ! ... ਤੀਰਥ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ।

— ਇਹ ਕੀ ਹੁੰਦੇ? ... ਬਚਨ ਨੇ ਜ਼ਰਾ ਹੋਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।

— ਆਏਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨੀ। ਬੁੜ੍ਹਾ ਬੋਲਦਾ ਹੁੰਦੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਾਂ 'ਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣੀ ਹੋਵੇ — ਤਬਾਸ਼ੁ!

ਹੁਣ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਚ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਦਾ। ਮੂੰਹ ਉਤਰ ਗਏ। ਟੁੱਟ-ਹਾਰੇ ਲੱਤਾਂ ਧਰੀਕਦੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਦਾ ਬੇਵਕਤ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਵਿਛੋੜਾ ਵਲੂੰਧਰ ਕੇ ਸੁੱਟ ਗਿਆ। ਕੀ ਕਰਦੇ, ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ

Raghuveer Chandra

ਹੀ ਪੀਂਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਨਸਵਾਰ ਵੀ ਲੈਣ ਲਗ ਪਏ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕਪੂਰੇ ਕੇ ਗੱਜਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਮਾਵਾ ਵੀ ਛੱਕ ਲੈਂਦੇ। ਲੋਰ 'ਚ ਉੱਘੀ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂ ਡੱਕੇ ਗੋਰੇ ਚੁਗਦੀਆਂ ਬਾਜ਼ੀਗਰਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਨੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਨਾਲ ਤਬਾਸ਼ੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ...

ਇਕ ਦਿਨ ਬਚਨ ਦਾ ਬਾਪੂ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਤੀਰਥ ਦੇ ਬਾਪ ਪੰਡਤ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ, "ਪੰਡਤ! ਆਏਂ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਖੁਰ ਜਾਣਗੇ। ਚੰਦਭਾਨ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਾਹੁਣਾ ਵੇਦਾਂ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਐ। ਕੋਈ ਜਾਪ ਏ ਕਰਾ ਲਈਏ ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ।"

"ਠੀਕ ਐ। ਮੈਂ ਅੱਜ-ਭਲਕ ਹੀ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਦਾਂ।" ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਜਚ ਗਈ ਸੀ।

ਪਰ ਜਾਪਾਂ-ਜਾਪ ਦੀ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਚਨ ਤੇ ਤੀਰਥ ਬਠਿੰਡੇ ਜਾ ਕੇ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ।

ਵੱਜ ਵਿਚ ਕੀ ਗਏ ਜੀਵਨ ਦਾ ਧਾਰਾ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਸਲੂਟਾਂ, ਪਰੇਡਾਂ, ਚਾਂਦਮਾਰੀਆਂ, ਕੂਚ ਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇੰਨਾ ਭਰ ਗਿਆ ਕਿ ਹਥਲੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਹੀ ਚੇਤੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਅਚੇਤ ਮਨ ਦਾ ਭਾਗ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਹੀ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਖੇਰੇ ਦੀ ਯਾਦ ਜਗਦੀ-ਬੁਝਦੀ ਮਾਂਦ ਪੈ ਗਈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਏ। ਤਲੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸੋਡਾ ਖੱਟ ਲਈ। ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਲਾਲ ਜੰਮੇ ਤੇ ਮੂਰਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਦੋ-ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ। ਦੋਹਾਂ ਯਾਰਾਂ ਨੇ ਮੁਰੱਬੇਬੰਦੀ ਵੇਲੇ, ਨਿਆਈਂ ਵਿਚ ਟੱਕ ਲੈ, ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਮਕਾਨ ਪਾ ਲਏ। ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਰੋਟੀ ਬਚਨ ਦੇ ਘਰੋਂ ਤੇ ਦੂਜੀ ਤੀਰਥ ਦੇ ਘਰੋਂ ਖਾਧੀ। ਤੀਰਥ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਵਲਾਇਤ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹਨੇ ਚਾਚੇ ਬਚਨ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਵਲਾਇਤ ਸੱਦ ਲਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਯਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆ ਗਏ ਤੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਰਹਿਣ ਲਗ ਪਏ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨਿਸ਼ੱਲ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ, ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਬਗੀਚੀ ਵਿਚ ਫੁੱਲ ਖਿੜਾਉਂਦੇ - ਗੁਲਾਬ ਦੇ, ਗਾਂਦੇ ਦੇ, ਹਰਾ ਧਨੀਆਂ, ਹਰੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ ਤੇ ਪੁਦੀਨਾ, ਟਮਾਟਰ। ... ਨੁਹਾ ਧੋ ਦੁਪਹਿਰੇ ਮੱਖਣੀ ਨਾਲ ਤੰਦੂਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬਹਿ ਤਾਬਾਖੇਡਦੇ, ਸੀਪ। ... ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਆਰਾਂ ਨੰਬਰੀ ਚਲਦੀ ਰਹੀ, ਗੋਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਦਹਿਲੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਦਲਿਆ ਤਾਂ ਤੀਰਥ ਨੰਬਰੀ ਚਲ ਪਈ, ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਨਹਿਲਾ ਨੌਂ ਨੰਬਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਗੋਰਾ ਦਹਿਲਾ ਬਾਗੂ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਾਲੀਂ ਵੀ ਮੀਰੀ ਸੀ। ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੋਰ ਬਦਲਿਆ। ਗੋਰਾ ਰੰਗ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੀਪ ਸੌ ਨੰਬਰੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨੰਬਰ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਕੋਹਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੋਚਦੇ।

ਮਾਲੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕਾਫੀ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਮਾਨ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਘਲਾ ਦਿੰਦੇ

ਦੋਹਾਂ ਦੋਸਤਾਂ 'ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਉਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸੌਖਾ ਤੇ ਚਿਰਸਥਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ? ... ਬਚਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਈ ਚੰਦਾ ਲੈਣ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਦ ਕੇ ਪਿਆ ... ਉਹੀ ਧਰਮ ਜੀਹਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਸਾਡਾ ਯਾਰ ਮਿੱਟਾਂ-ਸਕਿੱਟਾਂ ਵਿਚ ਵੱਢ ਘੱਤਿਆ! ... ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਏਨਾ ਹੀ ਮੁੱਲ ਐ? ... ਠੀਕ ਐ, ਭਾਈਆਂ 'ਚ ਰਹਿਣੇ। ਲੈ ਲਵੋ ਜਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਰੋੜੀਆਂ ਦਾ ਦੁਰਗਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਚ ਮਰ ਗਿਆ ਪੋਹ-ਮਾਘ ਦੀ ਠੰਢ ਨਾਲ, ਪਰ ਸੁੱਖਾ ਪੀਣੇ ਭਾਈ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਇਕ ਕੋਠੜੀ ਨੀ ਦਿੱਤੀ ਚੰਦਾ ਲੈਣ ਆਏ ਨੇ ਵੱਡੇ ਨਗੋਰ। ਹਾਂ, ਜੇ ਲਾਉਡਸਪੀਕਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬਾਜੇਖਾਨੇ ਵਲ ਕਰ ਦਿਉਂ ਤਾਂ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਐ ਲੈ ਲਿਉ।

ਤੀਰਥ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਵਤੀਰਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮੰਦਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਧ ਜਾਂ ਪਾਂਡਾ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਦਰੋਂ ਹੀ ਮੋੜ ਦਿੰਦਾ।

ਪੰਦਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੋਵੇਂ ਯਾਰ ਸੋਗ-ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੇ। ਵਰਤ ਰਖਦੇ। ਨਾ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦੇ, ਨਾ ਮੀਟ ਖਾਂਦੇ। 'ਕਲਜੁਗੀ ਕੰਧ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੇਰੇ ਦੀ ਕਬਰ ਤੀਕ ਆਪ ਕੱਖ ਕੰਡਾ ਪੁੱਟਦੇ, ਸਫਾਈ ਕਰਦੇ ਤੇ ਅਗਰਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਉਂਦੇ। ਜਦੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਘੜੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਰੁਕਦੇ ਜਿਥੇ ਨਿਤਨੇਮ ਵਾਂਗ ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਏਹੀ-ਤੇਹੀ ਵੇਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ...

ਸਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ। ਨਾਜ਼ਰ ਦਾ ਪਿਉ ਵੀ ਬੱਕਰੀਆਂ-ਚਾਰਦਾ ਸੀ, ਨਾਜ਼ਰ ਵੀ ਉਵੇਂ-ਕਿਵੇਂ ਚਾਰਦੇ। ਆੜਤੀਏ ਉਵੇਂ ਲੁੱਟੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੁੱਟਦੇ ਸਨ। ਸਾਲੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੇ। ਨਾਮੀ ਦਸ-ਨੰਬਰੀਏ ਸਰਪੰਚ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ। ਆਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਮਦਾਸੀਏ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਂਧੀ ਮਹਾਤਮਾ ਹਰੀਜਨ ਆਖ ਫੂਕ ਛਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਦੱਸ ਦੇਵੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੀ ਐ ਤਾਂ। ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸੌ ਘੁਮਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ, ਦੱਸ ਦੇਵੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਸਿਆੜ ਵੀ ਖੋਹਿਆ ਹੋਵੇ। ਨਾਲੇ ਵੇਖ ਲਵੋ ਔਹ ਜੀਹਨਾਂ ਨੇ ਜੈਤੋ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੁਖਬਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿਵੇਂ ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਈ ਤੇ ਪਸਤਲ ਲਟਕਾਈ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ... ਏਨੀ ਹਨੇਰਗਰਦੀ ਤਾਂ ਕਦੇ ਸੁਣੀ ਨੀ ਯਾਰੇ, ਬਈ ਬੱਸ ਦਾ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆਂ ਕਡੰਕਟਰ ਭਾਨ ਹੀ ਨਾ ਮੋੜੇ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵੇਲੇ ਨਿਗਰਾਨ ਨਕਲ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਪਰਚੀਆਂ ਫੜਾਉਣ। ਨੌਕਰੀ ਨਿਕਲੇ ਇਕ ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ! ... ਹੇਠਲੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣੇਗਾ ... ਇਕ ਹੋਰ ...

ਤੀਰਥ ਤੇ ਬਚਨ ਖੇਰੇ ਦੀ ਕਬਰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਮੁੜਦੇ ਤਾਂ ਕਾਮਰੇਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਲੋਤਿਆਂ ਵੇਖ, ਆਪਣਾ ਰੁਖ ਬਦਲਦਿਆਂ ਆਖਦਾ: "ਆਹ ਵੇਖ ਲੋ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਯਾਰੀ! ਰੱਬਾ ਸਾਡੇ ਜੁੱਸੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੋ ਜਿਸਮਾਂ ਇਕ ਜਾਨ! ... ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾਈ ਫਿਰਦੇ ਨੇ। ਨਹੀਂ ਗੇਸਾਂ ਬਈ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ! ਮਾਂਵਾਂ ਇਹੋ-ਜਿਹੇ ਪੁਰਖ ਜੁਗਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜੰਮਦੀਆਂ ਨੇ ..."

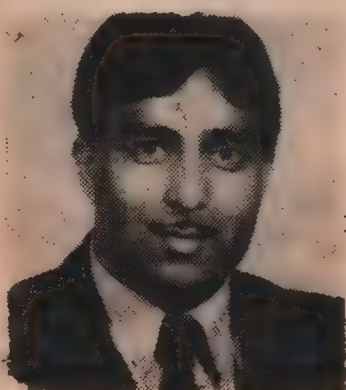
ਇਸ ਪਖ-ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਾਮਰੇਡ ਮੁੜ ਰਾਹ 'ਤੇ ਪੈ ਜਾਂਦਾ, "ਤੁਸੀਂ ਲੱਤ ਟੁੱਟੀ ਵਾਲਾ ਉਠ ਵੇਖਿਆ ਏ ਨਾ ਸੁੰਦਰ ਰੋੜੇ ਦਾ। ਉਠ ਦੀ ਲੱਤ ਚੜ੍ਹਦੀ ਨੀ ਹੁੰਦੀ। ਅਖੀਰ ਸੁੰਦਰ ਆਪ ਸਰਵਣ ਲੰਬਤਦਾਰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ, 'ਲੰਬਤਦਾਰ, ਹੁਣ ਏਹਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦੇ। ਕੰਮ ਦਾ ਨਾ ਕਾਜ ਦਾ, ਵੈਰੀ ਅਨਾਜ ਦਾ। ... ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਕਿਥੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰ ਪਿੰਡ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ 'ਚਰਖਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ।' ਗਾਉਂਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਹਾਲ ਐ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਮੱਥੇ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰੋਟੀ ਸਵਾਦ ਨੀ ਲੱਗਦੀ ਲੱਗੇ ਉਠ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ! ... ਪਰਲੇ ਆਵੇਗੀ ਪਰਲੇ! ਫੇਰ ਨਾ ਆਖਣਾ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਨੀ! ..."

ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਕਾਮਰੇਡ ਦੇ ਬੋਲ ਸੱਚੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਪਰਲੇ ਆ ਗਈ ਦੋਵੇਂ ਯਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਕੋਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਫਾਈ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਅੰਤਾਂ ਦੇ ਸੋਹਣੇ, ਮਾਰਕਸ ਐਂਡ ਸਪੈਂਸਰ ਦੇ। ਪਰ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਦਮ ਘੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

— ਮੈਂ ਗਲਘੋਟੂਆ ਆ ਕੇ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਤੀਰਥ! ਚਲ ਪਿੰਡ ਉਠ ਚੱਲੀਏ।

— ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਬਹੁਤ-ਭਾਰਾ-ਭਾਰਾ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੱਕੀਆਂ-ਬੱਕੀਆਂ। ਕਿਤੇ ਸਾਲਾ ਬਲੰਡ ਪਰੇਸ਼ਰ ਹੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ... ਸਤਿਆ ਹੋਇਆ ਤੀਰਥ ਬੋਲਿਆ।

— ਪਿੰਡ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ। ਏਥੇ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਹੀ ਨੀ ਬਿਉਂਦਾ। ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 18 'ਤੇ

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਤੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਢੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਡਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਬਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

(ਪੰਨਾ 17 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸਾਰੇ ਸਾਲੇ ਆਏ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਹਨੂਮਾਨ ਦੀ ਪੁੰਡ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਐ। ... ਬਚਨ ਨੇ ਆਖਿਆ।

— ਨਾਲੇ ਸਿਆਲ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ ਚੱਲੀਏ। ਸਿਆਲ 'ਚ ਤਾਂ ਵਿਹਲਾ ਬੰਦਾ ਇਥੇ ਸਾਲ 'ਚ ਬੁੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ... ਤੀਰਥ ਬੋਲਿਆ।

ਤੇ ਉਹ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਜ ਗਏ।

ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜੇ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਢਾਂਗਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਢਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੀ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਟੀ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਤਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਭੇਸ ਰਲਦਾ ਸੀ। ਧਰਮ-ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦੀਆਂ ਰੇਖਾਂ ਸੱਚਾਖਾਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਅਗਨ-ਟਾਇਰਾਂ ਦਾ ਅਸ਼ਵਮੇਧ ਰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਧਰਮ ਖੰਡ ਲਾ ਉਡ ਗਿਆ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਤੇ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦਾ ਕਸਾਈਖਾਨਾ ਬਣ ਖਲੋਤੀ।

ਤੀਰਥ ਤੇ ਬਚਨ, ਤੀਰਥ ਦੀ ਲੜਕੀ ਕਲਾਸ਼ੇ ਦੇ ਘਰ ਘਿਰ ਗਏ। ਬਚਨ ਘਬਰਾ ਗਿਆ। ਉਹਦਾ ਭੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਲਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਲਾਸ਼ੇ ਦਾ ਪਰਾਗੁਣਾ ਜਨ ਸੰਘੀ ਸੀ। ਘਰ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਲਵਾਲਕਰ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਸੀ। ਬਾਹਰ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਰ ਮੱਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਚਨ ਹੋਰ ਡਰ ਗਿਆ। ਸੰਤਾਲੀ ਵਾਲਾ ਸਾਕਾ ਭਿਆਨਕ ਸ਼ਿਦਤ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗਾਂ ਦੀ ਘੁੰਮ ਗਿਆ। ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਾਗੁਣੇ ਦੇ ਕੱਟੜਪਣ ਬਾਰੇ ਤੀਰਥ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੇ। ਯਾਰ ਤੋਂ ਕਾਹਦਾ ਲੁਕਾ ਹੈ

— ਤੀਰਥਾ

ਹਾਲੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੋਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਾਗੁਣਾ ਕਾਹਲੀ-ਕਾਹਲੀ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ: “ਪਿਤਾ ਜੀ, ਬਾਹਰ ਲੋਕ ਪਾਗਲ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਨੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ 'ਚ ਟਾਇਰ ਪਾ ਮਿਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਅੱਗ ਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਏ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਫਸਾਦ ਨਹੀਂ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਹੀ। ਤੁਸੀਂ ਸਰਦਾਰ ਚਾਚਾ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ। ਮੈਂ ਇਕ ਸਰਦਾਰ ਫੈਮਿਲੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

— ਪਰ ਪੁੱਤਰ, ਜੇ ਪਾਣੀ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਦੀ ਲੰਘ ਗਿਆ? ... ਤੀਰਥ ਵੀ ਠਰ ਗਿਆ ਸੀ।

— ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਮਰਾਂਗੇ। ਫਿਰਕਰ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਪੈਟੀ 'ਚ ਬਾਰਾਂ ਬੋਰ ਦੀ ਬੰਦੂਕ ਤੇ ਪੰਜਾਹ ਰੌਂਦ ਪਏ ਨੇ। ਸਾਰੇ ਦਾਗ ਦੇਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਫੌਜੀ ਹੋ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤੇ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਆਪ ਲੈ ਲੈਣਾ।

ਪਰਾਗੁਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਬਚਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ। ਤੀਰਥ ਨੇ ਵੀ ਹੌਸਲਾ ਫੜਿਆ, “ਫਿਰਕਰ ਨਾ ਕਰ ਬਚਨ, ਐਤਕੀ ਖੇਰੇ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਦੋਂ ਆਪਾਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਸਾਂ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੋਲ ਬੰਦੂਕ ਐ ਯਾਰ! ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਬੜਾ ਹੌਸਲਾ ਹੁੰਦਾ।”

ਹਵਾ ਲੰਘ ਗਈ। ਮਨੁੱਖ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਲੱਗਿਆ। ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਅਮਲ ਹੋਵੇ। ਹਨੇਰ ਗਰਦੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਅਸਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਫਿਰ ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਕੌਣ ਪਛਾਣੇਗਾ। ਕਹਿਰ ਤੇ ਬੇਅਲਿਆ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਖੱਦਰ ਦੇ ਪੱਲੂ ਸੁੰਗੜ ਗਏ ਅਤੇ ਹਵਾ ਲੰਘ ਗਈ। ਤੀਰਥ ਤੇ ਬਚਨ ਦਿੱਲੀਓਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਪਰਾਗੁਣਾ ਤੇ ਕੁੜੀ, ਇਕ ਦੋ ਹੋਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ, ਬਠਿੰਡੇ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾ, ਉਦੋਂ ਪਰਤੇ ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਚਲ ਪਈ। ਉਂਜ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸਨ। ਹਾਲਾਤ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਪਦੇ ਸਨ।

ਬਠਿੰਡੇ ਪੁੱਜੇ ਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਵਿਚ ਆ ਬੈਠੇ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਸਨ। ਬੜੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਦੋਵੇਂ ਯਾਰ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਜਾ ਅਪੜਾਂਗੇ। ਵਲਾਇਤੀ ਵਿਸਕੀ ਪੀਵਾਂਗੇ ਤੇ ਵਲਾਇਤ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ-ਮੰਦੀਆਂ ਦੱਸਾਂਗੇ।

ਆਖਣ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸੂਰਜ ਹਾਲੀ ਡੁੱਬਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੂਰਜ ਦੀ ਲੋਅ, ਟਾਹਲੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਪੁਣ-ਪੁਣ ਲੰਘਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਲਾਗੇ ਬੈਠੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਮੱਧਮ ਹੋ ਹੋ ਡਿਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਹੁਣੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਲਾਲ ਗੋਲਾ ਦੂਰ ਪੱਛਮ ਵਿਚ

ਗੋਡੀ ਮਾਰ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਲਾਲ ਅੱਗ ਵਿਚ ਗਲੇਵੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਤੀਰਥ ਨੇ ਪਿਛਾਂਹ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ, “ਆਏਂ ਮਿੱਥੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਬਲਾ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਮੁੰਡੇ ਵੀ ਹੋਣ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਹੋਣ। ਨਹੀਂ?”

“ਇਹ ਤਾਂ ਹੈ। ਫਸਲ ਵੀ ਜੇ ਇਕੋ ਹੀ ਬੀਜੀ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਬੜੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਐ।”

ਇੰਜ ਆਖ ਬਚਨ ਨੇ ਬਾਹਰ ਵੇਖਿਆ। ਬੱਸ ਬੇਹੋਰੇ ਭੱਠੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੋਹ 'ਤੇ ਉਗਿਆ ਘਾਹ-ਫੂਸ ਵੇਖ ਤੀਰਥ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ, “ਐਤਕੀ ਯਾਰ, ਖੇਰੇ ਦੀ ਕਬਰ ਵੀ ਰੁਲੀ ਪਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਤਾ ਨੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਸਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਨਹੀਂ।”

“ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਬੜੀ ਤਕੀਦ ਨਾਲ ਸੀ ... ਜੇ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਲ੍ਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਇਹੀ ਕਰਾਂਗੇ।” ਤੀਰਥ ਨੇ ਆਖਿਆ।

ਬਚਨ ਨੇ ਹੌਕਾ ਲਿਆ। ਬੋਲਿਆ, “ਜੇ ਦਿੱਲੀ ਮੇਰਾ ਚੌਂਟਾਂ ਚੱਕ ਦਿੰਦੇ, ਫੇਰ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਇਕ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋ ਕਬਰਾਂ ਦੀ ਸਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਸੀ।”

ਤੀਰਥ ਨੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਾ ਲਈ ਤੇ ਬੋਲਿਆ, “ਇਕ ਨਹੀਂ ਦੋ ਲਾਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ। ਸੱਚ ਪਿਉ ਦੀ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਤਕੀ ਤੂਤਾਂ ਤੋਂ ਯਾਰ ਨੀ ਮਰਵਾਉਣਾ। ਸੰਤਾਲੀ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨਿਆਣੇ ਸਾਂ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜੇ ਵਾਲੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਲੜ ਕੇ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।”

“ਤੂੰ ਠੀਕ ...” ਬਚਨ ਦੇ ਗੱਲ ਗਲ ਵਿਚ ਹੀ ਅੜ ਗਈ ਜਦੋਂ ਸਟੇਨਗਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਿੱਖ ਮੁੰਡੇ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਉਠੇ ਤੇ ਗੱਜ ਕੇ ਬੋਲੇ: ਖਬਰਦਾਰ! ਜੇ ਕੋਈ ਹਿਲਿਆ ਜਾ ਬੋਲਿਆ। ਤੀਵੀਆਂ, ਬੱਚੇ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ। ਹਿੰਦੂ ਕੁੱਤੇ ਜਿਥੇ ਬੈਠੇ ਨੇ ਨੀਵੀਆਂ ਪਾ ਲਵੇ। ਛੇਤੀ ਕਰੋ, ਛੇਤੀ!”

ਤੀਰਥ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਪੈਂਟ 'ਤੇ ਪਸਤਲ ਰੱਖ ਬੱਸ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਇਕ ਸਕਤਾ ਛਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਸਰਾਲ ਸਾਰਾ ਸਾਹ ਪੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਬਚਨ ਨੇ ਤੀਰਥ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਤੇ ਘੁੱਟਿਆ। ਤੀਰਥ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਨ ਕੇ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਬੋਲਿਆ: “ਭਾਈ, ਇਹ ਤਾਂ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਨੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰਦੇ ਹੋ। ਮਾਰੋ ਜਿਹੜੇ

ਤਾੜ-ਤਾੜ ਵਾਛੜ ਹੋਈ। ਤੀਰਥ ਬਾਏਂ ਦੇਹੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਚਨ ਨੇ ਤੀਰਥ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਇਕਦਮ ਡਰੀਆਂ-ਸਹਿਮਦੀਆਂ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਨੱਸਦੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਵਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਗਰਜਿਆ: “ਸਾਲਿਓ, ਹੀਜ਼ੜਿਓ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਆਪਾਂ ਚਾਲੀ ਪੰਜਾਹ ਤੇ ਇਹ ਤਿੰਨ!” ਫਿਰ ਬਾਹਾਂ ਉਲਾਰ ਕਾਤਲਾਂ ਵੱਲ ਉਲਰਿਆ, ਪਰ ਬਾਏਂ ਝਿੱਗ ਪਿਆ। ਤਾੜ-ਤਾੜ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲੀਆਂ ਤੇ ਕਾਤਲ ਤਿੱਤਰ ਹੋ ਗਏ।

ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਕੰਬਦੇ ਪਰ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬੱਸ ਗੋਨਿਆਣੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਲ ਸਿੱਧੀ ਕਰ ਲਈ। ਬੱਸ ਵਿਚ ਹਰਕਤ ਵੀ ਸੀ, ਸੱਨਾਟਾ ਵੀ, ਚੀਕਾਂ ਵੀ, ਵਾਹਖੁਰ-ਵਾਹਖੁਰ ਤੇ ਰਾਮ-ਰਾਮ ਵੀ, ਲਹੂ ਵੀ, ਲੋਥਾਂ ਵੀ ਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਵੀ। ਪਰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਿਤਾਣੀ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੇ ਵਾਵਰੇਲੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ। ਨਵੀਆਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਪਾੜ-ਪਾੜ ਪੱਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ। ਵਹਿੰਦੇ ਲਹੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਾਲ ਸ਼ਾਲਾਂ ਤੇ ਸਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ।

ਗੋਨਿਆਣਾ ਮੰਡੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਉਹ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੇ ਇਡੀਆ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਠੰਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੱਬੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿ ਗਈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਮਿਲੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਹਿਲਿਆ ਤਾਂ ਠਾਣੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਚਮੜੀ ਉਧੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੁੱਛੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ:

— ਕਿੰਨੇ ਮਰੇ?

— ਤਿੰਨ ਮਰੇ ਤੇ ਪੰਜ ਜ਼ਖਮੀ ਨੇ।

— ਬੱਸ 'ਚ ਹਿੰਦੂ ਕਿੰਨੇ ਸਨ?

— ਇੱਕੀ!

— ਬਈ, ਇਹ ਵਾੜੇ ਵਾਲੇ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਜੀਵੇ ਵੀ 'ਕੱਠੇ ਤੇ ਮਰੇ ਵੀ 'ਕੱਠੇ! ਵਾਹ! ... ਇਕ ਅਮਲੀ ਨੇ ਤਬਸਰਾ ਕੀਤਾ।

— ਜੇ ਇਹ ਆਏ ਨਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇੱਕੀ ਦੇ ਇੱਕੀ ਮਰ ਜਾਣੇ ਸਨ

ਤਿੰਨੇ ਬਿੱਲ ਮਾੜੇ

ਸਾਹੂ

ਪਹਿਲੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਜਦ ਦਿਸ ਪਿਆ ਅਸਲੀ ਚੋਹਰਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਦਰੀ 'ਚ ਛਾ ਗਿਆ ਡਰ ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਲੱਖਾਂ ਲਾ ਟਰਾਂਟੇ ਤੋਂ ਉਹਨੀ 'ਬਲੂ ਮਸ਼ੀਨ' ਮੰਗਾਈ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਹੁਣ ਦੀ ਨਵੀਂ ਚਾਲ ਬਣਾਈ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਨਵੀਂ ਝਾਲ ਉਹਨੀ ਫੇਰੀ ਖੁੰਦੇ ਪੁਤਰੂਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਦੀ ਲਿਆ 'ਤੇ 'ਨੇਰੀ ਉਹਦਾ ਹੱਸਦਾ ਚੋਹਰਾ ਦੇਖਕੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ ਵਹਿਮ ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ ਦੇਵਤਾ ਵੇਂ ਡਰਜ਼ਮ ਸਾਡੇ ਵੀ ਕਦੀ ਫਿਰਦੇ ਸੀ ਤੜ੍ਹਦੇ ਚੁੱਕੀ ਸੋਕਰਡ ਦਾ ਫੱਟਾ ਮੇਨ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਵੋਟ ਇਹਨੂੰ ਪਾਓ, ਕਿਉਂ ਐਵੇਂ ਭਾਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ 'ਬਰੇਨ' ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਬੱਕੇ ਹਾਰੇ ਕਈ ਮੰਨ ਗਏ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਗਏ ਇਸ 'ਜ਼ਾਲਮ' ਨੇ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੱਲ ਉਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਛਲੇਡਾ, ਬੜਾ ਹੀ ਅਪਰਾਧੀ ਇਸੇ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ 'ਮਾਈਕੀ' ਤੋਂ ਇਹਨੇ ਕੁੱਟ ਸੀ ਖਾਧੀ ਬਹਿ ਕੇ ਗੱਦੀ 'ਜ਼ਾਲਮ' ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਇਹ ਕੀਤਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦਾ ਪਿਆਲਾ ਭਰ ਪੀਤਾ ਬਿੱਲ ਉਨੀ ਤੇ ਬਿੱਲ ਵੀਹ ਜਦ ਲਿਆ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਬਚਦੇ ਖੁਚਦੇ ਵੀ ਮਿਟ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਉਹਦੀ ਨੀਤ 'ਤੇ ਵੀਹ ਬਣਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਨੀ ਵੀ ਹੁਣ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਮੁਰਗਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੇਂ ਡਰਜ਼ਮ ਕਹੇ ਇਹਨਾਂ 'ਚੰਗੇ ਬਿੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਟੇ ਸਾਰੇ ਪੁਆੜੇ' ਲੋਕੀ ਕਹਿਣ 'ਬਿੱਲ ਉਨੀ, ਵੀਹ ਤੇ ਵੇਂ ਡਰਜ਼ਮ, ਤਿੰਨੇ ਬਿੱਲ ਮਾੜੇ'

ਤੇਰਾ ਲਹੂ ਮੇਰਾ ਲਹੂ

ਬਾਬੂ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ 'ਨਾਜ਼' ਵਿਨੀਪੇਗ

ਫੁਲ ਗਿਆ ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਜਦ ਤੇਰਾ ਲਹੂ, ਮੇਰਾ ਲਹੂ, ਕੌਣ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਭਲਾ, ਵਗਦਾ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸਦਾ ਲਹੂ! ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ, ਕੋਈ ਮੁਸਲਿਮ, ਕੋ ਸਿੱਖ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ? ਲੜਦਿਆਂ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਦਾ ਰੁਲ ਗਿਆ, ਸਭ ਦਾ ਲਹੂ! ਆ ਗਏ ਲੋਥਾਂ ਉਨਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ, ਮਰ ਕੇ ਆਖਿਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਆਪਸ 'ਚ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਆ ਗਏ ਮੁਨਸ਼ਿਫ਼, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ! ਕੌਣ ਦੱਸੇ ਕਿਸ ਦੀ ਖਾਤਰ ਫੁਲਿਆ ਕਿਸ, ਕਿਸ ਦਾ ਲਹੂ! ਵੜ ਲਏ ਕੁਝ ਬੇ-ਗੁਨਾਹ ਮਸ਼ਰੂਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਾਣ ਕੇ, ਠਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਪਿਆ ਸੁੱਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਆ ਗਿਆ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੀ ਖੂਨ ਦੀ ਖੇਲੇ ਪਏ, ਰੰਗ ਤਾਂ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ, ਲੋਕਨ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਸਤਾ ਲਹੂ! ਯਾਰ ਦੇ ਕਦਮਾਂ 'ਚ ਜਦ ਫੁਲਿਆ ਕਦੀ ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਹੁਸਨ ਨੂੰ ਗਰਮਾ ਗਿਆ, ਚਮਕਾ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਲਹੂ।

ਬਲਦੇ ਸਿਵਿਆਂ ਵਿਚ ਡੱਕੇ ਸੁੱਟ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਗਏ। ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਖੀ ਲਈ ਪਿੰਡੇ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਉਨਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਬੋਟੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਚੀਰਦੀਆਂ ਖੇਰੇ ਦੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਦੂਰ ਚੁਲ੍ਹਿਆਂ ਵਲ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਗੋਡਿਆਂ-ਭਾਰ ਹੋ ਸਲਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਛਿਪ ਗਿਆ। ਅੱਗ ਹੁਣ ਮਾਂਦ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਹਣੇ ਜਿਹੇ ਦੋ ਡੱਕੇ ਚੁੱਕੇ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਸਿਵਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁੱਟਣ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਆਇਆ ਕਿ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਪਲ ਕੁ ਰੁਕਿਆ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਖੇਰੇ ਦੀ ਕਬਰ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਤੇ ਉਥੋਂ ਇਕ ਛਾਟਵਾਂ ਡੱਕਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਤਿੰਨਾਂ ਡੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਹਥੇਲੀਆਂ ਵਿਚ ਗਰਮਾਉਂਦਾ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਹਨੇਰਾ ਉਤਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਬੁੱਢੇ ਕਾਮਰੋਡ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਰਵਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਪੂਰ ਤੀਕ ਪੱਸਰੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਪੈਰ ਧਰੀਕਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਤੁਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਤਿੰਨ ਛਾਟਵੇ ਡੱਕੇ ਉਹਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਨਿੱਘ ਵਿਚ ਹਰਕਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

GM

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀਂਡਸਾ

ਨੂੰ ਚਰਚ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਚਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

● ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

WESTMINSTER GM ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਵਿਚ 1987 ਦੇ ਮਾਡਲ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਤੇ 1986 ਦੇ ਮਾਡਲਾਂ ਤੇ ਸੇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਵਿਚ ਆਓ ਤੇ ਸੇਲ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਉਠਾਓ!

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਦੀਂਡਸਾ ਬਾਵਾ

ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ

ਗਿਆਨੀ ਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਚਾਰ ਸੇਵਾ)

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ 'ਗ਼ਦਰ ਗ੍ਰੰਥ' ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਛਪਣ ਗਿਣਤੀ 1914 ਵਿਚ ਦਸ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੀ। ਉਹ ਅਜੇਹਾ ਅਖਬਾਰ ਸੀ ਜੋ ਇਨਕਲਾਬੀ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਲੇਖਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਾਮਿਗਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੇਂਦਰ ਕਲਕੱਤਾ ਹੀ ਬਣਿਆ ਤੇ ਅਜ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਿਰਫ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ

“ਕਵੀ” ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ :

ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਅਪਰੈਲ 1927 ਵਿਚ ਸ: ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ 'ਦੁਖੀ' ਨੇ ਕਵੀ ਕੁਟੀਆ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ 'ਕਵੀ' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪਰਖ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੀਹਾਂ 'ਕਵੀ' ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਨੇ ਪਾਈਆਂ ਉਹ ਅਜ ਵੀ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸ: ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ 'ਦੁਖੀ' ਉਹੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਸਮੇਂ 'ਗ਼ਦਰ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ' ਵਿਚ ਆਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। 'ਦੁਖੀ' ਜੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜੇਲ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਫਿਰ ਗੁਪਤਵਾਸ ਜੀਵਨ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ 'ਕਵੀ ਕੁਟੀਆ' ਵੱਲੋਂ 'ਕਵੀ' ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਡਾ: ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਐਸ ਐਸ ਭਿਖਾਰੀ ਇਸ 'ਕਵੀ' ਪੱਤਰ ਦੇ ਸ: ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ 'ਦੁਖੀ' ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰੋਲ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਸ਼ੇ ਵੀ ਲਏ ਜਾਣ ਲਗ ਪਏ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ 'ਹਾਇ ਗਲੋਂ ਹਾਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ' ਤੇ ਇਸ ਤੇ 'ਦੁਖੀ' ਜੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਕ ਬੰਦ ਸੀ :

ਕਦ ਤੱਕ ਭਟਕੂਗਾ,
ਲਾਚਾਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ।
ਕਦ ਤੱਕ ਅਟਕੂਗਾ,
ਇਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ।
ਕਦ ਤੱਕ ਤੜਕੂਗਾ,
ਬੇਜ਼ਾਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ।
ਕਦ ਤੱਕ ਸਿਸਕੂਗਾ,
ਬੀਮਾਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ।
ਕਦ ਤੱਕ ਨ ਲਹੂ,
ਹਾਇ ਗਲੋਂ ਹਾਰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ।

'ਕਵੀ' ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਵੀਆਂ ਦਾ

ਮਿਲਵਰਤਣ ਹਾਸਲ ਰਿਹਾ ਪਰ ਵਪਾਰਕ ਪੱਖੋਂ 'ਕਵੀ' ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤੀ ਲੰਮੀ ਨ ਭੋਗ ਸਕਿਆ। ਜਦੋਂ ਸ: ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ 'ਦੁਖੀ' ਕਲਕੱਤਾ ਛੱਡਕੇ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਏ ਤਾਂ 'ਕਵੀ' ਰਸਾਲਾ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ'

ਸ: ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ ਨੇ 1930 ਵਿਚ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਿਛਲੇ 56 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਜੰਦਰੇ ਵਜੋਂ ਤੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਤਾਲਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਕਈ ਮਾਲਕ ਬਦਲੇ ਪਰ ਅਜ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਖਬਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ: ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ ਦਾ ਜਨਮ 1901 ਵਿਚ ਰਿਆਸਤ ਨਾਭਾ ਦੇ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਸ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਜੀ ਸਟਾਫ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਰਾਇਲ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ ਬਗਦਾਦ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਉਥੇ ਰਹੇ। ਤਾਲਿਬ ਜੀ ਬੜੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਲਿਖਾਰੀ ਸਨ। ਆਪ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰੀ ਲਗ ਗਏ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਨੂੰ ਜਦ 1923 ਵਿਚ ਗਦੀਉਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਡੇਰਾਦੂਨ ਤੇ ਫਿਰ ਬੁਢਾਈ ਕੈਨਾਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਜਾ ਵਸੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ। ਇਥੇ ਬੰਬ ਬਨਾਣ ਦੇ ਇਕ ਤਜਰਬੇ ਪਿਛੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋ ਗਈ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸ: ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੇ ਘੜੇ ਨਾਲ ਸੀ ਇਸ ਲਈ 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਰੜਕਦਾ ਸੀ। ਪੰਜ ਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ ਤੇ ਜਮਾਨਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਐਡੀਟਰ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵੀ ਹੋਈ। ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸ: ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ ਤੇ ਬੀਲ ਭੱਦਰ ਬਾਨੀ ਵੀ ਐਡੀਟਰ ਵਜੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਏ ਤੇ 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1945 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਸ: ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੋਸਤ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਤੇ ਝੱਖੜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਕੌਮ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਾਈ ਰੱਖੀ।

ਸ: ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ 1970 ਪਿਛੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਛੱਡਕੇ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣ ਗਏ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹੇ ਤੇ ਇਥੇ ਹੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ: ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਇਹਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਨੇ ਚਲਾਇਆ। ਅਜ ਕਲ ਸ: ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਐਡੀਟਰ ਹਨ ਪਰ ਸੰਪਾਦਕੀ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸ: ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅਜ ਕਲ ਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਆਕਾਰ 22x36/2 ਹੈ ਤੇ ਸਫੇ ਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਛਪਾਈ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਤੇ ਮੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਾਲਿਸੀ ਅਜ ਵੀ ਕੌਮ ਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਪਿਛੋਂ 'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ 'ਖਾਲਸਾ ਗਜ਼ਟ' ਇਕ ਸਪਤਾਹਿਕ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸਜ ਧਜ ਨਾਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਤਜਰਬਾ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ ਦੀ ਵੁਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਸਪਤਾਹਿਕ ਖਾਲਸਾ ਗਜ਼ਟ ਪਾਠਕਾਂ ਪ੍ਰਸ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਭਾਤ

'ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ' ਕੌਮ ਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਅਖਬਾਰ ਸੀ ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਦ ਚੌਥੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਭਵ ਹੋਈ। 1952 ਵਿਚ ਸ: ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ 'ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਭਾਤ' ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਕਾਲੀ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ: ਓਂਕਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੰਨਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਸਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਢੁੱਘਾ ਸੰਪਰਕ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸ ਜੀ ਜਿਥੇ ਵਧੀਆ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਨ, ਉਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਯੋਗ ਦਾ ਵੀ ਸਿਖਰ ਸੀ। 1957 ਵਿਚ ਸ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ ਇਸ ਦੀ ਐਡੀਟਰੀ ਛੱਡਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆ ਗਏ ਤੇ ਪਿਛੋਂ 'ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਭਾਤ' ਦਾ ਕੰਮ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਨੇ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਪ੍ਰੋ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸ: ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਸ: ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੇ ਗਿ: ਬਚਿਤਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਐਡੀਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਗਿ: ਬਚਿਤਰ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਜਕਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆ ਗਏ ਤੇ ਇਥੇ ਹੀ 'ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਭਾਤ' ਦੇ ਰੋਜ਼ੀਡੈਂਟ ਐਡੀਟਰ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹਨ। ਅਜ ਕਲ ਸ: ਬਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਪਾਦਕ ਹਨ ਪਰ ਮਾਲਕ ਐਡੀਟਰ ਸ: ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਰਨੀ ਹਨ। ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਵੀ 34 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਰਪਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਲਸਾ ਗਜ਼ਟ ਸਪਤਾਹਿਕ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 20 'ਤੇ)

TICKETS TO ANYWHERE

GABA TRAVELS

ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

MANOHAR LAL GABA
GET HELP IN INDIA AT
NUR MAHAL PH: 49
JULLUNDUR PH: 74597
NEW DELHI PH: 44165
JANDIALA (JULLUNDUR)
MOGA (FAREEDKOT)

6612, MAIN ST. VANCOUVER, B. C.

Phone 324-3336

ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ

“ਜੇ 28000 ਰੁਪਏ ਨਾ ਲਿਆਂਦੇ ਤਾਂ ਜਾਨ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗੇ!” ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੋਹਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਆਮ ਸਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਬੁਰਫਾਗਰਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਖੀਆਂ ਹਨ — ਇਹ ਰੋਂਗਟੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਕੋਹਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਇਕ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਿੰਸੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਮਿਨੀ ਬੱਸ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਕੰਮ ਠੀਕ ਨਾ ਚੱਲਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬੱਸ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਬੱਸ ਦੇ ਇਕ ਮਾਲਕ ਲੱਭੇ ਨੂੰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਚਪੜਾਸੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਹਿੰਸੇਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜੋ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਨੇਕ ਆਦਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਭੇ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੰਸੇ ਦਾ 28000 ਰੁ: ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਕੁਝ ਪੈਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1500 ਰੁ: ਹੋਰ ਬਣਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਦਿਓ। ਮਾਮਲਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 1500 ਰੁ: ਦੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕਣਕਾਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ:

ਲੱਭੇ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੁਸਤੀ ਵਰਤ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਸਿਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਮੱਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ਾਵਲੀ ਕਰਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਇਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨੀ ਵੀ ਠੀਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੱਮਣ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਆਮ ਚਰਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਡਰਾਉਣ ਧਮਕਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸੱਮਣ ਭੇਜਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੱਮਣ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੁੱਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਜਨਾਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਨ ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਇਸਨੇ ਦਸਤੀ ਸੱਮਣ ਲਿਆਂਦਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮਸਾਨੀਆਂ ਵੀ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵੀ ਇਹੋ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ 1500 ਰੁ: ਭਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਤਾਂ ਵੀ ਦੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਗੁਰਜੀਤ ਧੜੇ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਇਹਨਾਂ ਸੱਮਣਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ ਬੀਬੀ ਕੰਮੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ

ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤਰੀਕ ਭੁਗਤਣ ਗਏ। ਦਫਤਰ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੋ ਵਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਘੁੰਮ-ਫਿਰ ਲਓ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੋ ਵਜੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਲੱਭੇ ਦੇ ਘਰਵਾਲੀ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣੇ ਕੀ ਕਿਹਾ। ਇਕ ਆਦਮੀ ਸਾਨੂੰ ਅਕਾਲ ਰੋਸਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਮੰਜਲ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੇਰਾ ਇਕ ਲੜਕਾ ਹੇਠਾਂ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਚਾਹ ਪੀਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬੈਠੋ ਚਲੋ ਜਾਓ। ਅਸੀਂ ਬੈਠੇ ਆ ਗਏ ਪਰ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਜੋ ਚਾਹ ਪੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੁੜ ਉਪਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਪਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਸ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਢਾਹ ਲਿਆ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੇਨੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦਾੜੀਆਂ ਵੀ ਸਫਾ-ਚੱਟ ਸਨ। ਇਕ ਆਦਮੀ ਸਿਖ ਸੀ ਤੇ ਉਹੀ ਕੁਟਾਪਾ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਿਆ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ 28000 ਰੁਪਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਲਾਸ਼ ਹੀ ਪਿੰਡ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਜਲਾਦਾਂ ਦੇ ਪੰਜੇ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਫੁਡਾਇਆ ਜਾਵੇ।”

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ “ਜਦੋਂ ਇਕ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਹੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਆਰ. ਪੀ. ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਹਾਲਤ ਦੱਸੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤਰਲਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਐਸ. ਪੀ. ਨਾਲ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਐਸ ਐਚ ਓ ਨੇ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਲੈ ਕੇ ਸਪੀਕਰ ਰਾਹੀਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਸਾਡਾ ਆਦਮੀ 15 ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਕੈਸ਼ਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਐਲਾਨ ਪਿੱਛੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਐਸ ਐਚ ਓ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਫੁਡਵਾਇਆ। ਇਹ ਲੜਕਾ ਅਜੇ ਵੀ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੋਹ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਇਕ ਧਮਕੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ 28000 ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਦਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫਰਿਆਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਜ਼ਾਨਤ ਕੁੜੀ ਵਿਆਹੁਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਰੁਪਏ

ਵਿਚ ਕੁੜੀ ਵਿਆਹ ਦਿਆਂਗੇ ਪਰ 28000 ਰੁਪਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬੁਰਫਾਗਰਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਹ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਬੁਰਫਾਗਰਦਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਉਹ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਅਜਿਹੇ ਬੁਰਫਾਗਰਦਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਖਲਾਕੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਤਾਏ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਕਸਲਬਾਜ਼ੀ ਰੈਡ ਗਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜ਼ਬਰ ਤੋਂ ਫੁਟਕਾਰਾ ਦੁਆ ਸਕਣ।

(ਸੁਰਖ ਰੇਖਾ 'ਚੋਂ' ਪੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ)

ਪੰਨਾ 19 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ 'ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਭਾਤ' ਦੇ ਨਾਲ 'ਸ਼ਾਨ-ਪੰਜਾਬ' ਸਪਤਾਹਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਪੱਤਰ :

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਬੰਗਾਲ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਕੁਟੀਆ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸ: ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੇ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਵਾਰੀ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਤੇ 1958 ਵਿਚ 'ਨਵਯੁਗ' ਅਖਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਫਿਰ 'ਸੱਜਰੀ ਪੇੜ' ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਕੱਢਿਆ ਪਰ ਇਹਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਜਸੀ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾ ਮਿਲੀ। ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਚਲਾ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ 'ਨਿਆਰਾ' ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਪ੍ਰਿਟਰਜ਼ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ ਨੇ 'ਦੀਪ' ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਪਰਚੇ ਛਪਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਵੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ: ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਚਨ ਨੇ 'ਮਹਿਫਲ' ਪੱਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਛੇਤੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕੇ। ਕੇਵਲ 'ਕਵੀ' ਲੰਮੇਰੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਸਜ ਧਰ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ।

Business Financial Planning

**Taking Care
of Your Family
and Business**

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis

**Recruiting and
Retaining Key
Employees**

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance

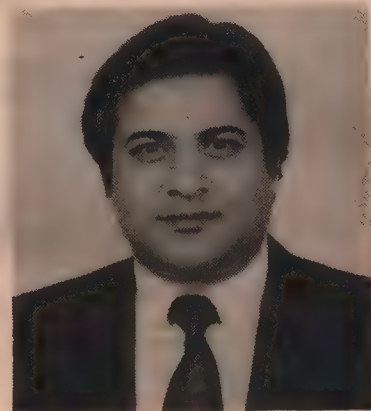
**Affordable
Retirement
Packages
for You and Your
Employees**

How can I increase my retirement benefits?

**Registered
Retirement
Savings Plan**

**Find Out More
About**

**The Plan(s) That Interest You
Call Your Financial Planner
and
Complete Brokerage Service:**

Sudesh Kalia

Bus: (604) 685-9335

Res: (604) 254-5837

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE

#320 - 815 W. Hastings Street
VANCOUVER, B.C. V6C 2W1

ਹਰਿਆਣਾ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋ ਜਾਏਗੀ

—ਹਰਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਅਸੰਬਲੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਚਰਚਾ ਦਾ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਮੁਖ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਦੌਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਲ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਬਾਕਾਇਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਬਾਕਾਇਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 'ਇਰਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 'ਬਾਕੀ ਮਸਲਿਆਂ' ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ।

ਲੇਕਿਨ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਰਿਆਣਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਗੇ।

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੀ ਨਾ ਰਹਿਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਅਹਿਮ ਮਸਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਉਹ ਵੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ ਲੈ ਸਕਣ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਅਸੰਬਲੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਹਾਲ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜਮਹੂਰੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਇਕ ਅਸਰਦਾਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਧੜੇ ਵੱਲੋਂ ਕਰੜਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੁਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਛੇਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਕੇਵਲ

ਹਰਿਆਣਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਸਰਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਰੱਦਬਦਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਕੜੇ ਸਿਆਸੀ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਵੀ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਿਸੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਸਿੱਖ ਨਫਰਤ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਨਾ ਵੇਖਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।

ਲੇਕਿਨ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਇਸ ਨਵੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲ੍ਹਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਦੋਵਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਅਗਾਮੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਸਥੰਧੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਹਨ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸਥੰਧੀ ਸਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਸਥੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪਦ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਲੇਕਿਨ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਸ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਪੈ ਜਾਣ।

●●●

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ ਗਵਰਨਰ ਰਾਜ ਦਾ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਗਵਰਨਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਅ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣਗੇ। ਲੇਕਿਨ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕੁਝ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿੰਤੂ ਪਰੰਤੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦੇ ਵੀ ਮਿਲ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਜ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਰਾਜ ਦੀ ਉਚ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮੀਤਾਬ ਪਾਂਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਕੋਸ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਲੇਕਿਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਡੀ ਆਈ ਜੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕੁਝ ਕੋਸ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਵੀ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਇਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ।

ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਕੁਝ ਚੰਗੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਬਰੀ ਪੈਸੇ ਬਟੋਰ ਰਹੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਹੀ ਕਰਵਾ ਸਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੱਥ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਹੁਣ ਵੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 22 'ਤੇ

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556-6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.99 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.99

\$2.99 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਛੂ
\$1.75

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY

NORTH AMERICAN LIFE

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Malkiat Mutti
representative

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1

Bus. 685-9335

Res. 522-7167

DO YOU NEED PLUMBING OR
ELECTRICAL SUPPLIES AND SERVICE FOR
NEW HOMES OR FOR RENOVATIONS

WE DO NEW HOME PLUMBING ALSO

CONTACT:

PAUL'S

PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY

4774 Main Street, (At 32nd.)

Vancouver, B.C.

PH: 872-3118 (Supply)

872-7227 (Service)

"Free customer parking at rear" OPEN SUNDAYS

ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਫਿਰਕੂ ਨਫਰਤ

—ਪ੍ਰੋ. ਬਸ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ—

ਲੁਟੇਰੀ ਜਮਾਤ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਚੋਧਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੁਲਸ, ਫੌਜ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਡੰਡਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਲਾਮ ਕਰਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੁੱਟ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਜ਼ਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਨੂੜੇ ਲੋਕ ਵੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੀਵਨ-ਮੌਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕੁਦ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬਗ਼ਾਵਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਹਨ ਪਰ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ 'ਚ ਜਕੜੇ ਲੋਕ, ਰਾਜੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੋਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਮਝ ਕੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੰਦਹਾਲੀ ਨੂੰ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਲੁਟੇਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਰਮ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਦਾਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਇਖਲਾਕੀ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਧਰਮ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿਚ ਜਕੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਧਰਮ ਜੇਕਰ ਗੜ੍ਹ ਪਾਲਣ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਦੱਸਕੇ ਗੜ੍ਹ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹਲਾਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਣ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਹਰ ਧਰਮ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਿਹੇ ਜਨੂੰਨੀ ਸਵਾ-ਸਵਾ ਮਣ ਜੰਤੂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮੁਲਵਾਦੀ ਮੁੱਲਾਂ-ਮੁਲਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਰਜ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਕਵੀ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਅੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

‘ਕਿਸੇ ਬੱਧੀ ਦਾੜ੍ਹੀ, ਤਾਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਰਾ।
ਕਿਸੇ ਬੱਧੀ ਸਾੜ੍ਹੀ, ਤਾਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਰਾ।’

ਅੱਜ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੱਚੀ ਮੁੱਢੀ ਇਕ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨੀ ਖਤਰੇ ਦਾ ਹੁੰਦਿਆ ਖੜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ-ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਫਰੰਗੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਘੋਲ 'ਚ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕਮੁੱਠ ਸਨ। ਅਸਫ਼ਾਕ ਉਲਾ, ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਜ਼ਾਦ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਰਮ ਜਾਂ ਫਿਰਕੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਭਿਨ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਦਰਿਦਿਆਂ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮ ਲੀਗੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਅਲੱਗ ਹਿੰਦੂ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮ ਪਾਣੀ ਰੱਖੇ ਗਏ। ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਸਿਖਰਾਂ ਵੂਹਣ ਲੱਗਾ। ਮਨੁੱਖ ਸ਼ੈਤਾਨ ਬਣ ਗਿਆ।

ਗੋਰੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਾਲੇ ਹਾਕਮ ਗੱਦੀਆਂ ਉਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਗਏ। ਉਹੀ 1935 ਅਤੇ 1885 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਚਲਦੇ ਰਹੇ। ਪੁਲਸ, ਫੌਜ, ਮੰਦਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਰਜਮੈਂਟਾਂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਜਿਉਂ ਦੀਆਂ ਤਿਉਂ ਕਾਇਮ ਰਹੀਆਂ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹਰ ਧਰਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਆਉਣੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਲੋਕ ਆਰਥਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਲੱਗੇ। ਰਾਜਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਾਕਮ ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਝੋਲੀਆਂ ਅੱਡਦੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡੀ ਲੁਟੇਰੇ ਹਾਕਮਾਂ ਲਈ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਬਣ ਗਏ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ-ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਂਠ ਕਰਨ ਦਾ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕੇ ਵੰਡੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ, ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਮਿਲਣ ਲੱਗੀਆਂ, ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ, ਪੁਲਸ-ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਕਬੂਲਣ ਲੱਗੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਕੋਲ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਕਾਰਾਂ, ਕੋਠੀਆਂ ਆਉਣ-ਮਿਲਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਹ ਮਿਲਾਂ-ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ।

ਅੱਜ ਹਾਲਤਾਂ ਇਹ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਧਰਮ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡੀ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਬ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਬਾਇਲੀ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹੋ ਹਾਲਤ ਰਹੀ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਣਾ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਾਮ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਫੌਜ਼ਿਆ ਗਿਆ। ਰਾਮ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਤੇ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ

ਨਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ-ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁ: ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦੰਗੇ ਹੋਏ। ਅੱਜ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਾਲੇ ਰੋਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਬ ਦਾ ਪੈਸਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਪਰ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁਰੂਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਲੁੱਟ-ਚੋਂਘ ਵਿਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਟੱਕਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਿਰਫ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਬਸਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਰਥ ਬਸਤੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ, ਇਟਲੀ, ਜਰਮਨੀ ਫਰਾਂਸ, ਜਪਾਨ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਲਾਇਆ। ਰੂਸੀ ਸਮਾਜੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਨਾਜਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਲਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਲਈ। ਭਾਰਤੀ ਲੁਟੇਰੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਭਾਰੂ ਗੁੱਟ ਰੂਸੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਭੁਗਤਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੈਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰੂਸ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ 'ਚ ਨਾਸਤਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਪੁਣਾ ਘਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੋਇਆ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਰੂਸ ਦੇ ਸਮਾਜੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਪਰਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਧਰਮ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲਿਆ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 23 'ਤੇ

ਪੰਨਾ 21 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁਢ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਪੁਲਸ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਕੰਮ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲਗਾਮ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਢਿੱਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਲੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਗਵਰਨਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Via Rail Tickets
Now issued here

to U.S.A and CANADA

ਹੁਣੇ ਬੁੱਕ ਕਰਾਓ

Travel to India,
Europe &

ONE WAY FARE IS ALSO AVAILABLE TO TORONTO ONLY
BOOK EARLY TO AVOID DISAPPOINTMENT

For booking conditions please call:

Fourways Travel Limited

9341 - 120 St., (Scott Rd.) Delta, B.C.

Anywhere in the world.

Ph. (604) 584-1411

ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਇੰਗਲਿਸ਼
ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ
ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਅਸੀਂ ਇਥੋਂ ਹੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER
VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

ਪੰਨਾ 22 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਛਾਪਕੇ ਵੰਡੀ ਗਈ। ਚਰਚਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਸਜਿਦਾਂ 'ਚ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਗੱਲ ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ੋਜ਼ੀਰਾਂ ਵਿਚ ਬੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਵੀ ਉਲਟ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਸਤਾ ਹਥਿਆ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਮਿਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਗਰੰਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰੂਸ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਜਮ੍ਹੜੇ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਦੇ ਆਗੂ ਮੰਦਰਾਂ 'ਚ ਟੱਲ ਖੜਕਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਨੂੰ ਕੱਚੀ ਲੱਸੀ ਨਾਲ ਨੁਹਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਲੁਟੇਰੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤਾਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਅਫੀਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਹੁਰੀਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪੀਰ-ਪੋਗੰਬਰਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਚੁਰਾਹੇ ਵਿਚ ਭੰਨਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਆਪ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰ-ਜੁਲਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦੇਭੀ ਆਗੂ ਇਹਨਾਂ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਨਦਨਾ ਰਹੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਗੁੰਡਾ ਅਨਸਰ ਜਿਥੇ ਹਿੰਦੂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਇਛਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਬੰਬ ਸੁਟਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਸਾਦਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਈਸਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਵੀ ਤਿੱਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਦੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੌਂਸ ਨਾਲ ਮੁੜ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ "ਪਵਿੱਤਰ" ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੜੀਸਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਤਿ ਪਛੜਿਆ ਸੂਬਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਭੁਖਮਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੇ ਆਦੀਵਾਸੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਂਠ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਾਲੇ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ। ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਫੁਲਬਲੀ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 10 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਅਸਰੇਕੁਪਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਰਚ ਨੂੰ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਏਕਿਆ ਤਾਲੂਕ ਦੇ ਬੁਧਾਮਾਹਾ ਅਤੇ ਪਿਸਾਰਮਾਹਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਚਰਚ ਢਾਹੇ ਗਏ। 18 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਬੁਰਬੀ ਨਾਚੂ ਪਿੰਡ 'ਚ ਚਰਚ ਵਲੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਨਾਟਕ ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਰਚ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਬੁਰਬੀਨਾਚੂ ਪਿੰਡ ਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉੜੀਸਾ 'ਚ ਇਹ ਪੋਸਟਰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹਨ ਕਿ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾਦਰੀਓ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਭਾਰਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ" ਧਰਮ ਪਰਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਵਾਮੀ ਲਕਸ਼ਮਨ ਨਾਡਾ ਸਰਸਵਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਸ਼ਾਹੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਪਾਂਡੇ ਵਰਗੇ ਭਗਤ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡੀ ਫਿਰਕੂ ਨਫਰਤ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਛਿੜਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਲੁਟੇਰੇ ਬੜੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਖਰੇਵੇਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਨੁਕਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਿਛਾਖੜੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਉਵੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰੂਸ ਵੀ ਸ਼ੀਆ-ਸੁੰਨੀ, ਮੁਜਾਹਰ-ਪਖਤੂਨੀ, ਸਿਧੀ-ਬਲੋਚੀ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਖਰੇਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਦੇਵੇਂ ਅੱਤ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਝੰਘੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਣਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੌਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜਾ ਨਾਹਰਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਲੱਗੇ ਇਹ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਏਜੰਟ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਸਲਮ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਇਕੋ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੂਸੀ ਸਮਾਜੀ ਸਮਾਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਧੜਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਆਪ ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮੁਸਲਮਾਨੀਗ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਦਲਾਲ ਹਾਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਸਿਆਸਤ ਧੜੇਬੰਦੀ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੁੱਟ-ਖਸ਼ੂਟ ਚਲਦੀ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰੂਸ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਮਾਤੀ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਮਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭਗੌੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹੜਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਭਲੇ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਲੋਟੂਆਂ ਅਤੇ ਲੁਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਉਵੇਂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਜ਼ਰੀਏ ਹਨ। ਲੋਟੂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ-ਅਖੰਡਤਾ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਣੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਸਮੇਤ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪੱਕਣਾ ਪਵੇ, ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਰਾਹ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਰਚ ਹਨ ਜੋ ਕਰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਫਿਰਕੂ-ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਟਕਰਾਅ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਜ਼ਬਰ-ਜੁਲਮ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋਟੂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹਿੱਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਕੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਸਾਮਰਾਜ ਜਿਹਨਾਂ ਸੰਕਟਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰ ਕੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਜੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਠੋਸ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਾਰ ਹੈ ਮਾਰਕਸਵਾਦ-ਲੈਨਿਨਵਾਦ-ਮਾਓ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ। ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਵਲੋਂ ਫੇੜੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

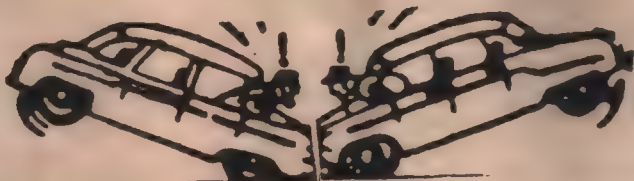
ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰਕਸਵਾਦ-ਲੈਨਿਨਵਾਦ-ਮਾਓ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿਛਾਖੜੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਮਾਤੀ ਯੁੱਧ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ। ਲੋਟੂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਉਲਟ ਆਪਣੀ ਰਾਖੀ ਆਪ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਖਾ ਦਸਤੇ ਬਣਾਉਣ। ਇਹ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਇਕੋ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਚੱਲਕੇ ਇਥੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨ, ਲੁੱਟ, ਜ਼ਬਰ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

('ਸੁਰਖ ਰੇਖਾ' 'ਚੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ)

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

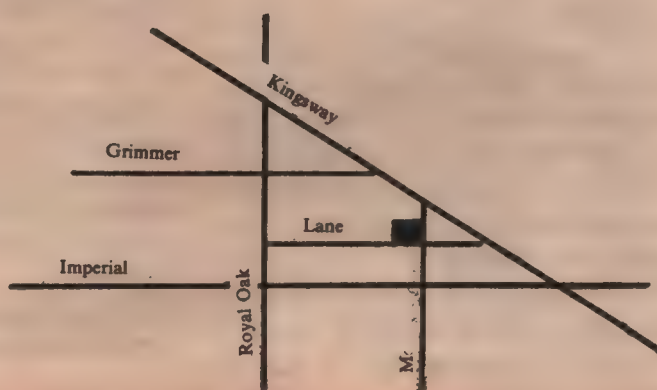
Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ**ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼****ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ**

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹਨ :

- (ੳ) ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਤਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ।
- (ਅ) ਏਥੋਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੁਆਉਣਾ।
- (ੲ) ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣਾ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

8 ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ, 1987
ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ
ਕਲਾਰਨੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ
ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ

P.O. BOX 67344 Stn. 'O'

VANCOUVER, B.C. CANADA V5W 3T1

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮੁਖ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ :

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖਵਾਏ ਗਏ ਪਰਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਰਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
2. ਸਵੀਕਾਰਤ ਸਾਰੇ ਪਰਚੇ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਛਾਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
3. ਇਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਕਵੀ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਣਗੇ।
4. ਸਮਾਗਮ ਉੱਤੇ ਦੋਨੋਂ ਦਿਨ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਚਿਆਂ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾ ਕਿਰਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
5. ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮੇਲ ਜੋਲ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਡਿਨਰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖਕ ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹਨ।

ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਾਟਕ, ਅਨੁਵਾਦ, ਪੁਸਤਕ ਪੜਚੋਲ, ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਲਿਖਤਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦਾ ਮੁਖ ਆਸ਼ਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਮੌਲਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਰੇਡੀਓ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠ, ਪੁਸਤਕ ਸਮਾਰੋਹ ਅਤੇ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਅਗਸਤ 1987 ਵਿਚ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦਾ ਇਸ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾ ਯਤਨ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ, ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਛੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਪਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਜੂਨ 1987 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਖਤ ਪੱਤਰ ਕਰੋ :

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ : 986-2883 ; ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ : 276-2735

ਸਾਧੂ : 437-9014 ; ਦਰਬਨ ਗਿੱਲ : 581-4473

ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਫੀ : 581-7811 ; ਮੱਖਣ ਟੁੱਟ : 437-5666

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ

P.O. BOX 67344 Stn. 'O'

VANCOUVER, B.C. CANADA V5W 3T1

ਕੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ

ਅਸੀਂ ਆਪਦੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਐਂਡ ਡਾਕੂਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ L.L.B. (U.K.)

Res. 580-1822

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੇਂਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ - ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਥਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤਾ, ਪੋਤੀ, ਦੋਹਰੀ ਦੋਹਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਫ਼ਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਭਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
(ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)
Res. 228-0452

- ਜੇ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਮੰਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਥੋਂ ਲਵੋ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ-ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੋਵੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਊਨ ਪੇਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਥੋੜੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਥੋੜੇ ਤੋਂ ਥੋੜੇ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਨਵੇਂ ਰਵਿਊਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਵੋ।

IMMIGRATION PROBLEMS?

Let us assist you as we have been doing since 1946

Complete Immigration Service in Canada

Sponsoring Immediate Family
Close Relatives
Independent Immigrants
Fiance (e) Application
Student Visa
Refugee Application
Visitors Visa
Adoption Application
Returning Resident Permit
Citizenship Application
Orphan Relatives Application

Investors Immigration
Entrepreneurs Immigration
Self-Employed Immigration
Family Business Immigration
Work Permit
Retired Person Application
Release Hearing
Immigration Inquiry
Immigration Appeal
Preparing Application Forms
Etc....

FREE consultation for first interview
Malkit Singh Parhar & Daljit Sandhu

IMMIGRATION CONSULTANTS

World Wide Immigration & Documentation Services
201-1275 W. 6th Avenue, Vancouver, B.C. Canada.

Off. (604) 733-1644

ਤਿੰਨ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਹਲਾਕ

ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਫੱਟੜ, ਲਾਸ਼ ਵੀ ਮਿਲੀ-ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਹਥਿਆਰ ਬ੍ਰਾਮਦ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਯੂ ਐਨ ਆਈ, ਪੀ ਟੀ ਆਈ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਰਾਹੀਂ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੀਤੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ 3 ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਣਪਛਾਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਮਾਰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਬੰਦਾ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ। ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਘਰੋਂ 6000 ਰੁਪਏ ਨਕਦ, ਇਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਜ਼ੋਵਰ ਲੁੱਟੇ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਬ੍ਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2 ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦੇ ਹਲਾਕ

ਜਲੰਧਰ-ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਤਤਕੇ ਬਾਣਾ ਬੰਗਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਦੀ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਕਬਿਤ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਸ ਦੀ ਨਾਕਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਲਗਪਗ 4.30 ਵਜੇ ਦੋ ਸਕੂਟਰ ਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ।

ਅਤੇ ਰੁਕਣ ਲਈ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਪੁਲਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਨਾਕਾ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਵੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ੱਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇੜਿਉਂ 315 ਬੋਰ ਦੀ ਇਕ ਰਾਈਫਲ, ਇਕ ਦੋਨਾਲੀ ਬੰਦੂਕ, ਇਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੋਰ ਦਾ ਕਾਫੀ ਗੋਲੀ-ਸਿੱਕਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਕੂਟਰ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦਾ ਮਰਿਆ

ਫਰੀਦਕੋਟ-ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਜ਼ਿਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੋ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਵੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਕ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਸਰਾ ਨੱਸ ਗਿਆ।

ਸਿਪਾਹੀ ਹਲਾਕ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ-ਪੁਲਸ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਜ਼ਿਲੇ

ਦੇ ਬਟਾਲਾ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਲਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡੀ. ਆਈ. ਜੀ. ਸੀ. ਏ. ਏ. ਸਦੀਕੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਿਪਾਹੀ ਧਾਰੀਵਾਲ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਤਵਰੀਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਟਾਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਧਰਮਕੋਟ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ 6 ਬੰਦੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਹਨ।

6000 ਰੁਪਏ ਲੁੱਟੇ

ਪਟਿਆਲਾ-ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਇਥੋਂ 28 ਕਿਲੋ-ਮੀਟਰ ਦੂਰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਇਕ ਮਕਾਨ ਵਿਚੋਂ 32 ਬੋਰ ਦਾ ਇਕ

ਰਿਵਾਲਵਰ, 6000 ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮ ਚੋਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

2 ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦੇ ਫੜੇ

ਜਲੰਧਰ-ਨਕੋਦਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਣਾਂ 'ਤੇ ਡਾਪੇ ਮਾਰਕੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੁੱਖਾ (ਸ਼ਾਹਕੋਟ) ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ 2 ਦੋਨਾਲੀ ਬੰਦੂਕਾਂ ਅਤੇ 6 ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਹ ਸਕੂਟਰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਆਦਰਸ਼ ਨਗਰ ਦੇ ਡਾਕਘਰ ਵਿਚੋਂ 2167 ਰੁਪਏ ਲੁੱਟੇ ਸਨ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਤੇਜ ਮੋਹਨ ਨਗਰ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਲੁਕਣ ਥਾਂ 'ਤੇ ਡਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਪਰ 3 ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਦੇ ਪੁਲਸ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਵਾਲੀਆਂ ਲਾਹੀਆਂ

ਰੋਪੜ-ਕੱਲੂ ਸ਼ਾਮੀ ਦੇ ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਨੱਕ 'ਤੇ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਲਾਹ ਲਈਆਂ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਲੇਮਪੁਰ-ਪਿੱਪਲ ਮਾਜਰਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਹੋਈ।

3 ਖੋਖੇ ਸਾੜੇ

ਪਟਿਆਲਾ-(ਨਿੱਜੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਰਾਤੀ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਏ ਸੀ ਬੀਏਟਰ ਨੇੜੇ 3 ਖੋਖੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸੜ ਗਏ। ਤੁਰੰਤ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉ ਦਿੱਤਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਅੱਗ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਟ ਸਰਕਟ ਹੈ। ਖੋਖੇ ਜੋ ਸੜੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਫੋਟੋਵਾਲਾ ਤੇ ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਪਿੰਡੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੱਕੀ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਚ ਸਿਨਮਾ ਘਰ ਸਾੜ ਦਿਤਾ-ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਚ ਸਾੜੇ ਸਿਨੇਮੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਬਾਵਾ) ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਇਥੋਂ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਿਨੇਮਾ ਹਾਲ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਬੀਏਟਰ ਜੋ ਕਿ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਰਾਤ ਇਕ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੱਗ ਲੱਗੀ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਸਮੇਂ ਲੋਧੀ ਦੀਆਂ ਟੀਨਾਂ ਦੀ ਫੱਤ ਥੱਲੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ। ਅੱਗ ਦਾ ਸੋਕ ਲੱਗਣ ਤੇ ਉਹ ਜਾਗ ਪਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਿਆ ਪਰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨਾ ਆਇਆ। ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗਡ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਜੋ ਦੋ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁੱਜਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸਿਨੇਮਾ ਹਾਲ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਸੜ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗਡ ਨੇ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ। ਅੱਗ ਨਾਲ ਸਕਰੀਨ, ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਸਾਮਾਨ ਸੜ ਗਿਆ ਪਰ ਪੁੱਜੇਕਰਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਚਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸਿਨੇਮਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ 8 ਸਿਨੇਮਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਵਰੀਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੌਕੇਦਾਰ ਦੇ ਪਾਰਟਨਰ ਸ: ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਗੋਸ਼ਟੀ ਵਾਂਗ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨ ਸਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਟਾਊਟ ਵੀ ਕੱਢ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ।

ਅਈਯਰ ਦਾ ਬੰਬਈ

ਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਵਾਗਤ

ਬੰਬਈ, 28 ਜੂਨ-(ਯੂ ਐਨ ਆਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਸਟਿਸ ਵੀ ਆਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਯਰ ਦਾ ਅੱਜ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਈਯਰ ਕੋਚੀਨ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਥੇ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਈ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਜਾਂ ਨਾ ਪਰ ਪਬਲਿਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

Sidhu Sweet & Snack Shop

9371- 120 St. Delta, B.C.

Ph. 588-5512

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਖਾਸ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੱਕਰੇ ਅਤੇ ਸੂਰ ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੁਆਦੀ ਅਚਾਰ ਦਾ ਅਨੰਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਮੁਜ਼ੇਦਾਰ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਖਾਸ ਰੇਟ

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮਠਿਆਈ ਦਾ ਭੰਡਾਰ

9371 — 120th ਸਟਰੀਟ, ਡੈਲਟਾ, ਬੀ. ਸੀ. Ph. 588-5512

ਬੇਸਮਿੰਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ

30 ਐਵੇਨਿਊ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਡਵਰਡ ਦੇ ਲਾਗੇ ਨਵੇਂ ਘਰ ਦੀ ਗਰਾਊਂਡ ਲੈਵਲ ਤੇ ਦੋ ਬੈਡਰੂਮ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਬੇਸਮਿੰਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਾਲ ਟੂ ਵਾਲ ਕਾਰਪਿਟ, ਫਰਿਜ਼, ਸਟੋਵ, ਫਾਇਰ ਪਲੇਸ, ਡਰੇਪਸ ਤੇ ਹੋਟ ਵਾਟਰ ਹੀਟਿੰਗ ਹੈ। ਸਕੂਲ, ਬੱਸ ਸਟਾਪ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ \$475 [Plus Utilities] No Pets, no smoking allowed ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :— 874-3216

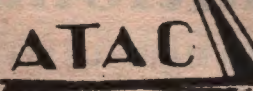

Dunhill

Travel LTD.

10 East Broadway, Vancouver, B.C., V5T 1V6

ਟਰੈਵਲ ਲਿਮ: Phone [604] 875-9121

ਆਥੋਰਾਈਜ਼ਡ ਟਿਕਟ ਏਜੰਟ (Authorized Ticket Agents)

Singapore Airlines

New flights on PANAM
VIA LONDON TO DELHI
ਪੈਨਐਮ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ
ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ

ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰੋ
ਦਿੱਲੀ, ਬੰਬਈ, ਮਦਰਾਸ,
ਕਲਕੱਤਾ, ਢਾਕਾ, ਕਰਾਚੀ

GABA TRAVELS

6612 Main St., Vancouver, B.C.

Ph. 324-3336

PAN AM ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ

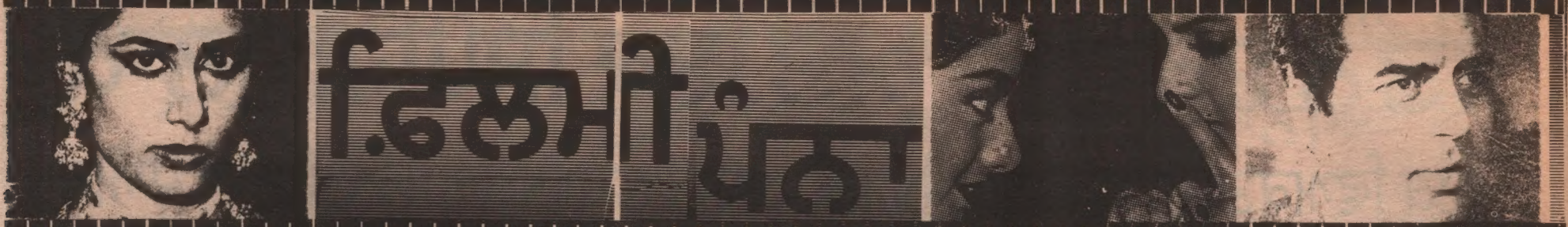
ਉਡਾਣਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਾਬਾ

ਟਰੈਵਲਜ਼ ਤੋਂ ਲਵੋ :

ਦਿੱਲੀ, ਬੰਬਈ, ਕਰਾਚੀ ਜਾਣ ਲਈ ਪੈਨ

ਐਮ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰੋ

ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਇਕ ਸੌ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਰਚੇਤਾ ਹਸਨਪੁਰੀ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਲਾਲਸਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਹਸਨਪੁਰੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਈਏ। ਉਦੋਂ ਨਵੇਂ ਉਠੇ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲਈ ਹਸਨਪੁਰੀ ਦੇ ਗੀਤ ਸਹਾਰਾ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮਕਬੂਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੇਖਣੀ 'ਤੇ ਬੜੀ ਬਹੁਤੀ ਉਂਗਲ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਦਰਜੀਤ ਹਸਨਪੁਰੀ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸ਼ੁੱਚਾ ਹੀਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰਿਤ ਸਥਾਨ ਬਣ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਫਿਲਮੀ ਤੇ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸੀਂ ਉਹ 'ਅੱਛਾ ਰੱਜ ਕੇ ਰਾਜ ਕਰਾਇ ਗਿਆ।' ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਸਫਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਵੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਾਪ ਵੀ। ਪੇਂਟਰ ਵੀ।

? ਜੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭੁਲਦਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਫਿਲਮ 'ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਇਕ ਜਿੰਦਗੀ' ਨੂੰ ਬਣਾਇਆਂ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਸਾਲ ਲਗ ਗਏ ਸੀ।

— ਹਾਂ, ਛੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਤੇ ਈ ਸਮਝੋ। ਦਰਅਸਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਤਜਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਵਾਈਟ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰ ਦੋਸਤ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਨਿੱਤ ਨਿੱਤ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਬਈ ਧਰਮਿੰਦਰ ਮੁਵਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਸੋ ਰੰਗਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਫਿਲਮ ਦਾ ਬਜਟ 50-60 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਇਕ ਦਮ 4-5 ਲੱਖ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਏਧਰੋਂ, ਉਧਰੋਂ ਪੈਸੇ ਫੜ, ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲੈ ਕੇ ਫਿਲਮ ਸਿਰੇ ਲਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਏਨੇ ਸਾਲ ਲਗ ਗਏ।

? ਧਰਮਿੰਦਰ ਤਾਈਂ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ?

— ਧਰਮ ਭਾ ਜੀ ਦਾ ਭਰਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਢ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰੇ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ, "ਭਾ ਜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਤਸਵੀਰ ਵੇਚ ਕੇ ਅਸੀਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨੇ ਆਂ, ਤਦੇ ਫਿਲਮ ਅੱਗੇ ਤੁਰਨੀ ਹੈ। ਉਸ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਿਆ ਤਾਂ ਦਿਓਲ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਾਥੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਹੋ ਗਈ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਵੇ ਕਿਤੇ ਉਹਨੇ ਪੀਤੀ 'ਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਰ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਫੇਰ ਇਕ ਵਾਰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਵੇਖ ਲਈਂ।

ਯਾਰ ਦੋਸਤ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਸੁਣੇ ਮਖੌਲ ਕਰੇ। ਦੇਖਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ 'ਤੇ ਆਉਂਗਾ! ਲਓ ਜੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਮਿਥੀ ਸੀ, ਟੈਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਧੜਕੇ। ਮਨਾਂ ਜੇ ਨਾ ਆਇਆ, ਰਹਿੰਦਾ ਖੁੰਹਦਾ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਵੀ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤੇ ਫਿਲਮ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਣੀ। ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਕਾਰ ਆ ਕੇ ਰੁਕੀ ਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਉਤਰਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੋਅ ਪਈਆਂ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਲਾਵੇ 'ਚ ਲੈਂਦਿਆ ਕਿਹਾ, "ਕੀ ਗੱਲ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆ ਗਿਆ।" ਮੈਥੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, "ਭਾ ਜੀ, ਸਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਨਈਂ ਆਉਣਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਆਰ ਦੇਖ ਕੇ ਦਿਲ ਉਛਾਲਾ ਖਾ ਗਿਆ 'ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਇਕ ਜਿੰਦਗੀ' ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨੂੰ ਚਲ ਗਈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ।

? ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ 'ਦਾਜ' ਬਣਾਈ ਤੇ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ?

— ਸਿਰਫ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਾਮੇਡੀ ਕਿੰਗ ਮੇਹਰ ਮਿੱਤਲ ਤੇ ਐਕਟਰ — ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਰਿੰਦਰ ਵੀ ਮੇਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ

(ਖੌਬਰ) ਮੇਹਰ ਮਿੱਤਲ, ਭਾਸਰ ਜੀ ਸਿਰੀ ਟੀ, ਐਕਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾ-ਗੀਤਕਾਰ ਇਦਰਜੀਤ ਹਸਨਪੁਰੀ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਨਾਇਕ - ਖਲਨਾਇਕ ਵਿਜੇ ਟੈਂਡਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਮੈਂ ਲਿਆਂਦਾ।

? 'ਪਹਿਲੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ' ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨੁਕਤੇ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹਨ ਤਾਂ ਦੱਸੋ?

— ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਕੀਤਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਬੀਬਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ। ਫੇਰ ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ ਨੂੰ। ਕੇ. ਦੀਪ ਨੂੰ ਪਿਠਵਰਤੀ ਗਾਇਕ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਬਣਾਇਆ। 'ਜਗਜੀਤ-ਚਿਤਰਾ ਸਿੰਘ' ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਗਾਏ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ — ਕੁੜਤੀ ਮਲਮਲ ਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਚਰਖਾ ਮੇਰਾ ਰੰਗਲਾ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੇਖਾਂ। ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੇ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਾਇਆ 'ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਦੱਸ ਨਾ ਗਿਆ' ਮੇਰਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।

? ਕੀ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ 'ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਇਕ ਜਿੰਦਗੀ' ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹੀਰੋਇਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ?

— ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ। ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ ਤੇ ਲੋਹੜੇ ਦਾ ਹੁਸਨ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਸਵਾ-ਸਵਾ ਲੱਖ ਦੀ ਔਖ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਛੀ ਗਾਇਕਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਛੀ ਐਕਟਿੰਗ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ

— ਪਰ ਕੀ?

? ਕੇ. ਦੀਪ ਤੇ ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ ਦਾ ਉਦੋਂ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਕੇ.

ਦੀਪ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਭਾਪਾ ਜੀ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਚਲੀ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਬੋਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਏ, ਜੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲ ਲਿਆ।

? ਤੁਹਾਡੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਇਕ ਗੀਤ ਸੀ 'ਤੇਰੀਆਂ ਮੁੱਥੜਾਂ ਨੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ, ਦੱਸ ਕੀ ਕਰਾਂ।' ਉਸ ਗੀਤ ਵਿਚ ਹਿਚਕੀਆਂ ਵੀ ਸਨ। ਉਹ ਹਿਚਕੀਆਂ ਮਿਊਜ਼ਕ-ਪੀਸ ਸਨ ਜਾਂ ਸੱਚਮੁਚ ਦੀਆਂ?

— ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਿਧੂਏਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁੜੀ ਲੋਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਤੇ ਨਸ਼ਈ ਹੋ ਕੇ ਗਾਣਾ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਟਕੀਅਤਾ ਭਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਕ ਕੁੜੀ ਤੋਂ ਸੱਚਮੁਚ ਦੀਆਂ ਹਿਚਕੀਆਂ ਦੁਆਈਆਂ।

? ਕੌਣ ਸੀ ਉਹ ਕੁੜੀ, ਕੌਈ ਗਾਇਕਾ?

— ਨਈਂ। ਇਕ ਹੀਰੋਇਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਮੀਨਾ ਰਾਏ। ਉਹ ਮੀਨਾ ਰਾਏ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਸੀ।

? ਤੁਹਾਡੀ ਤੀਜੀ ਫਿਲਮ 'ਸੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ' ਸੋ-ਸੋ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਚੌਥੀ 'ਦੋ ਜੱਟੀਆਂ' ਬੜੇ ਚਿਰ ਦੀ ਐਲਾਨੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੀ ਬਣਿਆ?

— 'ਦੋ ਜੱਟੀਆਂ' ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਕੁ ਗੀਲਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਹੌਲ ਹੋਰ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਵਾਈਨਾਂਸਰ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਉਤੇ ਪੈਸਾ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਉਹਦੇ ਨਾਲੋਂ ਕੰਟਰੈਕਟ ਤੋੜੀਏ ਤੇ ਕੌਈ ਨਵਾਂ ਵਾਈਨਾਂਸਰ ਲੱਭੀਏ ਤਾਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਤੁਰੀਏ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 27 'ਤੇ

VANCOUVER

Bridal International & Wedding Centre

FOR ANYTHING AND EVERYTHING FOR YOUR MARRIAGE NEEDS DON'T MISS TO VISIT YOUR OWN SHOP

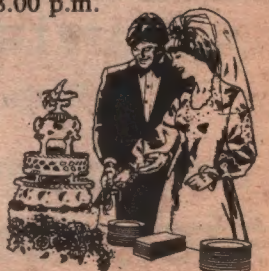
Contact : Sukhdev S. Saini Ph. (604) 435-2421

- WEDDING ACCESSORIES ■ WEDDING CAKES
- WEDDING INVITATIONS ■ CAKE ORNAMENTS
- CAR DECORATIONS ■ WEDDING FLOWERS
- GIFTS AND ALLIED ITEMS, etc.

LADIES TAILOR FOR PUNJABI SUITS, SARI
BLOUSES & DRESSES

Limousine Service [Daily or Hourly]

3333 KINGSWAY AT JOYCE, VANCOUVER, B.C.

ਪੰਨਾ 26 ਦੀ ਬਾਕੀ

? ਫਿਲਮ ਲਾਈਨ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੌਂਕ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਤੌਰ ਉਤੇ ?

— ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਪੁਜ ਕੇ ਸ਼ੌਂਕੀਨ ਸਾਂ। ਦਿੱਲੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਂ। ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ 45-46 ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। 'ਹੀਰ ਸਿਆਲ' ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰਫ ਨੇ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਸਨ ਤੇ 'ਮੰਗਤੀ' ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੂਰਪੁਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੀਤ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਪਸੰਦ ਆਈਆਂ। ਸ਼ਰਫ ਤੇ ਨੂਰਪੁਰੀ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਈ ਮੈਂ ਗੀਤ ਲਿਖਣ ਲੱਗਾ।

? ਸਮਕਾਲੀ ਗੀਤਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਲੇਖਣੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਰਾਇ ਹੈ ?

— ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ, ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਬਿਹਤਰ ਗੀਤਕਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਸ਼ੀਨੀਅਰ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਵੱਧ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਗੀਤ ਮੇਰੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਚੰਗੇ ਸਨ।

? ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਤ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ?

— ਨਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਵੀ ਆਂ ਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਸੁਥਰੇ ਤੇ ਚੰਗੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹਨ ਪਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਧਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਬੜਾ ਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਿਖੇ ਘਟੀਆ ਜਿਹੇ ਤਵੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਆਏ। ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, "ਕਾਕਾ ਐਦਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਗੀਤ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਕਰ।" ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਗੀਤ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਲੋਕ ਸਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਤਵਾ ਬਣੇਗਿਆ 'ਤੇ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਹਸਨਪੁਰੀ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਲੱਗਾ। ਮੈਂ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਵਜੋਂ ਲਿਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਗੀਤ ਦੇਣੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਕਲੰਕ ਮੇਰੀ ਕਿਉਂ ਬਦਨਾਮੀ ਕਰੇ।

ਹੁਣ ਵੇਲੇ ਈ ਹੋਰ ਆ ਗਏ। ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਗੀਤਕਾਰ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ। ਐਹੋ ਜਿਹੇ ਗੀਤਕਾਰ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਘਿਰੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਿੰਨੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾ ਦਿਓ। ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਗਾਇਕ ਚੱਲ ਕੇ ਆਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਗੀਤ ਲਿਖਵਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮੇਰਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜੇ ਤਕ ਇਕ-ਔਧ ਵੀ ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਸ਼ਰਮਿੰਦਿਆਂ ਹੋਣਾ ਪਵੇ।

ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਜਦੋਂ ਲੱਚਰ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦਾ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਤਾਂ, ਇਕ ਦਿਨ ਕੇ ਦੀਪ ਮੇਰੇ ਪਿਛੇ ਆਇਆ। ਆਖਣ ਲੱਗਾ, "ਭਾਪਾ ਜੀ, ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਵੇਰ ਇਕ ਵਾਰ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ ਹੈ।"

? ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਨਾਲ ਕਦੋਂ ਵਿਗੜੀ ?

— ਸਦੀਕ ਕੋਲ ਮੇਰਾ ਇਕ ਗੀਤ ਸੀ 'ਪੱਪੂ ਤੇਰੀ ਗੀਸ ਕਰਦਾ ਨਈਂ ਮੰਨਦਾ ਖਸਮ ਨੂੰ ਖਾਣਾ', ਉਹ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਪਰ ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ 'ਨਈਂ ਗੀਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' ਫਿਲਮ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ।

ਨੂਰਪੁਰੀ ਤੇ ਪੁਸ਼ਪ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਗੀਤ ਲਏ ਤੇ ਦੋ ਗੀਤ ਮੈਥੋਂ ਮੰਗੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਦੀਕ ਵਾਲਾ ਗੀਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸਦੀਕ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦੇਖ ਮੈਨੂੰ ਫਿਲਮ ਦਾ ਚਾਂਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਦੀਕ ਦਾ ਗੀਤ ਕੈਂਸਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਉਂ ਸਦੀਕ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਿਆ, ਚਾਰ-ਪੰਜ ਸਾਲ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਰਿਹਾ।

? ਲੁਧਿਆਣੇ 'ਚ ਤੁਹਾਡਾ ਉਹ 'ਚੰਡੂਖਾਨਾ' ਕਿਥੇ ਸੀ ਜਿਥੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਮਹਿਫਲਾਂ ਸਜਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ?

— ਰੇਖੀ ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਉਤੇ ਪੜਛੱਤੀ ਜਿਹੀ ਸੀ ਜੀਹਦੇ 'ਚ ਖੜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ, ਸਿਰਫ ਬੈਠ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਚੰਡੂਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਮੋਹਨ ਭੰਡਾਰੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਥੇ ਹੀ ਨੇੜੇ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਢਾਬੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਕ ਵੇਟਰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਗੀਤਕਾਰ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਗੀਤ 'ਸਾਧੂ ਹੁੰਦੇ ਰੱਬ ਵਰਗੇ' ਮਕਬੂਲ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਟਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ। ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਕ-ਤਾਰਾ ਕਮਾਲ ਦਾ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬੋਰੀਆਂ ਢੋਣ ਵਾਲਾ ਤੇ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, "ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿਖਾਓ।" ਮੈਂ ਉਸ ਉਪਰ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਅਗਾਂਹ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਚਾਂਦੀ ਰਾਮ ਬਣਿਆ ਜੀਹਨੇ 'ਲੈ ਜਾਂ ਛੱਲੀਆਂ' ਵਰਗੇ ਮੇਰੇ ਦਰਜਨਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਵਾਦ ਨਾਲ ਗਾਇਆ।

? ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਵੀ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ?

— ਬਹੁਤ ਲਿਖੇ। ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਸੌ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ, ਮਨ ਜੀਤੋਂ ਜਗਜੀਤ, ਪਾਪੀ ਤਰੇ ਅਨੇਕ, ਯਮਲਾ ਜੱਟ, ਮਾਂ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਤੇ ਜੈ ਮਾਤਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਗੀਤ ਸਨ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸ਼ਾਨਦਾਰ' ਲਈ ਗੀਤ ਲਿਖ ਰਿਹਾਂ।

? ਐਕਟਿੰਗ, ਪੇਂਟਿੰਗ, ਗਾਇਕੀ, ਨਾਟਕ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਕਬੂਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਇਸਤਰੀ ਨਹੀਂ ਨਿੱਤਰੀ ?

— ਹਾਂ, ਇਹ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਕਿਉਂ। ਜਦ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਇਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਕੁੜੀ ਦਾ ਹੀ ਦਿਲ ਧੜਕਦਾ ਹੈ ? ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਐਸੀ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਣਦੱਸੀ ਪਈ ਹੋਵੇ ?

— ਮੈਂ ਚਾਂਦੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇਕ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਗੀਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਕਰ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਤਰਜ਼ ਚੰਗੀ ਲੱਗੇ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਆ ਕਰ। ਉਸ ਉਪਰ ਮੈਂ ਨਵਾਂ ਗੀਤ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤ 'ਕਈ ਲੰਘ ਗਈਆਂ ਹਾੜੀਆਂ ਤੇ ਸੋਣੀਆਂ' ਇਕ

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਤਰਜ਼ ਉਤੇ ਅਧਾਰਤ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਤਰਜ਼ ਸੀ — 'ਬੜਾ ਬੇਦਰਦ ਜਹਾਂ ਹੈ, ਯਹਾਂ ਇਨਸਾਫ ਕਹਾਂ ਹੈ।' ਮੈਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਰਾਮ ਨੇ ਇਹ ਗੀਤ ਸੁਣਾਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਸੇ ਤਰਜ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੀਤ ਲਿਖਿਆ 'ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਆਰੇ, ਤੇਰੇ ਹਨ ਚੌਜ ਨਿਆਰੇ।'

? ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਸਾਂ ਤੇ ਹੌਂਕਿਆ-ਹਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਮ ਨੇ ਉਲੀਕਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ?

— ਬਹੁਤ ਲਿਖਿਆ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਵੀ। ਸਗੋਂ ਮੇਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੇਖਣੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੀ। ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ —

● ਉਠੋ ਵੇ ਕੋਈ ਉਠੋ	● ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਗਦੀ ਹਾਂ
ਮੇਰੀ ਪੀੜ ਵੰਡਾਵੇ ਕੋਈ	ਨਰਮੇ ਕਪਾਵਾਂ ਮੈਂ
ਡੱਕੇ ਚੁਗਦੀ ਚੁਗਦੀ	ਪਾਟਿਆ ਪੁਰਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵੇ ਮੈਂ ਆਪੇ ਡੱਕਾ ਹੋਈ।	ਘਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਪਾਵਾਂ ਮੈਂ।
- ਹੁਣ ਜਿਹੇ ਮੈਂ ਸੌ ਸਵੇ ਦੀ ਇਕੋ ਕਵਿਤਾ 'ਕਿਥੇ ਗਏ ਉਹ ਦਿਨ' ਨੂੰ ਕਿਤਾਬੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਹੈ —
ਮੈਂ ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਜਾਰੀ ਮੈਥੋਂ	
ਪਿਆਰਾਂ ਭਰਿਆ ਜਾਮ ਨਾ ਖੋਹਵੇ	
ਅਸਲਮ ਮੈਥੋਂ ਖੋਹ ਚੁੱਕੇ ਹੋ	
ਮੈਥੋਂ ਮੇਰਾ ਰਾਮ ਨਾ ਖੋਹਵੇ।	

— ਹਸਨਪੁਰੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਖਟਮਿਠੀ ਹੈ ਤੇ ਫਿਲਚਸਪ ਵੀ। ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨਾਲ ਤੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੱਸੋਵਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਜੇ ਵਕਤ ਵਫਾ ਕਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਸ ਚਲੇ ਤਾਂ ਹਸਨਪੁਰੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਤੋਲ ਦਿਆਂ।" ਹਾਸ-ਅਭਿਨੇਤਾ ਮੋਹਰ ਮਿੱਤਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ "ਹਸਨਪੁਰੀ ਦੀ ਓਹ, ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਗਏ ਤਾਂ ਚਾਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕੱਪਾਂ ਨਾਲ ਇਕੋ ਪਰੌਠੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਦਿਆਂ ਉਸ ਕਿਹਾ ਸੀ — ਹੋਰ ਕੁਝ ਆਵੇ।" ਗਜ਼ਲ-ਗੋ ਡਾ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਨੂਰਪੁਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਕਬੂਲ ਗੀਤਕਾਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗੀਤਕਾਰੀ ਵਿਚ ਜੇ ਕੋਈ ਸੁਮੇਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਹਸਨਪੁਰੀ ਹੈ।" ਖਲਨਾਇਕ ਵਿਜੇ ਟੰਡਨ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਤੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ "ਹਸਨਪੁਰੀ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਗਲੇਸਰੀਨ ਤੋਂ ਹੰਝੂ ਵਹਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਤੇ ਹਸਨਪੁਰੀ ਖੁਦ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਚੁਵੇਰੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਕਾਰ ਉਠਦਾ ਹੈ :

- ਸੋਚ ਲਵੋ ਘਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੱਚ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਸਾਡੇ ਵੀ ਚਿਰਾਗ ਮੱਚ ਦੇ।
- ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਯਾਦਾਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜਦ ਤੁਰ ਗਿਆ 'ਹਸਨਪੁਰੀ' ਫਿਰ ਕਦਰਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ

WHAT KIND OF EXPERIENCES AWAIT THOSE WHO EXPLORE INDIA?

EXTRAORDINARY.

Go ahead. Imagine a country that is, in itself, an incredible, never-ending adventure. A mighty, magical, majestic place where everything marvelous is yours for the taking. Go ahead. Trek up miles of mountain trails. Scale the icy peaks. Explore lush valleys or take a camel safari through the desert. Play golf 10,000 feet above sea level. River raft on the Ganga. Hang glide, trout fish.

And yes, even relax on a houseboat or soak up the sun at a palatial resort. All this is India. And so much more. And nobody can take you there like we can. Because we are the airline of India. So fly Air-India from Canada to India, connecting in either New York or London. See your travel agent or contact our CSA Chalais Holdings. And let the adventures begin.

AIR-INDIA
Montreal 842-1805 / 1-800-361-2813
Toronto 865-1033 / 1-800-268-9582
Vancouver 879-0271 / 1-800-663-3433

GILL AUTO SALES

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼

DLR #8220

'ਤੇ

ਇਨਵੈਂਨਟੋਰੀ ਕਲੀਅਰਆਊਟ ਸੇਲ

ਜੋ ਸਿਰਫ 28 ਜੂਨ ਤੋਂ 7 ਜੁਲਾਈ 1987 ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ
ਸੇਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ

ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਲਵਾਉਣ ਲਈ

ਫਾਰਮ ਵੈਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਗਵਾਓ

ਰੈਗੂਲਰ \$1200 ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਰਫ \$950 ਦੀ ਸੇਲ ਹੈ

INVENTORY

CLEAROUT SALE

For Farm Van Seats
Inventory Clearout Sale

At Gill Auto Sales

All Brand New Seats

Sale Starts June 28 - July 7th, 1987

4 Seats Install Price

Regular \$1200

Sale Price \$950

7762 - Edmonds St. [near Canada Way]

Burnaby, B.C.

Ph. 522-2122